

EL PONTÍFEX POLONÈS SERÀ BEATIFICAT L'1 DE MAIG

Joan Pau II, camí dels altars

Ja hi ha data oficial: l'1 de maig. El diumenge de la Divina Misericòrdia es donarà resposta a un clam popular: «*Santo subito!*», quan Benet XVI beatifiqui el seu predecessor, Joan Pau II. La Congregació per a les Causes dels Sants ha considerat «miraculosa» la curació de la religiosa Marie Pierre Simon per intercessió de Joan Pau II. La causa de beatificació del Papa polonès va començar abans que transcorreguessin els cinc anys de la seva mort per la «fama imponent de santedat» de Joan Pau II «en vida, en mort i després de la mort», explica la Congregació. D'altra banda, Joan Pau II, sota el pontificat del qual van començar les Jornades Mundials de la Joventut, ha estat nomenat patró de l'edició Madrid 2011, després de l'anunci de la seva beatificació.

P 6

Nora Vela

Obres mestres a la Biblioteca Vaticana

La Biblioteca Apostòlica Vaticana presenta, sota el títol *Conèixer la Biblioteca Vaticana*, una gran exposició amb 230 peces i estructurada en sis espais. Entre els tresors que s'hi exhibeixen cal destacar el papir del segle III, escrit en grec, que conté part dels evangelis de sant Lluc i de sant Joan i el Parenostre; la *Bíblia d'Urbino*, il·lustrada sobre pergamí, del segle XV; l'*Apocalipsis cum figuris*, de Dürer, del 1498, i un sicle de plata de la ciutat de Tir, del segle I. P 31

JAVIER ELZO:
«Els cristians bascos hem de posar les bases de la reconciliació entre víctimes i victimaris»

P 7

Benet XVI demana més llibertat religiosa

El Papa va demanar als països musulmans, especialment al Pròxim Orient, més respecte a les minories cristianes, així com més llibertat religiosa a països de règim comunista, com la Xina i Cuba. El tema de la llibertat religiosa va ser novament el centre de la seva intervenció durant la tradicional audiència de primer d'any als membres del cos diplomàtic acreditat al Vaticà. P 8-9

Catalunya se solidaritza

Iván Muñoz-Intermón Oxfam

Deu organitzacions no governamentals per al desenvolupament i la Generalitat de Catalunya han impulsat una campanya per denunciar com l'extrema pobresa d'Haití ha convertit el terratrèmol esdevingut el 12 de gener del 2010 en aquest país centreamericà en una de les pitjors catàstrofes de la història. El Palau Robert de Barcelona acull fins al 13 de febrer la campanya «Haití: un terratrèmol que dura segles. Catalunya amb Haití». «Per reconstruir Haití cal treballar conjuntament amb la societat civil haitiana. No tan sols hem de dur a terme un procés de reconstrucció física, sinó també social, que és el més complex», explica Francesc Mateu, president de la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament i director d'Intermón Oxfam a Catalunya i Andorra. P 3-5

CatCristRecursos

Suplement mensual de formació catequètica, bíblica i litúrgica

Sumari

P 25 Nova campana a Valls

P 27 Mn. Domènec Cols, «in memoriam»

P 28 Entrevista a Joan Rigol

P 29 Curs de postgrau en Patrimoni Cultural

P 32 L'origen de la Pia Almoïna de Barcelona

Editorial

Fi a 50 anys de terror?

«ETA ha decidit declarar un alto el foc permanent i de caire general que pugui ser verificat per la comunitat internacional.» Aquest és el «compromís ferm» de l'organització «amb un procés de solució definitiu i amb el final de la confrontació armada» segons consta en un comunicat remès al diari *Gara* a través d'un vídeo. En ell ETA expressa el seu acord amb la declaració de Brussel·les en la qual les personalitats internacionals van llançar una crida a la banda armada perquè declarés un alto el foc permanent i completament verificable. Recordem que ETA, *Euskadi Ta Askatasuna* (que és una expressió que es pot traduir com a «País Basc i Llibertat»), va ser fundada l'any 1958 durant el règim de Franco després que membres de les joventuts del Partit Nacionalista Basc en fossin expulsats. La seva primera acció violenta la va cometre el juliol del 1961, és a dir, aquest any en fa cinquanta. En el principi ETA va comptar amb el suport d'alguns sectors de la població, en ser considerada una més de les organitzacions oposades al règim, però amb el procés democratitzador que es va iniciar el 1977 i al qual no es va incorporar mai va anar perdent suport social. En el decurs d'aquests cinquanta anys, ETA ha invocat la lluita armada com a mètode per obtenir els seus objectius fonamentals, prioritàriament la independència del que el nacionalisme basc anomena *Euskal Herria* («país de l'Euskera») dels estats d'Espanya i França. Per això ha fet servir sistemàticament l'assassinat, el segrest i l'extorsió econòmica tant a Espanya com, ocasionalment, a França. La immensa majoria de forces polítiques i socials des de l'aprovació de l'Estatut de Gernika (1979) fins avui han admès plenament la condició terrorista de la banda. Organitzacions internacionals com el Consell d'Europa, les Nacions Unides, Euro-pol, Amnistia Internacional han condemnat

repetides vegades les accions d'ETA i també la política antiterrorista del govern espanyol. Des de l'any 2002 diversos partits polítics i organitzacions socials han estat il·legalitzats per la seva vinculació a ETA. L'Església ha condemnat amb contundència el terrorisme. Benet XVI, davant les formes inèdites de violència terrorista en temps de globalització, va proposar una reflexió de caràcter jurídic, ètic i cultural per tal de veure com pot aplicar-se el dret internacional i garantir la seguretat nacional. La primera intervenció del Sant Pare en el recent Sínode del Pròxim Orient va ser una poderosa condemna als «falsos déus» del nostre temps, entre els quals va destacar el terrorisme. Pel que fa a Catalunya, ETA hi ha comès en el decurs de la seva història mig centenar d'assassinats. Recordem que el dia 1 de gener del 2004, la banda va anunciar una polèmica treva només en territori català que es va fer pública el 18 de febrer d'aquell any després que el 4 de gener, el qui era aleshores president en funcions de la Generalitat, Josep-Lluís Carod-Rovira, es reunís amb presumptes dirigents etarres prop de Perpinyà. Recordem també que el passat mes de febrer els nous responsables de la banda van decidir treure del sud de França les seves bases d'armaments i explosius per tal d'assentar-les si més no a Portugal i a Catalunya, un propòsit que va ser impedit gràcies al control antiterrorista que la Brigada Mòbil de la Policia va realitzar a bord del Talgo procedent de Montpeller. Molts ens preguntem si aquest alto el foc és creïble. Certament és la primera vegada que s'anuncia amb caràcter «permanent i general». Però no n'hi ha prou que ETA anunciï un *alto el foc*: l'ha de complir i encara hauria de demanar perdó públicament pels crims comesos i, per tenir alguna credibilitat, hauria de rescabalar, fins allà on fos possible, tantes pèrdues com ha provocat en aquest mig segle d'existència.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, *BARCELONA*; Guillem Farré, *CASTELLÓ*; Víctor Gay, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Marta Nin, *ROMA*; Júlia Ayala, *SOLSONA*; Joan Boronà, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patricia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, *VIC*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Xavier Baró, Pilarín Bayés, Agustí Borrell, Cinto Busquet, Carme Canadell, Josep Capdevila, Lucía Caram, Joan Casals, Joan A. Castillo, Agustí Codinach, Delfí Dalmau, Javier Elzo, Josep M. Forcada, Enric Frigola, Francesc Gamissans, Mercedes Gómez, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Mercedes Lázaro, Vicent Llabrés, Dani Majà, Joan A. Mateo, Joan Minguella, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Lluçia Pou, Enric Puig, Quique, Francesc Riu, Peio Sánchez, Lluís Serra, Teresa Solà, Pere Tena, Joan Úbeda, Nora Vela, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

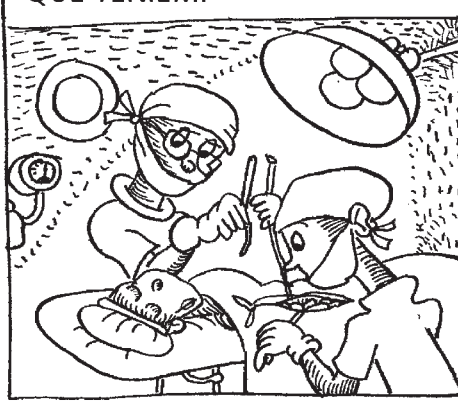
TOT EL QUE HA CAIGUT, CAL AIXECAR-HO DE NOU!

ESCOLES MILLORS QUE LES D'ABANS.

HOSPITALS MILLORS QUE ELS QUE TENÍEM.

SEMBLA UNA CONTRADICCIO, PERÒ CAL FER-HO TAMBÉ PELS QUE JA NO HI SÓN PER VEURE-HO.

Solidaritat catalana amb el poble haitià

El Palau Robert acull les activitats de la campanya «Haití: un terratrèmol que dura segles. Catalunya amb Haití»

Miquel Àngel Codina
Barcelona

Deu organitzacions no governamentals per al desenvolupament (Acció contra la Fam, Ajuda en Acció, Assemblea de Cooperació per la Pau, Creu Roja Catalunya, Farmamundi, Intermón Oxfam, Mans Unides, Observatori del Deute en la Globalització, Save the Children i Unicef) han impulsat conjuntament amb la Generalitat de Catalunya una campanya per denunciar com l'extrema pobresa d'Haití ha convertit el terratrèmol esdevingut l'any passat en aquest país centreamericà en una de les pitjors catàstrofes de la història.

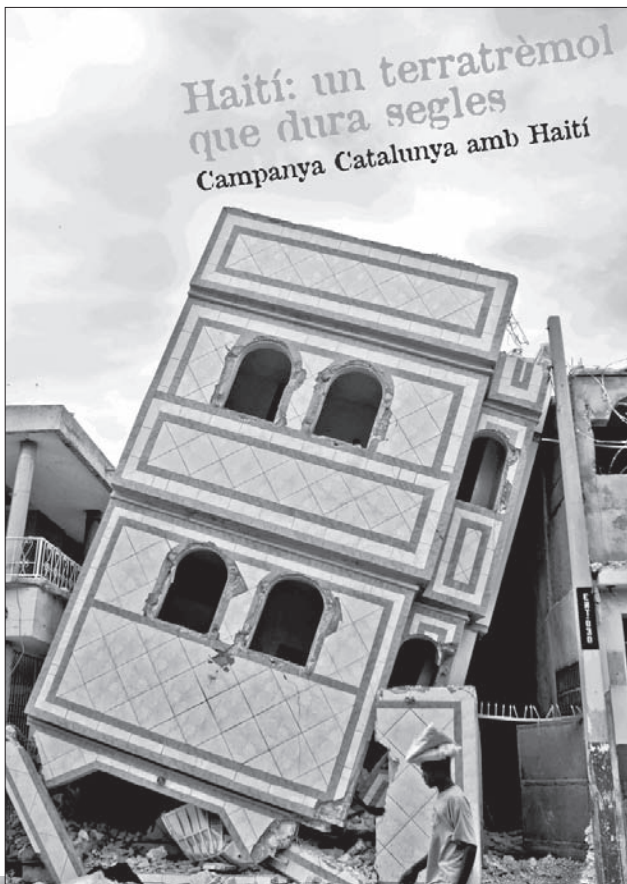
Coincidint amb el primer aniversari del sisme, el 12 de gener passat es va presentar, en roda de premsa, aquesta campanya de solidaritat amb Haití, que vol retre comptes de la feina realitzada per les ONG durant aquest any i denunciar tant la passivitat dels governs en els compromisos d'ajuda com les causes que han portat Haití a ser un dels països més vulnerables i empobrits del món. Francesc Mateu, president de la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament i director d'Intermón Oxfam a Catalunya i Andorra, i Iolanda Fresnillo, investigadora de l'Observatori del Deute en la Globalització, van explicar els objectius de la campanya, que pretén ajuntar els esforços de totes les ONG federades que treballen a Haití.

El Palau Robert de Barcelona acull, del 18 de gener al 13 de febrer, la campanya «Haití: un terratrèmol que dura segles. Catalunya amb Haití». Entre altres activitats, hi ha una exposició fotogràfica, tres taules rodones, una obra de teatre, una bicicletada popular i una xarxa gegant instal·lada al jardí del Palau Robert perquè els visitants de l'exposició puguin deixar-hi missatges solidaris adreçats a la població haitiana. «Amb tots aquests comentaris de suport, impressions i pensaments elaborarem un vídeo que el farem arribar als haitians i haitianes que pateixen diàriament les conseqüències de la pobresa extrema agreujada ara pels efectes devastadors del terratrèmol. Fem sentir al poble haitià la nostra solidaritat!», va exclamar Francesc Mateu, durant la roda de premsa.

Reconstrucció física i social

«Per reconstruir Haití cal treballar conjuntament amb la societat civil haitiana. Els autèntics protagonistes són els haitians i les haitianes que resisteixen una situació que pocs de nosaltres podríem suportar. Hem de donar-los suport moral. No tan sols hem de dur a terme un procés de reconstrucció física (edificis, carrers...), sinó també una reconstrucció social, que és el més difícil i complex. En dotze mesos s'ha treballat molt sobre el terreny, però caldrà dècades per reconstruir una societat profundament tocada per segles d'injustícies», va manifestar Mateu.

Per la seva banda, Iolanda Fresnillo va assegurar que «els països rics tenim un deute històric, social, ecològic, cul-

Cartell de la campanya.

Escola a l'aire lliure sota lones a Philippeau (Haití).

Charles Eckert-Ajuda en Acció

«Per reconstruir Haití cal treballar conjuntament amb la societat civil haitiana»

tural i polític incommensurable amb Haití, un país marcat pel passat colonial i les contínues ingerències occidentals. El primer dels països d'Amèrica Llatina a aconseguir la independència (any 1804) va néixer amb un important deute extern». I va afegir: «Arran del terratrèmol, es va posar en marxa una campanya per anul·lar el deute extern d'Haití. Aquesta cancel·lació total i incondicional ha estat possible gràcies, fonamentalment, a la mobilització de la societat civil.»

Fins avui, tan sols s'ha eliminat el 5% de la runa. Un any després, són molts els qui es pregunten què ha passat amb el 60% de l'ajuda humanitària que no ha arribat a la població haitiana. Davant de la impaciència dels donants per la lenta recuperació del país, els incompliments de les promeses d'ajuda fetes per la comunitat internacional i la passivitat del govern haitià, afeblit i inoperant, Mateu i Fresnillo van recordar la invisibilitat mediàtica que fins fa un any havia caracteritzat a Haití. Així mateix, tots dos van encoratjar la ciutadania a participar de les activitats de la campanya que tenen lloc al Palau Robert i van recomanar el suport continuat i no puntual a la tasca de les ONG i a les accions d'incidència per influir en les decisions polítiques que afectin Haití. Francesc Mateu va donar a conèixer el resultat d'una enquesta recent efectuada entre la població haitiana: «L'ordre de prioritats era el següent: tenir una feina, l'accés a l'educació i la reconstrucció dels seus habitatges; és a dir, disposar d'oportunitats, tenir un futur i resoldre el present.»

Una gran catàstrofe

Haití era, i és, el país més empobrit de l'hemisferi nord, amb el 78% de la població vivint amb menys de 2 dòlars al dia i prop del 54% vivint amb menys d'1. La seva economia es trobava en estat de fallida ja abans del terratrèmol, les infraestructures socials eren pràcticament inexistents i l'atur s'havia convertit en un problema crònic (s'estima que abans de terratrèmol un 70% de la població tenia llocs de treball inestables en l'economia informal).

El 12 de gener del 2010 es va produir un terratrèmol 7,2 en l'escala de Richter amb l'epicentre a 15 km de la capital haitiana, Port-au-Prince, que deixa Haití amb més de 220.000 persones mortes i dos milions d'afectades. Cada any es produeixen al món uns 50 moviments sísmics de magnitud similar i en molt poques ocasions s'arriba al grau de devastació registrat a Haití. La magnitud de destrucció després d'un fenomen natural com el terratrèmol a Haití no es determina només per la seva amplitud sinó, i sobretot, pel nivell d'empobriment de la regió.

Encara avui més d'un milió i mig de persones no tenen

llar i viuen en campaments improvisats. Els haitians i les haitianes han de fer front no només als reptes de la reconstrucció física i econòmica del país, sinó també a les tensions polítiques i la greu epidèmia de còlera que afecta ja la totalitat del país.

Un informe del Ministeri de Salut Pública i Població haitià del 17 de desembre passat parlava ja de més de 2.500 persones mortes i desenes de milers d'hospitalitzades per l'epidèmia de còlera. Segons aquest document, les persones afectades eren més de 115.000 i l'epidèmia s'havia estès al desembre a tot el país, inclosa la capital.

El 31 de març del 2010 va tenir lloc a la seu de les Nacions Unides la Conferència Internacional de Donants per a un nou futur a Haití, en la qual 150 estats i institucions es van reunir per dissenyar conjuntament la reconstrucció d'Haití. En aquesta trobada el Govern haitià, a través del president René G. Préal, va presentar el Pla d'Acció per a la Recuperació i el Desenvolupament Nacional. De la Conferència es va crear la Comissió Interina per a la Reconstrucció d'Haití (CIRH).

Càritas espanyola ha prestat ajuda directa a 367.000 persones

Durant l'any 2010 ha destinat a Haití 7,5 milions d'euros

Redacció
Madrid

Quan es compleix un any del devastador terratrèmol que va assolir Haití el 12 de gener del 2010, Càritas espanyola ret comptes de la feina feta per garantir les necessitats bàsiques dels damnificats durant la primera fase de l'emergència i per assentar les bases d'actuació per començar les etapes de rehabilitació i reconstrucció a mitjà i llarg termini. Gràcies a una feina sistemàtica de coordinació amb Càritas Haití i amb el conjunt de la xarxa internacional de Càritas, al llarg dels darrers dotze mesos Càritas espanyola ha pogut portar ajuda directa a 367.500 damnificats a través d'un paquet de projectes importants als quals s'han destinat un total de 7.448.146 euros.

De manera concreta, els resultats atribuïbles al suport directe de Càritas espanyola en l'emergència d'Haití s'han concretat, fins ara, en cinc projectes d'ajuda humanitària: crida d'emergència; programa d'ajuda humanitària per a les víctimes del terratrèmol d'Haití a la regió fronterera central d'Haití i la República Dominicana; projecte de recuperació primerenca per a les víctimes del terratrèmol d'Haití a la regió de Jacmel; pla de suport logístic per a l'enviament d'ajuda humanitària des de Càritas dominicana a Càritas Haití i pla de resposta immediata a l'epidèmia de còlera a la conca del riu Artibonite.

En un informe d'activitat preparat amb motiu del primer aniversari del terratrèmol, Càritas espanyola detalla de manera exhaustiva les accions desenvolupades a l'illa per pal·liar els efectes del terratrèmol i recull les dades de la vasta feina conjunta feta per la xarxa Càritas Internacional a Haití des del terratrèmol.

En els tres primers mesos, la xarxa Càritas va dirigir els seus esforços a garantir l'accés als aliments, aigua potable, atenció mèdica, habitatge temporal i sanejament a més d'1,5 milions de damnificats, amb unes donacions preliminars de 10 milions d'euros aportats per les Càritas d'arreu del món, que van permetre llançar la primera fase d'emergència i començar a establir els programes de rehabilitació. En aquesta etapa de primera resposta, els programes d'habitatge de Càritas van subministrar tendes o lones impermeables a 100.000 persones a la capital, Port-au-Prince, i a Léogâne, Jacmel i altres comunitats. La feina amb les comunitats afectades va permetre garantir el subministrament d'aliments per a 1,5 milions de persones, el transport en camions de 30.000 galons d'aigua cada dia per a quatre campaments de damnificats, la construcció de latrines i el lliurament de materials d'higiene, bidons i equip per a la purificació de l'aigua.

Amb l'objectiu de preparar a diferents zones d'Haití l'arribada d'una afluència de 600.000 persones despla-

Càritas internacional

çades procedents de la capital, Càritas va distribuir ajuda alimentària d'emergència. «Gràcies a la seva presència continua sobre el terreny, Càritas va aconseguir aprofundir en zones més remotes que la majoria de les altres organitzacions. Va poder ajudar les persones afectades als llocs on eren», ha declarat Mons. Pierre-André Dumas, president de Càritas Haití, en fer balanç d'aquest primer any de feina.

Els programes de «dinners per feina» de Càritas van emplear 2.000 haitians durant la fase d'emergència en activitats comunitàries (com desenrunament i neteja de vies de comunicació), mentre que més de 350.000 persones es van beneficiar dels programes de salut executats per la xarxa Càritas a Haití.

En l'àmbit educatiu, Càritas ha aixecat 25 escoles temporals i 53 més van rebre material escolar per poder reprendre l'activitat docent. Durant tota la fase de resposta d'emergència es va fer un esforç especial per proporcionar consol i esperança a les víctimes, amb el suport de diferents equips de sacerdots i psicòlegs que van atendre les persones afectades.

Plans de futur immediat

Un any després del terratrèmol, els programes d'emergència i reconstrucció de Càritas a Haití estan ben assentats al llarg de tot el país. La xarxa Càritas té previst invertir, fins al maig del 2011, més de 217 milions d'euros a Haití. Aquest pressupost, que inclou la resposta a les noves necessitats d'emergència ocasionades pels huracans, les inundacions o l'epidèmia de còlera registrats en els últims mesos, es destinarà a la posada en marxa de projectes d'infraestructures i habitatge; programes de salut, d'educació, i de recuperació de mitjans de vida; així com plans de proveïment d'aigua, sanejament i capacitació comunitària.

Com que més d'un milió de persones viuen encara en campaments, Càritas

saludables i higiene, especialment als campaments de desplaçats.

Cap a finals del 2010 va caldre establir programes complementaris de salut per fer front a l'epidèmia de còlera. Càritas va mobilitzar personal i equips mèdics per donar suport a la feina dels centres de salut locals, a més de distribuir pastilles purificadoras d'aigua i d'impartir capacitació per prevenir la difusió de l'epidèmia. Pel que fa a la seguretat alimentària, es dona suport als damnificats mitjançant programes de distribució de llavors i bestiar als productors, juntament a la reconstrucció dels sistemes de reg i la capacitació per millorar la producció d'aliments de forma sostenible.

Educació i formació

Càritas dirigeix una àmplia varietat de programes a les esferes de l'educació, la promoció dels mitjans de subsistència i la formació per ajudar els haitians a reconstruir la seva vida després de la catàstrofe i brindar-los oportunitats per al futur. Entre les iniciatives

posades en marxa hi figuren la reconstrucció d'escoles i orfenats, el suport i orientació psicològica per als infants traumatitzats, la distribució de beques d'estudi, la capacitació sobre drets humans i gestió, l'establiment de sistemes d'alerta primerenca i el suport als mitjans d'informació locals. Tot aquest procés de feina serà liderat per Càritas Haití, que treballa en activitats d'emergència, desenvolupament i justícia social des de fa 35 anys, i està present arreu del país a través de les oficines diocesanes, el personal, els rectors i els voluntaris de les comunitats.

En la fase de reconstrucció, Càritas espanyola donarà més prioritat als capítols d'educació amb la construcció d'escoles i suport docent corresponent; l'accés als serveis socials bàsics, com aigua, sanejament i habitatge, i l'enfortiment institucional de Càritas Haití, que s'enfronta a una etapa determinant en el paper d'interlocutor amb el Govern haitià per al disseny de polítiques públiques de desenvolupament del país. Per a això, Càritas espanyola i Càritas Haití han establert una línia de feina conjunta dirigida a la transformació social de la realitat haitiana. Aquesta transformació només serà possible si s'elimina la xacra de la pobresa, a través de la feina digna, l'equitat, el creixement de les persones i les institucions i la pau social.

Els tres sectors prioritaris a llarg termini a Haití que ha identificat Càritas espanyola són l'educació, l'accés als serveis bàsics i l'enfortiment institucional de Càritas Haití. Càritas espanyola ha assumit també una responsabilitat important en canalitzar, juntament amb altres organitzacions voluntàries, l'ajuda de la societat espanyola, que s'ha mostrat davant d'aquesta emergència com una de les més solidàries d'Europa, amb una de les aportacions de fons més grans per a la reconstrucció d'Haití. De fet, dins de la campanya «Càritas amb Haití», Càritas espanyola ha recaptat més de 28 milions d'euros.

CAMPANYA «CÀRITAS AMB HAITÍ»

Telèfon de donacions:
902 339 999
"la Caixa"
2100 2208 39 0200227099

continua donant la màxima prioritat al problema de l'habitatge. Activitats com la construcció i reparació de cases, el foment del respecte de les normes de construcció antisísmica, la capacitació de la mà d'obra en el sector de la construcció i el subministrament de materials de construcció per als damnificats pel terratrèmol representen gairebé un terç del pressupost del programa de rehabilitació per a un any. L'objectiu és que més de 100.000 persones es beneficiïn dels programes d'habitatge de Càritas. Amb tot, són molts els obstacles que s'hauran de superar en aquest camp durant l'any en curs, com la retirada de runa en moltes zones, resoldre els problemes dels títols de propietat de les terres i obtenir els permisos per construir als llocs planificats. La salut, la nutrició i la seguretat alimentària són altres de les activitats prioritàries de Càritas. Aquests capítols, dels quals es beneficiaran al voltant de 670.000 haitians, representen el 29% del pressupost actual.

La xarxa Càritas també té com a objectiu, a mitjà i llarg termini, l'enfortiment de l'atenció sanitària, tenint en compte que abans del terratrèmol molts haitians no tenien accés al sistema de salut. En aquest àmbit, Càritas estableix dispensaris i equips mòbils de salut a diferents regions, a més d'impulsar campanyes de sensibilització i activitats de capacitació sobre hàbits

«El futur d'Haití el veig esperançador»

Francesc Mateu, director d'Intermón Oxfam a Catalunya i Andorra

Miquel Àngel Codina

Fa vint-i-tres anys que Francesc Mateu treballa a Intermón Oxfam, una organització no governamental que lluita contra les causes de la pobresa en més de cinquanta països d'Àfrica, Amèrica i Àsia. Al llarg d'aquest temps hi ha exercit diversos càrrecs. Des del novembre del 2004 és director de l'àrea territorial de Catalunya i Andorra d'Intermón Oxfam. Des de fa més d'un any, és també el president de la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament. Un any després del terratrèmol, parlem amb Francesc Mateu sobre la realitat que es viu actualment a Haití, un dels països més pobres del món.

Com és la situació que es viu actualment a Haití, tot just un any després del terratrèmol?

Als lectors de *Catalunya Cristiana* els puc explicar que Haití està igual, i és veritat. I els podria dir que està molt millor, i també és veritat. És a dir, tenim una doble visió. Un any després de la catàstrofe, si féssim una foto fixa podríem tenir la sensació que res no ha canviat. Però en el fons no és cert, perquè durant tot un any s'està mantenint moltíssima gent en condicions extremament dures. Això ha suposat un esforç brutal per part d'una gran quantitat de persones. Aparentment, dóna la sensació que s'ha fet poca cosa. Les organitzacions no governamentals tenim molt clar que per refer Haití hem de treballar els fonaments, i no em refereixo als físics, sinó als socials. Abans de poder aixecar parets, continuarem treballant de valent en aquests fonaments socials, que considerem imprescindibles, perquè siguin ben sòlids. Altrament, no ens en sortiríem, ja que seria com aixecar cases de paper sobre la sorra. És un «terratrèmol» que dura segles. No tan sols es tracta d'un

Agustí Codinach

terratrèmol físic, sinó també social, econòmic, polític...

Quins programes d'acció humanitària desenvolupa Intermón Oxfam a Haití?

Sobre el terreny, Intermón Oxfam treballa bàsicament en la qüestió de l'aigua. Cada dia repartim aigua potable a unes 400.000 persones. També donem rellevància al tema del sanejament i higiene per tal de combatre i prevenir la propagació del còlera, que afecta totes les províncies del país. Les condicions dels assentaments espontanis solen ser insalubres i perilloses, moltes vegades situats en zones fàcilment inundables i amb freqüents corriments de terra. Es caven pous, es restauren les xarxes de canonades, cal pensar on evacuar les aigües residuals... Un tercer programa és el de l'agricultura per poder acon-

seguir que la població haitiana torni a ser autodependent econòmicament. Haití és l'emergència més greu que Intermón Oxfam ha afrontat en els seus cinquanta anys de vida.

Quines dificultats hi ha avui perquè puguin dur-se a terme els projectes humanitaris a Haití?

Són els obstacles que ofereix qual-sevol societat desestructurada, sense un estat que els doni suport, sense una policia, una educació o una sanitat que funcioni. Haití és un país pràcticament sense estat, molt feble institucionalment. Però hem de treballar amb l'estat, no podem anar per lliure. Aquesta és la principal dificultat amb què ens trobem. No tenim cap altra solució que anar conjuminant els ritmes del que podem fer.

Com es pot fer arribar a l'opinió

pública occidental la magnitud de la tragèdia que està patint Haití?

Certament, de vegades es fa difícil explicar una tragèdia així sense veure-la *in situ*. Es poden agafar casos concrets. Per exemple, saber amb quina quantitat d'aigua passa al dia una persona. Un haitià passa amb menys aigua potable que la que fa servir un de nosaltres quan anem al vàter. Són vivències tan llunyanes de la nostra realitat que són complicades d'entendre-les i transmetre-les. El problema és que això no només passa a Haití, sinó a molts altres llocs del planeta. Volem demanar a la gent que dipositi la seva confiança en les organitzacions no governamentals i que, independentment que la nostra tasca surti o no als mitjans de comunicació, se sàpiga que estem treballant amb moltes realitats semblants a les d'Haití.

Com veu el futur d'Haití i de la seva població?

Esperançador. Ara bé, no el veig esperançador ni en una setmana, ni en un mes, ni en un any. Estem parlant d'un procés que durarà dècades. Les conseqüències catastròfiques de l'huracà *Katrina*, que va assolir el 2005 el sud i el centre dels Estats Units, encara avui dia no s'han aconseguit resoldre del tot, i això que es tracta de l'estat més poderós del món. Per tant, en el cas d'Haití és gairebé impossible dir quan tindrà lloc una reconstrucció total del país. Un eix primordial d'aquest futur esperançador per a Haití és l'educació dels infants. Cal invertir en escoles, professorat, sistema educatiu, etc.

Si algú hi està interessat, com pot col·laborar amb Intermón Oxfam?

Des de les 7 seus, 40 comitès i 46 botigues de comerç just d'Intermón Oxfam que tenim a tot l'Estat espanyol, canalitzem la solidaritat de socis, donants i col·laboradors cap a les poblacions més pobres. Si algú vol fer-se soci o voluntari, participar en les nostres activitats, comprar productes de comerç just o fer una aportació econòmica, pot posar-se en contacte amb nosaltres: tel. 902 330 331, a/e: info@intermonoxfam.org, web: www.intermonoxfam.org

Missatge del Papa en el primer aniversari del terratrèmol d'Haití

Zenit / Port-au-Prince

El cardenal Robert Sarah, president del Consell Pontifici Cor Unum i enviat del Papa a Haití, va llegir el dimecres 12 de gener un missatge de Benet XVI al poble haitià. El missatge diu així:

«Amb motiu del primer aniversari del terrible sisme que va afectar el vostre país i va causar nombroses víctimes, sóc a prop vostre, estimat poble d'Haití, i us asseguro la meua pregària, particularment pels difunts.

»Vull també donar-vos una paraula d'esperança en la situació present particularment difícil. És hora de reconstruir no tan sols les estructures materials, sinó sobretot la convivència civil, social i religiosa. Auguro que el poble d'Haití sigui el primer protagonista de la seva història actual i del seu futur, tot confiant també en les ajudes internacionals ofertes amb gran generositat, a través d'ajudes econòmiques i de voluntaris procedents d'arreu del món.

»Hi sóc present a través de Sa Emiliència el cardenal Robert Sarah, president del Consell Pontifici Cor Unum. Us envio, amb la seva presència i la seva veu, el meu ànim i el meu afecte. Us confio a la intercessió de la Mare de Déu del Perpetu Socors, patrona d'Haití, la qual, n'estic segur, no restarà indiferent a les vostres pregàries. Que Déu beneeixi tot el poble d'Haití.»

En la visita que el cardenal Robert Sarah va efectuar, del 10 al 13 de gener, a Haití, va portar, en nom del Papa, una ajuda econòmica procedent de les ofrenes rebudes pel terratrèmol: 800.000 dòlars per a la reconstrucció d'escoles i 400.000 dòlars per a la reconstrucció d'esglésies.

El purpurat va visitar, entre altres comunitats religioses, les Germanes de Crist Rei, l'hospital de les quals va ser destruït pel terratrèmol, i les Germanetes de Santa Teresina de l'Infant Jesús, que gestionen un sanatori per a malalts de sida i tuberculosi a Léogane.

Dos nous bisbes per a Port-au-Prince

Zenit / Ciutat del Vaticà

Un any després de la mort de Mons. Joseph Serge Miot, arquebisbe de Port-au-Prince en el terratrèmol que va assolir Haití, el Papa va nomenar el 12 de gener passat un nou arquebisbe i un nou bisbe auxiliar per a aquesta arxidiòcesi haitiana.

Mons. Guire Pulard (Delatte, 1942), fins ara bisbe de Les Cayes, i Mons. Glandas Marie Erick Toussaint (Grande Savane, 1965), fins ara rector de la catedral i director de Càritas

de Port-au-Prince, han estat elegits arquebisbe i bisbe auxiliar de Port-au-Prince respectivament. El primer va ser ordenat de prevere el 1972 i el segon, el 1994.

La diòcesi de Port-au-Prince, que va patir greus pèrdues amb el sisme, té una superfície de 5.500 quilòmetres quadrats i està formada per 2.912.000 catòlics, d'una població total de més de quatre milions de persones. Compta amb 284 sacerdots, 1.708 religiosos i 2 diaques permanents.

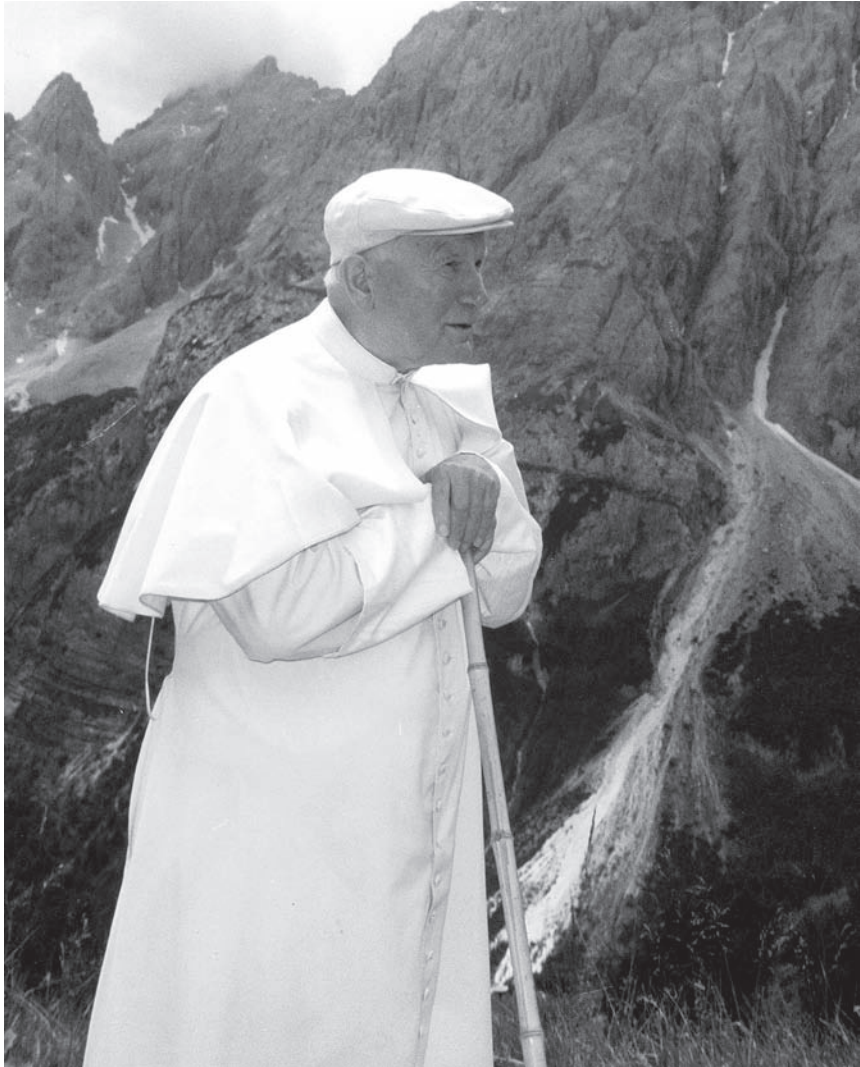
LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
 per a grans persones grans

Places disponibles i preu assequible

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
 www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
 Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Joan Pau II, beat el pròxim 1 de maig

Coincidirà amb el diumenge de la Divina Misericòrdia

Benet XVI, feliç per la beatificació del seu predecessor

«Som feliços!» Poques vegades un Papa manifesta amb tanta senzillesa els seus sentiments. El diumenge 16 de gener ho va fer Benet XVI quan recordava davant de milers de pelegrins que l'1 de maig beatificarà Joan Pau II. Després que el 14 de gener aprovés la publicació d'un decret que reconeix un miracle atribuït a la intercessió de Karol Wojtyła, en la seva primera intervenció pública, el Papa no va poder amagar «la joia de proclamar beat el venerable papa Joan Pau II, el meu estimat predecessor».

Com ha explicat Giovanni M. Vian, director de *L'Osservatore Romano*, es tracta d'un fet sense precedents, ja que en els darrers deu segles, que és des de quan tenen lloc els processos de beatificació, un Papa no havia elevat mai als altars el seu predecessor.

Benet XVI va explicar, a més, que «la data escollida és molt significativa: de fet, serà el segon diumenge de Pasqua, que ell mateix va dedicar a la Divina Misericòrdia, i en la vigília de la qual va cloure la seva vida terrenal». «Els qui el van conèixer, els qui el van estimar, s'alegraran amb l'Església d'aquest esdeveniment. Som feliços!», va subratllar. Al final de l'Angelus, adreçant-se als milers de fidels congregats a la plaça de Sant Pere del Vaticà, el Bisbe de Roma va prendre la paraula en polonès per compartir la seva joia amb els compatriotes de Joan Pau II. «Aquesta notícia era molt esperada per tothom, en particular per vosaltres, per als quals el meu venerable predecessor va ser guia en la fe, en la veritat, i en la llibertat», va afirmar. Per aquest motiu, el Pontífex va desitjar «una profunda preparació espiritual per a aquest esdeveniment», que congregarà a Roma centenars de milers de persones.

D'altra banda, Joan Pau II, sota el pontificat del qual van començar les Jornades Mundials de la Joventut, ha estat nomenat patró de l'edició Madrid 2011, després de l'anunci de la seva beatificació.

El cardenal Stanislaw Rylko, president del Consell Pontifici per als Laics, «ministeri» vaticà encarregat de les Jornades Mundials, va anunciar la notícia el 14 de gener en un congrés de més de 200 delegats d'arreu del món aplegats a Madrid per preparar la pròxima JMJ. El purpurat polonès va recordar com Karol Wojtyła es considerava «amic dels joves» i va confessar una gran alegria «per poder comunicar la notícia durant aquesta reunió de delegats». Els assistents van rebre drets, amb emoció i un llarg aplaudiment, aquest anunci.

Zenit

Ciutat del Vaticà

El papa Joan Pau II serà beatificat el pròxim 1 de maig, que enguany coincideix amb la festa de la Divina Misericòrdia, segon diumenge de Pasqua.

La data de la beatificació del Papa polonès s'ha fet pública després que l'11 de gener passat, els cardenals i bisbes de la Congregació per a les Causes dels Sants consideressin «miraculosa» la curació de la religiosa Marie Pierre Simon per intercessió de Joan Pau II.

La causa de beatificació de Joan Pau II «per dispensa pontificia va començar abans que transcorreguessin els cinc anys de la mort del servent de Déu, requerits per la normativa vigent», recorda una nota publicada pel Vaticà. «Aquest procediment va ser sol·licitat per la imponent fama de santedat» de Joan Pau II «en vida, en mort i després de la mort», continua afirmant el text. «Fora d'això, van ser observades íntegrament les disposicions canòniques comunes referents a les causes de beatificació i de canonització», aclareix la Congregació.

La nota continua explicant el procés seguit per la beatificació de l'antecessor de Benet XVI: entre el mes de juny del 2005 i l'abril del 2007 va tenir lloc la investigació diocesana principal romana i les rogatives a diverses diòcesis sobre la vida i les virtuts, i sobre la fama de santedat i de miracles de Joan Pau II.

El secret de la santedat de Joan Pau II no es troba tant en les seves obres com en la fe i l'amor que les van fer possibles, assenyala el portaveu vaticà. Ara és amic i intercessor del poble, afegeix.

El pare Federico Lombardi, *s.j.*, director de l'oficina d'informació del Vaticà, ha explicat l'anunci de l'aprovació per part de Benet XVI d'un decret de reconeixement d'un miracle atribuït a la intercessió de Karol Wojtyła.

El reconeixement d'aquest miracle obre les portes a la beatificació del Papa polonès, mort el 2 d'abril del 2005, quan

litúrgicament l'Església havia entrat en el diumenge de la Divina Misericòrdia, i que serà elevat a la glòria dels altars l'1 de maig de 2011, també diumenge de la Divina Misericòrdia.

«L'Església reconeix que Karol Wojtyła va donar testimoni eminent i exemplar de vida cristiana, és un amic i un intercessor que ajuda el poble en marxa a adreçar-se a Déu i trobar-se amb Ell», reconeix el pare Lombardi en l'editorial del darrer número d'*Octava Dies*, setmanari del Centre Televisiu Vaticà.

«Per més extraordinàries que siguin, no estem concentrant l'atenció en les obres de Joan Pau II, sinó en el seva profunditat espiritual, la seva fe, la seva esperança, la seva caritat», afirma. «Precisament cal admirar les obres perquè són expressió de la profunditat i de l'autenticitat de la seva relació amb Déu, del seu amor per Crist i per totes les persones humanes, començant pels pobres i febles; del seu tendre amor filial amb la Mare de Jesús», assegura el portaveu.

El pare Lombardi considera que Joan Pau II és recordat, d'aquesta manera, «en el seu profund i prolongat recolliment en pregària; en el seu desig per celebrar i anunciar Jesús redemptor i salvador de l'home, per donar-lo a conèixer i estimar els joves i tothom; per la seva atenció afetuosa cap als malalts i els qui pateixen, per les seves visites als pobles més necessitats d'aliment i justícia; finalment, en la seva pacient i autèntica experiència de patiment personal, de malaltia viscuda en la fe, davant de Déu i davant nostre».

«La seva vida i el seu pontificat han quedat marcats per la passió de donar a conèixer a tot el món en el qual va viure, el món de la nostra història dramàtica en el pas de dos mil·lennis, la grandesa consoladora i entusiasta de la misericòrdia de Déu. És el que necessita el món.»

«Per això, tindrem la joia de celebrar la beatificació solemne el dia que ell mateix va voler que tota l'Església adrecés la seva mirada i el seu cor cap a aquesta Divina Misericòrdia», acaba dient.

L'Església polonesa celebra la beatificació de Wojtyła

ACI / Varsòvia

Els bisbes de Polònia i l'expresident del país, Lech Walesa, van expressar la seva profunda alegria per l'anunci de la beatificació del seu compatriota Joan Pau II. El portaveu de la Conferència Episcopal de Polònia, Josef Kloch, va assenyalar a l'agència italiana SIR que els bisbes reben aquesta notícia «amb alegria i esperança». «L'alegria brolla del fet que Joan Pau II proclamat beat esdevindrà un exemple per a tots nosaltres, per com va saber ser home i cristià. L'esperança neix de la consciència que els seus ensenyaments seran recordats novament.» D'aquesta manera, «quan recordem el seu magisteri, a través dels seus escrits, Joan Pau II serà amb nosaltres. I potser així aconseguirem unir-nos al voltant del que és important per a la nostra Església i el nostre país».

Per la seva part, el líder històric del sindicat polonès Solidaritat, expresident de la república i premi Nobel de la Pau, Lech Walesa, va declarar a AFP: «Em sento doblement feliç. En primer lloc, perquè un home que en vida era un sant esdevindrà oficialment sant. En segon lloc, perquè tindrem finalment un sant dels nostres temps, algú a qui vam conèixer bé.» «És possible que el nostre gran amic, una vegada sigui sant, ens ajudi amb la seva mirada des del cel a resoldre els nostres problemes a Polònia, Europa i el món», va afegir Walesa, que sempre porta a la solapa una petita imatge de la Mare de Déu.

«El nostre Papa va fer coses molt i molt grans. Sense ell no hauria existit Solidaritat a Polònia. El Papa polonès i Solidaritat van contribuir d'alguna manera a fer desaparèixer en el segle XX el comunisme a Europa», va afirmar.

Anàlisi

L'Església davant la declaració d'ETA: reflexions d'un creient

Javier Elzo
Catedràtic emèrit
de Sociologia
a Deusto

Diguem d'entrada que l'Església basca (com l'espanyola), amb els bisbes al capdavant, fa dècades que condemnen les accions d'ETA. L'acusació que l'Església ha protegit o justificat el terrorisme etarra només s'explica des de lectures ideologitzades en contra del nacionalisme basc. Però la cosa es complica molt més quan ens referim a la valoració que es fa de l'entorn social que ha justificat, en diversos graus, i amb tots els matisos que es vulgui, les accions d'ETA. En aquest punt, sempre he pensat i manifestat que han faltat pronunciaments més clars. També més franquesa i rellevància pública al fet que dins dels que ens diem cristians (majoritàriament catòlics) hi ha no només posicionaments polítics diversos (cosa que és normal i saludable) sinó també parers i posicionaments ètics divergents davant de les mateixes accions d'ETA. Cal dir que es pot dir el mateix de les tortures i maltractaments als detinguts en comissaries i casernes de la Guàrdia Civil, així com davant les condicions de detenció i dispersió dels presos d'ETA. Això no modifica, en cap cas, la nostra afirmació anterior. Simplement la completa.

En molts creients, en massa, els posicionaments polítics davant de la innegable i no resolta qüestió basca, són a la base de les diferents actituds i judicis ètics adoptats davant dels comportaments d'alguns dels diferents agents que actuen al voltant d'ETA. Per agents que actuen al voltant d'ETA em refereixo als que els donen suport logísticament o intel·lectualment, d'una banda, així com la justificació, activa o passiva, dels que, en l'exercici de la necessària repressió, ho fan sense l'imprescindible respecte als drets

humans dels detinguts etarres.

Sóc plenament conscient (fa anys que sostinc aquestes idees) que no seran pocs els que em tornin a acusar d'equidistant, o coses pitjors. Però sostinc fermament la universalitat dels drets humans.

Encara que crec que la declaració d'ETA del 10 de gener no és un abans i un després d'un procés que temo que sigui llarg en la seva desaparició total, en el marc d'aquestes línies, en el moment actual avançaria aquestes tres reflexions en la tasca de l'Església.

D'una banda, recordar la dimensió de la reconciliació i el perdó en els textos bíblics i eclesials. Crec que els cristians bascos tenim una tasca primordial: més enllà de la justícia (indefugible, per descomptat), posar les bases de la reconciliació entre víctimes i victimaris.

Seria bo que llegíssim i meditéssim, a poc a poc, Mateu 5,21-46 o Lluç 6,27-36. Hi trobarem frases incòmodes com aquesta: «Si en el moment de presentar la teva ofrena a l'altar, allí et recordes que el teu germà té alguna cosa contra tu, deixa allí mateix, davant l'altar, la teva ofrena i vés primer a fer les paus amb el teu germà; ja tornaràs després a presentar la teva ofrena» (Mt 5,23-24). O aquesta altra a Lluç 6,32-33, «Si estimeu els qui us estimen, qui us ho ha d'agrar? També els pecadors estimen aquells qui els estimen! I si feu bé als qui us en fan, qui us ho ha d'agrar? També ho fan els pecadors!». I a la meua edat ja no en tinc prou de sentir que la política es mou en uns altres paràmetres.

El rector de la UCA del Salvador, després de l'assassinat d'Ellacuría, i

d'altres jesuïtes i treballadors de la universitat, fa 21 anys, va proposar la veritat, la justícia i el perdó, com el camí per a la reconciliació. Un grup d'experts del Consell Mundial de les Esglésies, reunits a Ginebra el febrer del 2009, van fer seva la proposta a la qual m'afegeixo, pensant en la reconciliació a Euskadi, encara que jo hi afegeixo el reconeixement per part dels victimaris del mal causat a les víctimes. Sense excepcions ni de victimaris ni de víctimes.

També crec que és fonamental tractar dins de l'Església, amb rigor i sense por al debat, la doble qüestió de la identitat a un poble i la pertinença al gènere humà, d'una banda, i la dimensió local i universal de l'Església catòlica. Vaig defensar fa poc a Barcelona en una Jornada del Grup Sant Jordi de Promoció i Defensa dels Drets Humans la conveniència d'un cristianisme *arrelat i encarnat* en un poble concret però no un cristianisme *identitari* amb aquest poble. Tampoc un cristianisme sectari (separats del món, com a únics dipositaris de l'única veritat) ni un cristianisme *desencarnat*, que difumina la relació entre religió i cultura i es queda en un espiritualisme eteri i còmode sense encarnació.

Ara bé, i serà la meua tercera reflexió, seria extremament important que fóssim capaços d'aplegar-nos, en actitud orant, per escoltar la paraula de Déu. Penso en una eucaristia amb un ampli espai per a la lectura i meditació silenciosa de textos bíblics.

Reaccions eclesials arran de l'anunci

Mercedes Lázaro / Bilbao

El 10 de gener del 2011 no serà un dia qualsevol en els nostres calendaris, el recordarem sempre pel fet que la banda terrorista ETA ha fet públic un comunicat en euskera, anglès i castellà en què anuncia un alto al foc «permanent, general i verificable». Cadascun dels sectors de la societat basca, polític, religiós, social, ha tingut un parer arran de les paraules del terroristes. Els bisbes del País Basc i de Navarra van emetre un comunicat el mateix dia i van manifestar després d'haver conegut el comunicat d'ETA, «el desig i l'esperança de pau», tot reiterant «l'exigència moral de la dissolució definitiva i incondicional de la banda terrorista» i demanant al poble cristià que intensifiqui les pregàries en aquest moment per totes les persones que han patit i pateixen la violència del terrorisme.

Mons. José Miguel Gandiaga, encarregat de l'església Sant Nicolau de

Bari, al barri bilbaí de l'Arenal, explicava en referència al comunicat d'ETA que «s'estan fent passos endavant però falten coses importants». Hi ha dos temes fonamentals, segons Gandiaga, que cal tenir en compte. El primer és que «la banda terrorista no parla en cap moment en el comunicat de deixar les armes i, segon, que ETA no és ningú per posar condicions polítiques a ningú perquè no han estat escollits democràticament pel poble, sinó que ells mateixos s'han autoelegit i, per tant, les seves condicions no tenen validesa política». Mons. José Miguel Gandiaga també afegeix que «com que es tracta d'una associació clandestina, el fet de reunir-se els resulta més difícil i tardaran més entre ells mateixos a arribar a una cohesió, perquè dins de la banda terrorista hi ha sensibilitats diferents, hi ha qui no voldrà deixar en cap moment les armes i hi haurà qui sí que voldrà posar fi al terrorisme».

Segons una enquesta feta per un dels diaris bascos més llegits, «els ciu-

tadans del País Basc esperaven més del comunicat de la banda». No hem d'oblidar que trenta-cinc anys de terrorisme són molts anys.

Per la seva banda, en declaracions a *Catalunya Cristiana*, Pere Ortega, coordinador del Centre Estudis per la Pau Josep Manel Delàs de Justícia i Pau, ha assenyalat que «valorem aquest comunicat com un pas endavant molt important. No és la primera vegada que ETA fa un comunicat parlant d'alto el foc, però aquesta vegada s'insereix en un procés obert on l'esquerra *abertzale* s'ha distanciat de la violència».

Segons Pere Ortega, «ens alegrem d'aquest alto el foc, encara que no diu que l'abandonament de les armes sigui definitiu i ja sabem que ETA ha trencat l'alto el foc en altres ocasions». Això no obstant, subratlla que «és un pas positiu i no el podem menysprear. Ara tots els estaments polítics espanyols i d'Euskadi i també la societat civil han d'ajudar i contribuir perquè arribi la pacificació d'una vegada per totes».

*** RàdioEstel**
DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.20 h a 1.00 h

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

NOSAR
COMUNICACIÓ
Tel. 606 974 623

AUDIÈNCIA AL COS DIPLOMÀTIC

El Papa demana als països musulmans respecte per les minories

La llibertat religiosa ocupa el centre del seu discurs al cos diplomàtic

Zenit
Ciutat del Vaticà

Benet XVI va demanar als països musulmans, especialment al Pròxim Orient, un respecte més gran a les minories cristianes, així com una més gran llibertat religiosa a països de règim comunista, com ara la Xina i Cuba. El tema de la llibertat religiosa va ser de nou el centre de la seva intervenció durant la tradicional audiència de primers d'any als membres del cos diplomàtic acreditat davant del Vaticà.

El Papa va voler recordar, a l'inici del discurs, els tràgics atacs contra cristians que van tenir lloc durant les festes de Nadal, així com el Sínode dels Bisbes del Pròxim Orient. Un dels punts que va subratllar, en el seu repàs de la situació dels cristians en els països musulmans, és la distinció entre la veritable llibertat religiosa i la mera llibertat de culte, reconeguda en aquests països. «El dret a la llibertat religiosa no s'aplica plenament allà on només es garanteix la llibertat de culte, i a més amb limitacions», va destacar el Papa. Per això, va exhortar aquests països perquè promoguin «la plena salvaguarda de la llibertat religiosa i de la resta de drets humans, mitjançant programes que, des de l'escola primària i en el marc de l'ensenyament religiós, ensenyen a respectar tots els germans en humanitat».

Es va referir en primer lloc a la situació dels cristians a l'Iraq, i va mostrar la seva «consternació» pels «atemptats que han sembrat la mort, el dolor i l'angoixa entre els cristians, fins al punt d'induir-los a deixar la terra dels seus pares on han viscut des de segles». El Pontífex va renovar la seva «crida urgent» a les autoritats civils i religioses iraquianes a «treballar perquè els seus conciutadans cristians puguin viure amb seguretat i puguin continuar oferint la seva aportació a la societat de la qual són membres amb ple dret».

En segon lloc, va recordar l'atemptat contra la comunitat copta a Alexandria, signe, va afirmar, de la «necessitat urgent que els governs de la regió adoptin, tot i les dificultats i amenaces, mesures eficaces per a la protecció de les minories religioses». «Si cal ho tornarem a dir. Al Pròxim Orient, els cristians són ciutadans originaris i autèntics, lleials a la seva pàtria i que compleixen amb els seus deures nacionals. És normal que ells puguin gaudir de tots els drets com a ciutadans, de la llibertat de consciència i de culte, de la llibertat en l'àmbit de l'educació i de l'ensenyament en l'àmbit dels mitjans de comunicació», va recordar, citant el missatge conclusiu del Sínode. En aquest sentit, el Papa va lloar «la preocupació pels drets dels més febles i la clarividència política que alguns països d'Europa han demostrat, demanant una resposta concertada de la Unió Europea perquè els cristians siguin protegits al Pròxim Orient».

«Pel que fa als estats de la península aràbiga, on viuen nombrosos treba-

lladors cristians immigrants, espero que l'Església catòlica pugui disposar d'estructures pastorals adients», va demanar el Papa.

Seguint el seu recorregut per Àsia, va incidir sobre la situació del Pakistan i, especialment, l'abús de la llei anti-blasfèmia, en el tristament conegut cas d'Àsia Bibi, condemnada a la força per suposada blasfèmia. El Papa va demanar al país que dugui a terme «els esforços necessaris per abrogar» la llei, «més encara per l'evidència que serveix de pretext per cometre injustícies i violències contra les minories religioses». «El tràgic assassinat del governador del Panjab posa en relleu la urgència de procedir en aquest sentit: la veneració de Déu promou la fraternitat i l'amor, no l'odi ni la divisió», va afirmar.

També es va referir a «les situacions preocupants, a vegades violentes, en el sud i sud-est asiàtic, en països que tenen una tradició de relacions socials

pacífiques». «El pes particular d'una determinada religió en una nació no hauria d'implicar mai la discriminació en la vida social dels ciutadans que pertanyen a una altra confessió o, pitjor encara, que s'hi consenteixi la violència», va afirmar el Pontífex. En aquest sentit, va subratllar la importància que el diàleg interreligiós «afavoreixi un compromís comú per reconèixer i promoure la llibertat religiosa de totes les persones i comunitats».

«Finalment, com ja he recordat, la violència contra els cristians no perdona ni tan sols a l'Àfrica. Un testimoni trist d'això són els atacs contra dos llocs de culte a Nigèria, mentre se celebrava el naixement de Crist», va afegir.

D'altra banda, va recordar la situació dels cristians als països de règim comunista, especialment la Xina i Cuba. En aquests països, tot i que «la Constitució reconeix una certa llibertat religiosa», la vida de les comunitats religioses «es

fa, de fet, difícil i, a vegades, fins i tot insegura», ja que «l'ordenament jurídic o social s'inspira en sistemes filosòfics i polítics que postulen un control estricte, per no dir monopoli, de l'Estat sobre la societat». «Cal que cessin aquestes ambigüitats, de manera que els creients no hagin ja de debatre's entre la fidelitat a Déu i la lleialtat a la seva pàtria», va afirmar el Papa.

Va demanar especialment que es garanteixi «a la comunitat catòlica la plena autonomia d'organització i la llibertat de complir la seva missió, d'acord amb les normes i estàndards internacionals en aquest àmbit». «En aquest moment el meu pensament torna novament a les comunitats catòlica de la Xina continental i els seus pastors, que viuen un moment de dificultat i de prova», va dir el Papa. D'altra banda, va adreçar «una paraula d'ànim a les autoritats de Cuba», perquè el «diàleg que feliçment s'ha instaurat amb l'Església es reforci i amplii encara més». Va insistir que «la dimensió és una característica innegable i irreprimible de l'ésser i de l'actuar de l'home, la mesura de la realització del seu destí i de la construcció de la comunitat a la qual pertany». «Per tant, quan el mateix individu, o els que es troben al seu voltant, oblidin o neguen aquest aspecte fonamental, es creen desequilibris i conflictes en tots els sentits, tant pel que fa a l'aspecte personal com interpersonal.»

El dret a la llibertat religiosa «és en realitat el primer dret, perquè històricament ha estat afirmat en primer lloc, i perquè, d'altra banda, té com a objecte la dimensió constitutiva de l'home, és a dir, la seva relació amb el Creador». «Em sembla que avui la societat, els seus responsables i l'opinió pública, són més conscients, encara que no sempre de manera exacta, de la gravetat d'aquesta ferida contra la dignitat i la llibertat d'*homo religiosus*, sobre la qual he volgut cridar l'atenció de tothom en moltes ocasions», va acabar dient.

El Pontífex exigeix actuacions concretes per aconseguir la pau

Zenit / Ciutat del Vaticà

«No n'hi ha prou amb una proclamació abstracta de la llibertat religiosa», va afirmar Benet XVI quan va rebre els membres del cos diplomàtic. En el seu discurs, va definir la llibertat religiosa com una «norma fonamental de la vida social que ha de ser aplicada i respectada en tots els àmbits i nivells». «Si no és així, més enllà de justes afirmacions de principis, hi ha el risc de cometre profundes injustícies contra els ciutadans que desitgen professar i practicar lliurement la seva fe.»

De la mateixa manera, el Pontífex va voler «explicitar alguns principis que inspiren l'activitat de la Santa Seu, i de tota l'Església catòlica, davant de les organitzacions internacionals intergovernamentals, amb l'objectiu de promoure el respecte ple de la llibertat religiosa de tothom». En primer lloc, va explicar, hi ha la convicció que «no es pot crear una mena d'escala de gravetat de la intolerància contra les religions». «Desgraciadament, una actitud semblant és freqüent, i els actes discriminatoris contra els cristians són considerats com a menys greus, menys

dignes d'atenció per part dels governs i de l'opinió pública.»

Al mateix temps, s'ha de rebutjar el «perillós contrast que alguns volen establir entre el dret a la llibertat religiosa i la resta de drets de l'home, oblidant o negant així el paper central que el respecte de la llibertat religiosa té en la defensa i protecció de l'alta dignitat de l'home». Encara menys justificables són «els intents d'oposar al dret a la llibertat religiosa uns drets pretesament nous, promoguts activament per certs sectors de la societat i inclosos en les legislacions nacionals o en directrius internacionals, però que no són, en realitat, més que l'expressió de desitjos egoistes que no troben fonament en l'autèntica naturalesa humana».

El Papa va il·lustrar algunes de les formes com el Vaticà persegueix la «plena llibertat religiosa de les comunitats catòliques», començant pels «concordats o altres acords». També es troba al servei de la llibertat religiosa «l'activitat dels representants pontificis als Estats i organitzacions internacionals».

El Papa va voler «refermar amb

força que la religió no constitueix un problema per a la societat» i que «no és un factor de pertorbació o de conflicte». «L'Església no busca privilegis, ni vol intervenir en qüestions estranyes a la seva missió, sinó simplement complir-la amb llibertat», va subratllar. «Com negar l'aportació de les grans religions del món al desenvolupament de la civilització?», va preguntar, i va convidar a «reconèixer la gran lliçó de la història». «La recerca sincera de Déu ha portat a un més gran respecte de la dignitat de l'home», va observar, i va destacar que les comunitats cristianes «han contribuït molt que les persones i els pobles hagin pres consciència de la seva pròpia identitat i dignitat, així com a la conquesta d'institucions democràtiques i a l'afirmació dels drets de l'home amb les seves respectives obligacions».

El Papa va acabar el seu discurs exhortant «tothom, responsables polítics, caps religiosos i persones de tota classe, a emprendre amb determinació el camí cap a una pau autèntica i estable, que passi pel respecte del dret a la llibertat religiosa en tota la seva amplitud».

AUDIÈNCIA AL COS DIPLOMÀTIC

Benet XVI alerta sobre monopolitzar l'educació

Adverteix de certa educació sexual contrària a la fe i a la justa raó

Zenit
Ciutat del Vaticà

Benet XVI va encoratjar la promoció de sistemes educatius respectuosos amb el dret dels pares d'escollir l'educació dels seus fills. Ho va fer en el discurs que va dirigir als membres del cos diplomàtic per a la presentació de les felicitacions per a l'any nou.

El Papa va qualificar de «preocupant» que el servei que les comunitats religioses ofereixen a la societat a través d'iniciatives en l'àmbit de l'educació de les joves generacions «sigui posat en perill o obstaculitzat per projectes de llei que amenacen amb crear una espècie de monopoli estatal en matèria escolàstica». I va indicar que això «es pot constatar en alguns països de Llatinoamèrica», on molts països celebren «el segon centenari de la seva independència, ocasió propícia per recordar la contribució de l'Església catòlica en la formació de la identitat nacional».

Pel que fa a l'àmbit educatiu i les amenaces a la llibertat de les famílies, el Papa va lamentar que en alguns països europeus «s'ha imposat la participació a cursos d'educació sexual o cívica que transmeten una concepció de la persona i de la vida pretesament neutra, però que en realitat reflecteixen una antropologia contrària a la fe i a la justa raó».

El Pontífex també es va referir a altres amenaces que el ple exercici de la

llibertat religiosa pateix a Occident. Va parlar als diplomàtics dels «països que concedeixen una gran importància al pluralisme i la tolerància, però on la religió pateix una marginació creixent». «Es tendeix a considerar la religió, tota religió, com un factor sense importància, estrany a la societat moderna o fins i tot desestabilitzador, i es busca per diferents mitjans impedir-ne la influència en la vida social», va advertir.

«S'arriba així a exigir que els cristians exerceixin la seva professió sense referència a les seves conviccions religioses

o morals, i fins i tot en contradicció amb elles», va afegir. En aquest sentit, va posar l'exemple de les «lleis que limiten el dret de l'objecció de consciència dels professionals sanitaris, o d'alguns professionals del dret». I a la vegada, va apuntar com «un motiu d'alegria que el Consell d'Europa hagi adoptat una resolució que protegeix el dret del personal mèdic a l'objecció de consciència davant de certs actes que, com l'avortament, lesionen greument el dret a la vida».

També va destacar que «una altra

manifestació de marginació de la religió i, en particular, del cristianisme, consisteix a desterrar de la vida pública festes i símbols religiosos, per respecte als que pertanyen a altres religions o no creuen». «D'aquesta manera —va indicar—, no només es limita el dret dels creients a l'expressió pública de la seva fe, sinó que es tallen les arrels culturals que alimenten la identitat profunda i la cohesió social de moltes nacions.»

Sobre la qüestió de l'exposició pública de símbols religiosos, va recordar que «l'any passat alguns països europeus es van unir al recurs del Govern italià a la famosa causa de l'exposició del crucifix als llocs públics». I va expressar la seva «gratitud a les autoritats d'aquestes nacions, així com a tots els que s'han entestat en aquest sentit, episcopats, organitzacions i associacions civils o religioses, en particular el patriarcat de Moscou i altres representants de la jerarquia ortodoxa, i a totes les persones, creients i també no creients, que han volgut manifestar la seva estimació per a aquest símbol portador de valors universals».

Finalment, va subratllar que «reconèixer la llibertat religiosa significa, a més, garantir que les comunitats religioses poden treballar lliurement en la societat, amb iniciatives en l'àmbit social, caritatiu o educatiu» i va destacar que «es pot constatar arreu del món la fecunda tasca de l'Església catòlica en aquests àmbits».

Nou capítol en el compromís del Papa per la llibertat religiosa

Zenit / Ciutat del Vaticà

Amb el seu discurs al cos diplomàtic acreditat davant del Vaticà, el Papa «ha afegit un nou capítol de gran importància» al seu «compromís amb la llibertat religiosa al món». Així ho va afirmar el director de la sala de premsa de la Santa Seu, el pare Federico Lombardi, en el seu comentari, transmès per Ràdio Vaticana, a les paraules dirigides per Benet XVI als ambaixadors dels 178 estats que mantenen relacions diplomàtiques amb el Vaticà.

El pare Lombardi va subratllar que aquesta preocupació del Papa per la llibertat religiosa, «sempre viva», en els darrers mesos «està molt més present en les declaracions públiques de les més altes autoritats de l'Església catòlica».

En aquest sentit, va voler recordar les intervencions del Papa amb ocasió del Sínode per al Pròxim Orient, el seu discurs a Westminster Hall (Londres), «les crides recents després dels atemptats tràgics contra esglésies cristianes a l'Iraq i a Egipte; o la intervenció del cardenal secretari d'Estat a la cimera de l'OSCE a Astana».

El discurs del Papa, va explicar el portaveu vaticà, està vinculat al missatge recent per a la Jornada Mundial de la Pau. Aquell «va oferir un ampli panorama sobre els fonaments del dret a la llibertat religiosa i sobre la necessitat de tutejar-lo davant de riscos i atacs, tant de violacions concretes i dramàtiques, com d'actituds negatives d'origen ideologicocultural amb conseqüències jurídiques». El discurs al cos diplomàtic, en canvi, «ha ofert una sèrie impressionant d'indicacions

sobre llocs i situacions en les quals aquest dret és clarament violat, o qüestionat de manera més o menys explícita i radicalment».

«Certament no podem retreure al Papa que no hagi parlat clarament —va subratllar Lombardi—. Tothom pot comprendre sense dificultat el que ha dit.» A més, afegeix Federico Lombardi, en afrontar aquest tema, «el Papa es col·loca al cor de la seva missió». «No hem oblidat mai que, en el primer discurs del pontificat, a la Capella Sixtina, Benet XVI va assenyalar Déu i la relació de l'home amb Déu com la primera de les seves prioritats», va afirmar.

D'aquí, va indicar Lombardi, «parteix tota la seva tenacitat i la de l'Església per servir la persona i la comunitat humana», recordant que també l'acció diplomàtica de l'Església «cerca sobretot promoure la causa de Déu com a garant de la causa de l'home».

«La manera explícita i valenta amb la qual el papa Benet porta a terme el seu servei de proposar el dret a la llibertat religiosa per a tothom», consisteix d'una banda a «encoratjar el diàleg interreligiós i el compromís de totes les autoritats religioses i civils», en la convicció «de servir així eficaçment a la dignitat de la persona humana i a la pau». De l'altra, consisteix a «defensar la llibertat de la presència constructiva i benèfica del testimoni cristià al món i en la cultura d'avui».

Aquesta defensa «s'està convertint certament en un dels trets característics d'aquest pontificat i de la seva missió històrica», va concloure el pare Lombardi.

Agraïment papal als parlamentaris italians

Zenit / Ciutat del Vaticà

El Papa va saludar el 9 de gener un grup d'uns dos-cents parlamentaris italians de la majoria i l'oposició que participaven en el rés de l'Àngelus a la plaça de Sant Pere. Els diputats es van congregar, acompanyats pel capellà de Montecitorio, Mons. Lorenzo, per manifestar la seva solidaritat després de l'atemptat de cap d'any en el qual van morir 23 cristians coptes d'Alexandria d'Egipte. La delegació havia subscrit una crida per la llibertat religiosa en la qual demanava a les institucions nacionals i internacionals accions concretes contra l'onada creixent de cristianofòbia.

L'alcalde de Roma, Gianni Alemanno; la presidenta de la Regió Lazio, Renata Polverini, i el president de la província de Roma, Nicola Zingaretti, també van estar presents per a l'ocasió a la plaça de Sant Pere.

«Saludo el grup de parlamentaris italians, aquí presents, i els agraeixo el seu compromís, compartit amb altres companys, a favor de la llibertat religiosa», va dir el Papa. «Amb ells saludo també els fidels coptes aquí presents als quals renovo la meua proximitat.»

L'endemà de l'atemptat contra els cristians coptes a Alexandria d'Egipte, el ministre d'Afers Exteriors d'Itàlia, Franco Frattini, va demanar un debat polític en el proper Consell de Ministres d'Exteriors de la Unió Europea del 31 de gener sobre la violència i la discriminació dels cristians al món.

Segons un comunicat del Ministeri d'Afers Exteriors, Frattini ha demanat la intervenció de la Unió Europea perquè es tuteli la llibertat religiosa i ha expressat la seva voluntat d'enviar una carta a l'Alta Representant per als Afers Exteriors i la política de la Seguretat de la Unió Europea, Catherine Ashton.

Cartagena

Caravaca de la Cruz acaba l'Any jubilar

El cardenal Antonio Cañizares presideix l'eucaristia de cloenda

Redacció

Cartagena

«Un temps de gràcia.» Així qualifica el bisbe de la diòcesi de Cartagena, Mons. José Manuel Lorca, l'Any jubilar de Caravaca de la Cruz que acaba de ser clausurat. La ciutat de la Vera Creu va tancar aquest any sant amb una eucaristia presidida pel cardenal Antonio Cañizares, prefecte de la Congregació per al Culte Diví i Disciplina dels Sagraments, concelebrada pel bisbe de Cartagena, Mons. Lorca; el vicari general, Juan Tudela; el vicari episcopal de la zona de Caravaca-Mula, Jesús Aguilar, a més d'altres vicaris i sacerdots que van voler participar en la celebració. L'acte va comptar també amb l'assistència d'autoritats civils i militars. Van ser-hi presents religiosos i religioses, així com els seminaristes de la diòcesi, entre la munió de fidels que completava la basílica.

Prèviament, les autoritats van visitar el monestir de Santa Clara, on la mare priora va entregar a l'alcalde de Caravaca, Domingo Aranda, i al germà major de la Confraria de la Vera Cruz, José Luis Castillo, les safates de flors

El cardenal Cañizares va presidir la celebració.

i purificadors que farien d'ofrena en l'Eucaristia. Des d'aquí es van dirigir a la parròquia d'El Salvador, i es va tancar en aquest temple el darrer Llibre dels Peregrins. Allí van beneir els presents, que van continuar en processó fins a la basílica-santuari.

En començar la celebració, el bisbe Lorca va acollir el cardenal Cañizares

amb una càlida benvinguda. Mons. Lorca va donar testimoni dels «signes de la fe» que s'han manifestat al llarg d'aquest any jubilar, en què tants pelegrins han acudit a aquesta font de gràcia com és la trobada amb la creu.

El cardenal Cañizares va tenir present en la seva intervenció Benet XVI,

que el 2002 va visitar el santuari de la Vera Creu, encoratjant els fidels a «mirar Jesús», aprenent d'Ell a la seva creu. El cardenal va animar els presents a no apartar mai la mirada de Crist, malgrat les dificultats que ofereix la societat actual. Així mateix, va assenyalar que «la providència ha volgut que coincideixi la memòria del baptisme de Jesús al riu Jordà amb la clausura de l'Any sant jubilar de Caravaca de la Cruz, en què, cada set anys, en aquest santuari es venera de manera especial i intensa el misteri de la creu de Crist en la seva venerable relíquia de la santíssima i vera creu tan zelosament custodiada i exposada aquí».

Finalitzada l'eucaristia, el cardenal Cañizares va bufar una espelma en senyal d'apagar la llum jubilar que ha il·luminat tot aquest any sant. El cardenal va signar al Llibre d'Honor de la Confraria de la Vera Cruz a la Torre Chacona. D'aquí a set anys, el 2017, es tornarà a celebrar un altre Any jubilar. Mentrestant, Caravaca de la Cruz continua custodiant a la seva basílica la relíquia, oferint aquesta trobada amb la creu de Crist de la qual tants pelegrins han estat testimonis enguany.

Sogorb-Castelló

Sogorb-Castelló conclou les celebracions dels 50 anys de la seva creació

Guillem Farré / Castelló

Amb el canvi d'any, la diòcesi de Sogorb-Castelló conclou les celebracions pels 50 anys de l'actual configuració, després que el 1960 el papa Joan XXIII unís territoris dels bisbats de Sogorb, Tortosa, València i Terol per crear la nova demarcació eclesiàstica, que pràcticament correspon a la província civil de Castelló. En paraules del bisbe, Mons. Casimiro López Llorente, aquest aniversari ha estat l'ocasió «de conèixer una mica més aquesta Església particular, de sentir-la com la pròpia família i d'estimar-la, de sentir-nos implicats en la seva vida i missió».

També va manifestar el seu desig que el llegat dels 50 anys sigui una Església viva en què «serà possible la urgent transmissió de la fe als nostres infants, adolescents i joves; les famílies cristianes seran petites esglésies on es visqui i es transmeti l'Evangeli; cadascú aprendrà a escoltar Jesucrist i a respondre a la seva crida per seguir-lo; i tornaran a florir les vocacions, especialment les sacerdotals».

En el mateix sentit es va manifestar el nunci del Papa a Espanya, Mons. Renzo Fratini, que va presidir l'eucaristia de clausura al desembre, acompanyat per vuit bisbes i nombrosos fidels, a la concatedral de Castelló, que també arriba-

va a la conclusió de 72 anys de reconstrucció. En l'homília, Mons. Fratini va fer una crida a «ser membres actius de l'Església en la tasca d'acceptar i anunciar al món la nova creació que possibilita la generositat, i que Déu ha realitzat en Maria de la mateixa manera que vol realitzar en cada cor humà per la caritat i la fe sincera».

Les celebracions s'havien obert el 3 de gener del 2010 amb una eucaristia a la catedral de Sogorb. Aquell mateix dia, es va inaugurar una exposició itinerant sobre la història, vida i

patrimoni de la diòcesi que ha recorregut els 14 arxiprestats. A nivell cultural també es va organitzar un Festival Internacional d'Orgue. I en el pla religiós les principals celebracions van ser les pelegrinacions als patrons diocesans, sant Pascual a Vila-real el 17 d'abril i la Verge de la Cova Santa a Altura el 17 d'octubre, sense oblidar la commemoració dels 50 anys de l'erecció de Santa Maria de Castelló com a concatedral de la diòcesi el 30 de maig.

Madrid

Preparatius de la Jornada Mundial de la Joventut

SIC / El Escorial

Es va celebrar recentment a El Escorial la II Trobada Preparatòria JMJ Madrid 2011, per informar els delegats de Conferències Episcopals i institucions eclesials d'àmbit internacional sobre l'organització de la Jornada Mundial de la Joventut, i rebre'n suggeriments i propostes. Per informar sobre aquesta trobada, l'arquebisbe de Madrid, el cardenal Antonio M. Rouco, va intervenir en una roda de premsa en què es va informar que ja hi ha inscrits més de 240.000 joves de 84 països i de 57 realitats eclesials.

Recordant la JMJ del 1989 a Santiago de Compostel·la, el cardenal Rouco va assenyalar que aquell esdeveniment va ser «un camí històric de grans fruits espirituals i pastorals». Així, per a la JMJ de Madrid es va començar a treballar des del 2008, quan es va donar a conèixer la seu de la JMJ vinent. Segons va explicar, l'estat dels preparatius ha assolit una «maduresa» que suposa la satisfacció de tots i va destacar la col·laboració prestada per part del Govern, de la Comunitat de Madrid i de l'ajuntament de la ciutat.

Va intervenir també el cardenal Stanislaw Rylko, president del Pontifici Consell per als Laics, organisme vaticà competent per a les Jornades Mundials, que va recordar que les JMJ han estat «veritables laboratoris de fe per a milions de joves de tots els continents». En el seu discurs va afirmar que «en aquests 25 anys ha nascut veritablement una nova generació de joves: joves del "sí" a Crist, a la seva Església, joves que han descobert en el Successor de Pere un amic i un guia segur en la vida». «Som ben conscients de les grans esperances que aquest esdeveniment suscita en l'Església universal, en particular en Benet XVI, en l'Església a Espanya, però sobretot en la munió de joves de tots els continents que ja es dirigeixen cap a Madrid.» Va dir també que «la presència de centenars de joves a Madrid serà un gran signe d'esperança enmig de les grans dificultats que l'actual crisi econòmica i cultural, de profundes implicacions morals i religioses, planteja a nivell de moltes societats i especialment per a un esdevenidor sa i digne per a les noves generacions».

Tendresa, exigència i alegria: santa Magdalena Sofia Barat

La fundadora de les religioses del Sagrat Cor va destacar per la seva dedicació al camp de l'educació

Xavier Baró i Queralt
 Professor de la
 Facultat d'Humanitats
 de la Universitat
 Internacional de
 Catalunya

La història de l'Església està farcida de personatges extraordinaris a causa de les seves bones accions, del seu esperit desinteressat i generós i de l'acció de l'Esperit Sant. Avui voldria escriure algunes línies sobre una santa que sobretot és coneguda per la seva decidida acció en l'àmbit de l'educació, però que també té moltes coses a ensenyar-nos en altres àmbits de la nostra vida quotidiana. Em refereixo a la fundadora de les religioses del Sagrat Cor, santa Magdalena Sofia Barat (1779-1865). No em centraré ara a glossar els aspectes més coneguts de la seva vida, prou coneguts per tothom, sinó a mostrar alguns trets del seu caràcter, que denoten una sensibilitat i tendresa extraordinàries, però sempre acompanyades d'un gran sentit de l'exigència (vers un mateix i els altres), que constitueixen tot un model a seguir per a tota la gent de bona voluntat.

Cal dir, en primer lloc, que Magdalena Sofia Barat visqué en un temps i en un lloc profundament convulsos. Una llista sumària d'esdeveniments ens pot ajudar a copsar aquesta època de canvis i sotrac: la França de la Revolució del 1789, Napoleó, la restauració borbònica, les revolucions del 1830, del 1848..., sens dubte, un context gens fàcil per expandir l'Evangelí. A més, cal pensar que en aquell moment el paper social de la dona era ben diferent de l'actual, i Magdalena Sofia féu una tasca ingent per vindicar de manera pacífica i reposada, sense estridències, el paper que la dona havia de jugar en la societat i en la difusió de l'Evangelí.

Capacitat d'empatia

Dit això, voldria començar per destacar la seva tendresa, molt lligada a la capacitat d'empatia. En un context pedagògic marcat pel rigor extrem,

«Només renovarem
els nostres col·legis
mitjançant la dolçor
i una bona actitud»

«Moltes vegades
un somriure és més
meritori que mitja
hora de meditació»

en el qual sovint l'opinió i els sentiments de l'alumne no comptaven per a gairebé res, Magdalena Sofia centra el seu model educatiu en la persona, en l'individu, sempre tractat amb respecte, afecte i tendresa. Així, afirmà taxativament que «només renovarem els nostres col·legis mitjançant la dolçor i una bona actitud», paraules que, a més de ser completament vigents avui dia, comportaven un veritable canvi de perspectiva en els models pedagògics de l'època. Sorpren la seva lucidesa quan, per exemple, afirma que «no s'obtenen més que misèries on només domina el sistema de rigor». És per això que entre les primeres normes que donà a les primeres educadores demanà que s'apuntessin els progressos i canvis positius que feia cadascuna de les alumnes, per potenciar-ne les habilitats positives i les virtuts.

Aquesta tendresa, però, crec que no s'ha d'entendre en absolut com a permissivitat, com a relativisme moral. Ans el contrari. Al llarg de les més de 14.000 cartes que es conserven d'ella, trobem fragments en els quals s'aprecia que, precisament perquè es demana tendresa en el tracte, s'ha d'ésser molt exigent amb un mateix o amb els altres. Hi ha fragments d'una contundència notable envers alumnes que no s'apliquen en els seus estudis («Com van els teus estudis? No veig que progressis. Un gat escriuria tan bé com tu») o cauen en excessos de supèrbia («Quina llàstima, alumnes que tenen qualitats però estan plenes de supèrbia! La humilitat, que poc s'aprecia en el món i, tot i així, és el fonament de tot allò que és bo»). Sobre aquesta virtut, el seu posicionament és claríssim: «La humilitat és el primer, el segon i tercer pas de la santedat.»

Sens dubte, aquest difícil (però natural) equilibri entre la tendresa i l'exigència només es pot dur a terme amb l'ajut de Déu i amb un profund sentit de la tasca que hom té encomanada, tasca que per a santa Magdalena Sofia només es podia entendre des de l'alegria i la confiança posada en

Déu i el proïsme. Llegir els seus textos és, entre d'altres, una flamarada de calidesa i alegria. Així, ens diu «el nostre repòs serà en el cel, però no pensem que per això hàgim de pagar el preu només amb treballs i angoixes en aquesta terra». O bé la calidesa amb què creu que s'ha de tractar les persones: «Cal guanyar-les mitjançant la pietat i el cor. Cal suavitzar els avisos amb paraules afectuoses.» I la llista de reflexions seria literalment interminable: «No oblidis que moltes vegades un somriure és més meritori que mitja hora de meditació», «Serviu el Senyor amb alegria. Que no hi hagi tristesa entre vosaltres, perquè això deshonra el servei del Senyor».

Santa Magdalena Sofia Barat morí el 1865, i fou canonitzada per Pius XI el 1925. La seva festivitat se celebra el 25 de maig.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- ☐ Amèrica i Àfrica: 233,11 € ☐ Missioner ☐ Edició en català
☐ Àsia i Oceania: 311 € ☐ Missionera ☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
 Comtes de Bell-lloc, 67-69
 08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Punt de vista

Enric Puig Jofra

Secretari general. Fundació Escola Cristiana de Catalunya

La immersió lingüística és l'aposta per la cohesió social

Els recents pronunciaments del Tribunal Suprem de l'Estat sobre la llengua a l'escola catalana són nous episodis d'una llarga lluita que alguns han emprès contra el model lingüístic de l'escola a Catalunya.

Si bé és cert que aquestes sentències només afecten de manera directa la reclamació formulada per les famílies d'uns alumnes en concret, són un mal precedent i poden ser l'inici d'un llarg procés de desencontres socials.

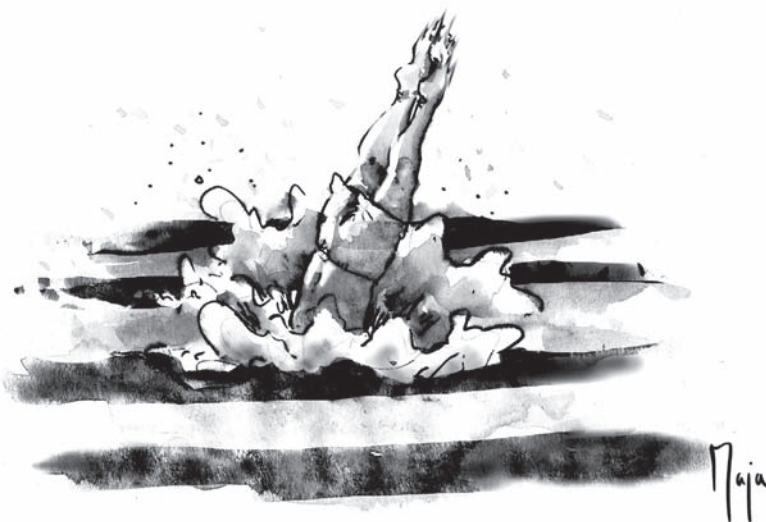
El sentit d'aquests pronunciaments, que en contradiuen d'anteriors, està motivat per la «sentència de l'Estatut» i la «nova» situació que —a criteri dels magistrats— crea aquesta sentència en matèria lingüística. El Suprem declara el dret que tenen els alumnes, els pares dels quals han reclamat que el castellà sigui llengua vehicular en el sistema d'educació de Catalunya, que rebin en aquesta llengua les comunicacions que faci el centre.

Si s'obligués a reintroduir el castellà com a llengua vehicular de manera general, proporcional i equitativa al català, això suposaria la destrucció del model escolar d'immersió lingüística en català que, de manera majoritària, s'aplica a Catalunya. Cal insistir que, tot i que la immersió és el model prescrit per la Generalitat i que la llengua vehicular ha de ser el català en totes les matèries, aquestes previsions no es compleixen plenament, especialment a l'educació secundària.

Cal defensar el model d'immersió lingüística, ja que és el que ha permès evitar la segregació escolar i la fractura social tot esdevenint un factor decisiu per a la cohesió de la societat catalana, tal com han reconegut i avalat les institucions europees. D'altra banda, totes les avaluacions acrediten que aquest model no genera cap perjudici en l'aprenentatge,

sinó que permet assolir nivells satisfactoris en el coneixement tant del català com del castellà.

Reintroduir el castellà com a llengua vehicular comportaria segregar l'alumnat per raons de llengua (si s'opta pel model de grups diferenciats per raó de la llengua vehicular) o un retrocés del català si s'opta per grups únics però tots bilingües pel que fa a la llengua vehicular. El desavantatge social del català davant de l'enorme potència demogràfica, política i econòmica del castellà és molt gran en tots

els àmbits —mitjans de comunicació, cinema, món econòmic, judicial... Això és encara més evident en el context d'immigració en què ens trobem i d'acord amb la procedència d'una part significativa d'aquesta immigració.

Considerem, per tant, que el país no pot prescindir de l'actual model lingüístic del seu sistema educatiu i que, en qualsevol cas, caldrà maldar per trobar fórmules que garanteixin els drets de tothom sense amenaçar la convivència i la cohesió, perill que sorgirà si abandonem la immersió lingüística a l'escola.

si no li importéssim? Això no és pas cert. La Sagrada Escripura narra els benifets del Senyor a Israel i a la humanitat. Déu és Amor. S'hi pot pujar de peus. Déu, revelat per Crist, té cura de tota la creació i no abdica mai d'estimar-la. Sabem —i és cert— que el gran tret de l'acció divina és la misericòrdia. En cap circumstància, ni en el sofriment, no podem dir que cessi l'amor de Déu. Ell ha estimat fins a l'extrem. Per amor ens ha enviat el seu Fill, a fi que a tots ens arribi la salvació.

En situar-nos davant de Déu, hem de comprendre que ens ha creat lliures i que Jesucrist ha mort per alliberar-nos del pecat. Esdeveniment que demana la nostra responsabilitat. La gran prerrogativa dels humans és la llibertat i, per tant, la responsabilitat. L'evangeli, en totes les seves pàgines, ens convida a estimar Déu i els germans. Un amor inseparable.

Imagino una altra vinyeta de resposta en la qual Déu envia un àngel al món amb una gran caixa d'eines per tal de reparar també l'aparell receptor. L'àngel tindria molta feina. Ens repassaria les orelles i, sobretot, el cor. El posaria en consonància amb el voler de Déu. Ens faria escoltar que Ell és Pare de tots i que el sol i la pluja són per a tothom. I ens faria posar vermells. Clamaria amb la força del profeta per tal que convertíssim les armes en relles per a la realització del pla diví. Ens diria que a veure si fem el favor, d'una vegada, de bastir la civilització de l'amor.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Vinyeta religiosa

Cada setmana, a través d'internet, un bon amic m'envia una vinyeta, publicada en un periòdic italià. La vinyeta és senzilla i fa referència a les lectures de la missa del diumenge. És un dibuix humorístic que pretén posar en relleu les realitats fonamentals del cristianisme.

Aquesta setmana s'hi veu el cel i Déu està assegut damunt d'una boira, amb cara de perplexitat. Té al davant un tècnic d'àudio que ha arribat al cel en una escala i duu una caixa d'eines. Al capdamunt del dibuix es llegeix: «1 de gener, Jornada de la Pau.» Després segueixen les paraules de l'operari: «Bona tarda, m'envien els d'allà baix per detectar l'avaría de la instal·lació acústica receptora.»

És possible, vista la manca de pau al món, que Déu no senti les pregàries per aconseguir l'assossec entre els bel·licosos humans? L'interrogant sembla que s'hagi de respondre dient que Déu actua com

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Evangelitzar (2)

La situació en la qual es va trobar Pere Claver avui dia no es repetirà. No es repetirà en l'aspecte que algú pot imaginar que el seu interlocutor pensi menjar-se'l. Ara bé, la seva indigència espiritual sí que es repeteix i sovint. Cal evangelitzar, no ho oblidem, i penso que, entre nosaltres, a la ignorància religiosa, s'hi afegeixen esguerrons amb apel·latius cristians, que volem ignorar i que no l'afavoreixen gens. M'aturo en algun.

Cal suprimir costums o espectacles que, recoberts d'un vernís cristià, en realitat, impedeixen o dificulten l'assimilació del missatge de salvació que aporta l'Evangeli. Suprimir és una utopia, però es poden ignorar.

Les cavalcades dels Reis Mags que s'han fet pels carrers de la majoria de les poblacions de la Península no eduquen la religiositat infantil. Un dia o altre, s'assabentaran que els han enganyat, que aquella il·lusió que van viure era un frau amb aparença cristiana. En la seva memòria quedarà una convicció: els meus pares em van enganyar. Aquesta empremta potser es refugiarà al subconscient, però no desapareixerà mai. Una dona, quan se'n va assabentar, va exclamar amb ingenuïtat: «Així que els infants no vénen de París; ara això dels Reis Mags, que no ho són. Quin dia em direu que Nostre Senyor no es troba a l'Hòstia?» Per què no sometem aquest assumpte al dictamen dels psicòlegs? Es tracta de respondre a les il·lusions infantils o de satisfer immadureses dels adults? Recordo un acudit. «Uns nens s'amaguen sota els llençols, mentre els seus pares amunteguen els regals als peus del llit. Els nens diuen en veu baixa: Quantes coses hem de suportar els fills per satisfer la il·lusió dels pares!» Un altre exemple, extret de moltes representacions teatrals.

Penseu en els diàlegs i les coreografies. Em diuen que representen balls de dimonis, quin horror! La dansa és harmonia i amor, tot el contrari de la realitat del dimoni. Jesús es prenia Satanàs molt seriosament i aquests espectacles el banalitzaven. No estaria gens malament meditar aquesta qüestió, pensant en el Senyor temptat a Getsemaní. L'evangelització exigeix un desprendiment total de preferències personals. Avui dia, entre nosaltres, hi ha molta rivalitat entre les «organitzacions organitzades d'organismes» tant les que van néixer antigament, com les de nou encuny. Sovint es volen presentar com a exclusius o els millors instruments d'apostolat. La cosa ve de lluny, Pau ja en parlava als fidels de Corint. Però, avui cal desposseir-nos d'aquestes peculiaritats, per donar a conèixer Crist, no per proselitisme, sinó per complir el manament del Senyor i proporcionar felicitat a tants dels nostres conciutadans que viuen fastiguejats.

No puc oblidar que, en l'àmbit de l'evangelització, tenim una oportunitat que fa poc no existia. Em refereixo a internet. L'altre dia, vaig posar el meu nom al Google i vaig quedar sorprès de la quantitat de llocs on apareixia, de la gran quantitat d'entitats, parròquies, moviments, publicacions, etc., que s'aprofitaven del que jo redactava. Resulta que, sense moure'm de casa, sense que em preguntin l'edat, ni els títols acadèmics, m'han atorgat la possibilitat d'evangelitzar arreu del món. I que no oblidí el lector, de qualsevol edat, cultura o condició social, que sempre pot, quan rep alguna cosa bona, amb les senzilles maniobres de «seleccionar», «copiar» i «enganxar», enviar el text a moltes adreces de correus que conserva, i s'incorpora així a la tasca evangelitzadora de l'Església.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Una vellesa feliç, resum d'una vida

Té vuitanta-quatre anys i cada diumenge és una festa per a ella trobar-nos a la parròquia amb la comunitat i participar de l'Eucaristia. Sempre diu que allà hi troba una veritable família. El seu somriure i la seva capacitat de gaudir de tot em van encisar des del moment que la vaig conèixer ja fa uns quants anys.

M'havia dit que li agradaria molt que anés a casa seva per veure-hi el pessebre que fa cada any. Viu sola, però no l'ha deixat de fer mai.

Em vaig dirigir a casa seva un dia qualsevol d'aquestes festes. Una cosa tan senzilla com anar a visitar el seu pessebre va ser per a ella un motiu d'alegria immensa.

El pis és molt petit i, tan bon punt entres, hi ha el menjador. Allà, al racó que fa un angle entre les dues parets del fons, a sobre una taula petita, hi havia el pessebre amb la seva molsa verda, el riu de plata, les figuretes típiques de l'home amb el ruc, de la dona rentant la roba... «Miri, miri —em va dir— la roba estesa l'he feta jo.» I em va continuar mostrant els reis, els pastors, el caganer... La cova també l'havia fet ella amb suros i allà hi havia les figures principals il·luminades amb les típiques bombetes de Nadal. Vam estar una estoneta contemplant-lo.

Però la meua admiració va anar augmentant quan, ja assegudes a la saleta del costat, em va mostrar els àlbums de fotos que eren un resum de la seva història: les penúries de la postguerra quan vivien més de cinc persones en aquell pis minúscul, la felicitat dels primers anys de vida matrimonial amb l'home de la seva vida, el naixement de les seves dues filles... I, quan més feliç es trobava, es va quedar viuda ben jove, amb dues nenes per criar. Però la meua amiga no es va enfonsar, va lluitar com tantes i tantes dones heroiques en l'anonimat de la seva vida lliurades, i treballant moltes hores del dia i de la nit, va aconseguir donar una bona educació a les seves filles, estudis i una posició laboral que és la seva alegria d'avui. Ara rep l'estimació i, fins i tot, admiració de les seves filles que valoren tot el que ha fet per elles i que li alegren, amb els néts, la vellesa.

Va deixar l'àlbum al seu costat i es va aixecar amb un somriure molt especial per despenjar de la paret un quadre amb una mena de pergamí escrit amb lletra menuda d'ordinador. «Em fa vergonya ensenyar-li això, però veurà com són les meves filles.» És un escrit ple d'elogis, de tendresa i d'agraïment, que li van fer quan va fer 80 anys i que la fa sentir-se la dona més feliç del món.

Quan ens vam acomiadar em va dir: «Jo només dono gràcies a Déu per tot i pateixo molt quan veig algunes persones de la meua edat que parlen malament de la seva família. Jo només tinc agraïment.»

Zoom

Eduard Brufau

El 9 de gener passat l'Escolania de Montserrat va oferir un concert de nades de compositors catalans a la catedral catòlica de Moscou. L'actuació va ser tot un èxit de públic i el temple es va omplir de gom a gom. Durant l'estada a la capital russa els escolanets van poder gaudir d'unes quantes visites culturals als llocs més emblemàtics de Moscou, com ara la plaça Roja i la catedral de Sant Basili.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La llibertat religiosa

Mentre al nostre país, els espais informatius pugnaven per donar a conèixer el primer bebè nascut als inicis de l'any nou, a la ciutat d'Alexandria un cotxe bomba semblava la mort entre els coptes ortodoxos que sortien de celebrar els oficis religiosos de mitjanit. Benet XVI havia escrit per a aquest dia, considerat com la Jornada Mundial de la Pau, el seu missatge titulat: «La llibertat religiosa, camí per a la pau.» Els seus arguments i reflexions es nodrien de raó pràctica, encara més davant d'una manifestació de cristianofòbia. Tres fotografies, que es contenen en aquest document.

Primera, la professió i expressió de la pròpia religió comporta un risc per a la vida i la llibertat personal. Així passa en algunes regions del món, especialment a l'Àsia i a l'Àfrica.

Segona, en altres regions, es donen formes més silencioses i sofisticades de prejudici i d'oposició envers els creients i els símbols religiosos: «En els països occidentals s'expressen a vegades renegant de la història i dels símbols religiosos, en els quals es reflecteixen la identitat i la cultura de la majoria dels ciutadans. Són formes que fomenten sovint l'odi i el prejudici, i que no coincideixen amb una visió serena i equilibrada del pluralisme i de la laïcitat de les institucions, a més del risc per a les noves generacions de perdre el contacte amb el preciós patrimoni espiritual dels seus països.» Des d'aquesta òptica, el ressò informatiu sobre els atemptats mortals contra la llibertat religiosa ha estat atenuat o, fins i tot, ignorat, com hem pogut observar.

Tercera, «els cristians són actualment el grup religiós que pateix el nombre més gran de persecucions a causa de la seva fe. Molts són víctimes cada dia d'ofenses i viuen sovint amb por per la seva recerca de la veritat, la seva fe en Jesucrist i la seva crida sincera perquè es reconegui la llibertat religiosa». En un requadre de *La Vanguardia* (4 de gener), s'afirmava: «150.000 cristians morts a l'any per persecució religiosa, el 75% de les víctimes de tot el món.»

Els drets humans i les llibertats actuen amb el mecanisme de vasos comunicants. Conculcar un dret o descuidar una llibertat repercuteix en tots els àmbits. La reducció de les relacions internacionals a beneficis econòmics i geoestratègics desplaça el tema dels drets a un segon pla. Els interessos comercials amb la Xina, per esmentar un exemple, posen una bena davant de l'exercici limitat de les llibertats dels seus ciutadans. La manca de llibertat religiosa es veu acompanyada, es vulgui veure o no, per la retallada sensible de la llibertat en molts altres àmbits. Determinades plataformes, partidàries del laïcisme i propenses a la intolerància religiosa sembla que no s'adonen que en pretendre asfixiar, especialment el cristianisme, maten la cultura que els serveix de base. Volen arrencar la zitzània, però malmeten el blat i, a la llarga, es quedaran sense farina.

La feina comprèn dos nivells: suscitar actituds dialogants al propi entorn i firmar un pacte internacional per garantir el respecte de la llibertat religiosa, la mancança de la qual és evident als països dictatorials i sense constitucions democràtiques. Els creients no són els únics interessats a defensar la llibertat religiosa, sinó també qualsevol persona, fins i tot atea o agnòstica, que cregui en els drets humans i en les llibertats, que accepti els principis democràtics de convivència i que no es deixi tenallar per una ideologia excloent.

Mentre aquí debatem sobre la laïcitat positiva, tema necessari des d'una òptica democràtica, sempre que sigui abordat sense odi ni prejudicis, en altres països la llibertat religiosa més elemental està en joc, amb perill de perdre la vida.

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

Des del monestir

Sense marca registrada, però amb l'Esperit!

Abans es deia, a mi pràcticament no em va tocar sentir-ho —però sí que me'n van arribar les remiscències de la influència—: «Fora de l'Església, no hi ha salvació!» I amb això s'empetitia l'inabastable projecte de Salvació universal manifestat per Jesús, com s'empetiteix l'Evangeli i el seu missatge alliberador quan ens obstinem a creure'ns posseïdors absoluts de la Veritat i ambaixadors exclusius del Regne.

La precarietat de les coses, la vertiginositat amb què se succeeixen els esdeveniments i la urgència per trobar enmig de tot espais de pau i de serenor, ens ha canviat l'estil de vida i ens veiem obligats a adaptar-nos i buscar cada dia noves fórmules per fer present al nostre món i en els buscadors de la pau i la justícia, la Bona Nova de Jesús.

Allò de limitar tossudament i egoïstament el nombre dels convidats al Banquet de la Vida, i de creure'ns que només uns pocs, «uns escollits» i «perfectes», «els més ortodoxos», «els del compliment de la llei», etc. es mereixeran la salvació guanyada a base de cops, mèrits i sacrificis i d'apologies ja caduques, avui no convenç ningú —o molt poca gent— i el millor de tot —dic conscientment

«el millor»— és que ni als de dintre, als que ens creiem dins de l'Església, no ens convenç. És clar, la salvació és gratuïta i universal.... Això ens reconforta i anima.

El cor se'ns va fer tan petit avantposant l'ascètica a la mística que fins i tot ens vam creure amb el poder de reservar «l'experiència de l'Esperit» a uns pocs, que a poc a poc es van arribar a creure com Déu: amb el dret a usurpar-li el dret de jutjar i condemnar! I ens vam oblidar d'una cosa tan vella com l'Antic Testament i tan nova com l'Evangeli, que «només Déu és el Senyor».

Sant Justí, al segle II, va parlar de les llavors del Verb que estan escampades per tota la creació i a nosaltres, un cop creuada la frontera estreta dels «nostres regnes» i de les nostres mirades curtes, des de la perspectiva de Jesús, descobrim que aquestes llavors escampades en el cor de tants homes i dones de bona voluntat, estan donant fruits de vida. Potser, no porten «la marca registrada» dels nostres arxius parroquials, no van ser submergits materialment en cap pila baptismal; mai no sortiran als censos de «practicants», però sens dubte que porten en les seves vides el segell de l'amor incondicional

de Déu que es va fer un dels nostres per compartir la nostra sort i per regalar-nos la seva mateixa vida. Quants homes i dones, quants joves, fills del nostre temps, porten foc al cor i es dediquen al servei als seus germans...! Quants es dediquen a fer el bé i gasten els seus dies traient creus als que pateixen i alleugerint-ne les càrregues! Tots ells porten el segell de la vida nova d'Aquell que ens va estimar a fons perdut i va donar la seva vida per amor.

Avui més que mai necessitem una mirada nova per mirar i per veure-hi, per descobrir sense prejudicis com el Regne creix, es multiplica i dóna fruits més enllà dels límits del que se'ns va ocórrer anomenar «església», perquè l'Església de Jesús no té límits ni fronteres, és catòlica, és universal. La comunitat dels amics de Jesús no pot més que viure com Ell va viure, i amb la seva mirada neta acollir tothom deixar-se acollir també per tothom, els que «no són dels nostres». No oblidem que Jesús ho va dir molt clar: «El qui no està amb mi, està contra mi.» Celebrem que l'Esperit es vessa generós en els cors i que el Regne és inabastable, universal, i que només Déu pot jutjar el cor, i que el seu judici sempre, sempre, sempre és de Misericòrdia.

Lucía Caram

Religiosa dominica de Manresa

La sal de la terra

«Espais interiors», ara sí que toca!

L'interès suscitat per la contemplació dels espais interiors de la Sagrada Família m'ha fet reflexionar sobre la situació de l'educació de la «interioritat» o del «món interior» en l'àmbit de l'escola. Evidentment, nosaltres no som l'ara ja basilica imaginada per Gaudí però, seguint la metàfora paulina, en realitat som un temple. Per tant, em pregunto si hem motivat prou des de l'educació familiar, escolar, del lleure..., la capacitat d'explorar aquesta dimensió, de tenir consciència d'aquest espai, de la necessitat del seu creixement i vetlla, de la seva relació amb els comportaments habituals i actituds quotidianes... En definitiva, tenim curiositat constructiva pel nostre propi «espai interior»?

La relació amb les persones ens ensenya que una interioritat sòlida i atractiva no és quelcom ridícul

i que una interioritat que integra totes les riqueses i tresors de l'individu no és quelcom secundari. És més, la interioritat eleva l'humà i això es detecta ben ràpidament. Més aviat hem de preocupar-nos de valent quan no existeix aquesta interioritat. Em consta que a Catalunya tenim experiències educatives molt interessants en aquest camp però ara em referiré a un fet puntual. En efecte, en aquest context m'ha cridat positivament l'atenció que Edu21 —un projecte d'acció i reflexió a l'entorn de l'educació a Catalunya— hagi concedit el guardó de la quarta edició del Premi d'Educació de suport a la recerca i la reflexió educativa a un treball titulat *Itinerari d'educació de la interioritat a l'ESO*, obra d'un grup de professors de diferents àrees (religió, música, educació física, educació

visual i plàstica) del col·legi Salesians de Sant Vicenç dels Horts.

A banda del mèrit objectiu del premi —per la seva interdisciplinarietat, la comprensió integral de la persona, la capacitat d'innovació del projecte, etc.— també és tot un símbol que alguna cosa està canviant. Estem recuperant una paraula i una dimensió força oblidada en l'àmbit de l'educació. I no es tracta de recuperar idees carques o retrògrades! Veus polítiques parlen de la possibilitat d'aprimar el currículum. Em sembla bé, però també és molt necessari «cohesionar-lo» i la interioritat és un dimensió cohesionadora per naturalesa. Alguns mitjans de comunicació van reproduir la fotografia de Jordi Pujol saludant i felicitant el coordinador del projecte. Vaig pensar: «Ara sí que toca!»

Andreu Ibarz

Director general de Blanquerna-URL i Professor de la Facultat de Ciències de l'Educació Blanquerna-URL

Mirada al món

Fins a donar la vida

Durant l'any 2010, vint-i-tres agents pastorals han estat assassinats arreu del món: un bisbe, quinze capellans, un religiós, una religiosa, dos seminaristes i tres seglars. A aquesta llista oficial feta pública fa pocs dies per la Congregació per a l'Evangelitza-ció dels Pobles, caldria afegir-hi nombroses víctimes de la violència fonamentalista entre les comunitats cristianes d'Egipte, de l'Iraq, de Nigèria, del Pakistan...

Al seu moment, va tenir un especial ressò la mort a Turquia del franciscà Luigi Padovese, vicari apostòlic a Anatòlia, el dia abans que Benet XVI anés a Xipre a començaments del juny passat. Tot i no haver estat motivada directament per odis fonamentalistes, la seva mort —per la integritat i la coherència de la seva vida— testimonià que la resposta cristiana als atacs injustos és sempre la misericòrdia

i el perdó. En una carta escrita exactament dos mesos abans, amb data del 3 d'abril, constatava: «Les Esglésies del Pròxim Orient viuen des de fa anys en situacions de gran tribulació que culminen sovint en actes de veritable persecució, com succeeix malauradament, amb freqüència quotidiana, a l'Iraq i no tan sols.» I davant d'aquest tràgic panorama, afirmava que «només la fecunditat del perdó davant de l'estèril alternativa de l'odi i de la venjança» podrà portar la pau al Pròxim Orient. La solidaritat que van mostrar molts musulmans als cristians després de l'atemptat de la nit de Cap d'Any a la ciutat egípcia d'Alexandria, que costà la vida a vint-i-tres cristians coptes ortodoxos, fa entendre que no és amb la revenja que es pot tallar l'absurditat de la violència sinó amb la bondat que no es tira mai enrere, passi el que passi. El papa Benet hi tornà

a insistir poques hores més tard, durant la celebració de la Jornada Mundial de la Pau: «La humanitat no pot mostrar-se resignada a la força negativa de l'egoisme i de la violència; no es pot acostumar als conflictes que provoquen víctimes i posen a risc el futur dels pobles.» Per aconseguir una pau estable i justa, cal l'acció decidida i constant dels governants, però cal sobretot que cadascun de nosaltres «sigui animat per un autèntic esperit de pau, que cal implorar sempre de nou en la pregària i viure en les relacions quotidianes, en tots els ambients». Els cristians estem cridats a ser portadors de pau i de reconciliació a tots els nivells. I això ho farem sobretot no tant fent o donant alguna cosa, sinó en la mesura que ens donem nosaltres mateixos en bé dels nostres germans. I quan algú s'ha donat del tot, ja no té por que li prenguin res, ni fins i tot la vida.

Cinto Busquet

Capellà i teòleg

En defensa dels cristians perseguits

A l'Iraq s'ha arribat a la «caça de l'home». Aquesta frase la va pronunciar el ministre d'Afers Exteriors italià, Franco Frattini, en una entrevista. «Ningú no pot ser discriminat i perseguit per la seva fe. Això val per als cristians perquè com tothom sap, per desgràcia, de cada 100 persones perseguides al món, 75 són cristians», va dir. Unes paraules que, a més de mostrar la seva solidaritat amb el Papa, mira de fer-se eco d'aquesta trista situació, que potser també amb l'esperança que algun altre «col·lega», amb veu i amb vot, s'uneixi a la causa en defensa de la dignitat dels cristians perseguits.

No menys preocupant és la situació dels cristians al Pakistan, sovint víctimes de violència i persecució. Com en el cas de l'Iraq i ara a Egipte, a la crida de Benet XVI i dels bisbes del país, s'hi han unit més aviat pocs. Si bé és veritat, que en el cas de la iraniana Sakineh i ara de la pakistanesa Bibi, l'opinió pública es mobilitza, potser perquè es tracta de dones.

Benet XVI ha assegurat que resa per Bibi i els seus familiars, i ha demanat que sigui alliberada. Com se sap, hi ha innombrables casos de persones empresonades, acusades de blasfèmia i que en molts casos es prova que els gestos i les paraules no estan relacionats amb la blasfèmia, també segons la llei actual. El Papa prega per tots els que es troben en situacions anàlogues perquè se'n respectin totalment la dignitat humana i els drets fonamentals. Desgraciadament, sembla que Àfrica (Egipte, Nigèria, el Sudan, etc.) està prenent el relleu a Àsia.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Manipulació d'Estat

Que el govern socialista ha emprès una nova lluita de classes per enfrontar-nos els uns als altres, amb lleis iniquès i absurdes, és més que notori. Fins i tot pretén convertir els pares en possibles enemics dels fills, de manera que presenta l'Estat com el seu salvador. Per aconseguir-ho recorre a l'avortament o a l'adoctrinament. En un escrit que el govern ha adreçat ni més ni menys que al Tribunal Constitucional, a través de l'Advocacia General de l'Estat, òrgan dependent del Ministeri de Justícia, diu literalment: «La llibertat ideològica del menor no pot quedar abandonada al que puguin decidir els qui en tenen atribuïda la guarda i custòdia o la pàtria potestat.»

És a dir, consideren que els pares no tenim dret a educar els nostres fills perquè, segons el Ministeri de Justícia, en fer-ho estem adoctrinant. I la conseqüència? Només pot «educar» l'Estat!

Amb aquestes premisses, el govern socialista, mostrant el seu tarannà totalitari i antidemocràtic, se salta la Constitució, el Tractat de Lisboa i la Declaració Universal de Drets Humans, que consagren el dret dels pares a educar els fills se-

Any de grans reptes

Aquest any que acaba de començar no serà fàcil per a Espanya i menys encara per a Catalunya. En els propers mesos es produiran venciments de deute públic importants i els mercats exigiran que es paguin cares les noves col·locacions. La nostra economia suscita recels i no serà senzill restablir la confiança. Tindrem un creixement inferior a l'u per cent, cosa que no crearà ocupació, al contrari, l'atur pot continuar creixent. El més convenient seria un avançament de les eleccions generals que acabés amb un final de cicle que és agònic. Però la necessitat d'un canvi polític no pot amagar la importància del necessari canvi de paradigma cultural en la societat civil.

JOSÉ MORALES MARTÍN
Palafrugell

gons les pròpies conviccions morals i religioses. La calculada actitud del govern només pot ser titllada amb una paraula: manipulació. Considero urgent i inaplaçable que els pares responguin adequadament a la pretensió del govern Zapatero, que no vol deixar anar la presa que s'ha cobrat en forma de signatura adoctrinadora.

FINA MILLÁN-HITA
Barcelona

L'alegria en el dolor

Alegria i dolor poden semblar paraules oposades, i ho semblarien si hom no hagués conegut i experimentat quantes vegades van tan unides i agermanades...

Hi ha tant dolor en el món: les malalties, les catàstrofes naturals, els fracassos, els accidents, la pèrdua de persones estimades... I enmig del sofriment es pot viure en l'alegria. És l'alegria serena d'un cor que reposa en Déu. És l'alegria serena de qui estima. És l'alegria serena fruit d'un amor confiat. Quan tot trontolla, quan tot és incert, quan no es veu res clar... hom pot viure en pau i alegria.

És la pau i la joia que estan fonamentades en Aquell que sempre és estable, que mai no trontolla, que és la Veritat i la Certesa sense límits, que és la Llum que il·lumina tota foscor. Agafats de la mà del Senyor podem avançar amb confiança. Reposant en el cor immens de Déu no hi ha motiu per tenir por.

És una confiança que cal renovar cada dia, que s'alimenta en la pregària, que és amor i certesa. Déu ens estima. Som els seus fills i filles estimadíssims. Sabent que Ell ens estima, que és amb nosaltres, que sempre ens estimarà, que sempre serà amb nosaltres. Déu és la Veritat. Ell no ens enganya. Ell és amb nosaltres. Alimentem contínuament aquesta confiança. Només Ell roman per sempre, i en Ell, en el seu Amor immens, ho trobem Tot.

NÚRIA VIÑOLAS
Talca (Xile)

Finalitat de la Sagrada Família

Darrerament s'ha parlat, i molt, de la Sagrada Família de Gaudí, un artístic temple per acostar-nos

a Déu. Un temple que ens deixa bocabadats pel seu simbolisme, majestuositat, estil... i tota una fileira d'epítets que utilitzem sovint per expressar la nostra admiració.

Tanmateix, hi ha un tema del qual gairebé no se'n parla, la Sagrada Família és un temple expiatori. I què hauria d'expiar aquest temple que ens omple d'orgull? Si considerem que expiar vol dir, entre altres coses, purificar una cosa profanada i esborrar culpes, no seria convenient, més ben dit necessari, que aquest temple s'obris cada dia per expiar els pecats contra la família?

Quin sentit té un temple expiatori que no expii? O només de tant en tant... Cal prendre consciència de què és l'expiació, de què és temple i per a què està dedicat a la Sagrada Família.

Avui més que mai la família està greument ferida. Les xacres de l'avortament, divorci, abandonament d'avis... l'han colpejat i desfigurat. És maltractada per les institucions i menyspreada per la societat. Qui no ha criticat d'insensats pares que volen tenir més de dos o tres fills? O perquè tiren endavant embarassos perillosos i deficients?

Necessitem un temple expiatori que ajudi a prendre consciència de què vol Déu de la família i que expii els pecats contra ella. No és això el que la família necessita avui i ara?

Des d'aquí proposo al senyor cardenal que obri les portes del temple perquè cada dia es puguin oferir misses per expiar les grans xacres de la nostra societat d'avui.

M. EUGÈNIA RIBAS
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Ocultisme

Potser la meva consulta li semblarà ridícula, però li asseguro que el que dic és veritat. Fa uns anys em vaig haver d'enfrontar a unes situacions relacionades amb la màgia i l'ocultisme que es van practicar en contra meu. Vaig patir molt, però amb l'ajuda de la pregària i d'un bon religiós vaig aconseguir superar el mal. Ara, una bona amiga està passant per una situació semblant. Estic convençuda que hi estan actuant en contra sense que ella ho sàpiga. De fet, aquesta amiga ha freqüentat vidents i espiritistes. Li prego que em doni una orientació per ajudar-la, potser algunes pregàries d'alliberament. Hauria d'anar a un exorcista?

Déu me'n guard de riure d'aquestes situacions que provoquen tant de patiment en la vida de moltes persones. El tema que em consulta és certament misteriós i cal anar amb molta cautela de cara al discerniment espiritual. En la meva experiència pastoral he pogut conèixer alguns casos certament enigmàtics. Ens poden fer mal altres persones? Evidentment. Un mal ús de la llibertat pot donar curs a tota mena de maldats. També espirituals. De vegades he comentat a persones escèptiques sobre aquests temes com una simple paraula dita amb odi pot alterar la pau i l'equilibri de la vida de les persones. Si a això hi afegim el concurs del Maligne podrem entendre alguna cosa més d'aquestes tan misterioses. Jesucrist, en la pregària dominical, ens anima a demanar al Pare que «ens alliberi del Maligne», ja que aquest és el veritable significat de la darrera petició del Parenostre. Amb això, nostre Senyor ens fa prendre consciència de la presència i acció del Maligne, ja que seria absurd demanar a Déu que ens alliberés del dimoni si aquest no existís i tingués certa potestat sobre els homes. De fet, pel baptisme som arrencats del poder del Maligne, però pel pecat podem tornar a caure sota el seu radi d'acció. En aquest sentit, crec que la millor lluita espiritual contra aquests mals és la fe viva alimentada per la Paraula de Déu i els sacraments, especialment l'Eucaristia i la Penitència, la pregària constant i la vida de caritat. Insisteixi a la seva amiga en la convicció certa de la fe que Déu està per damunt de tot mal i que és poderós per alliberar-nos del Maligne. Aconselli-li que deixi les pràctiques supersticioses que probablement són les forces dels seus mals actuals. Lamentablement, molts cristians poc formats s'adrecen a personatges ben desaconsellables. La fe en Déu i la superstició són incompatibles. Que resi sovint i amb convicció el Parenostre, que és la millor pregària d'alliberament. També la pregària a sant Miquel Arcàngel. No cal pel que em diu que vagi a cap exorcista. Trobarà, com li va passar a vostè, un bon sacerdot que l'orientarà adequadament.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

El CampoBosco salesià aplega a Andorra 140 joves de tot Catalunya

Sergi Rodríguez
Barcelona

Uns 140 joves de tots els centres salesians es van aplegar recentment al col·legi salesià Sant Ermengol d'Andorra per celebrar el CampoBosco bianual que, sota el títol *Happy Air*, convidava enguany a trobar la «veritable felicitat»: ser feliç i fer feliç.

La trobada estava concebuda com un estrepitos viatge a bord d'un avió que portava a viure tot tipus de felicitats que la societat ens ofereix, reflectides en quatre destinacions: Eivissa (festa, addiccions...), Nova York (consumisme, estètica...), Tòquio (noves tecnologies, xarxes socials...) i Madrid (èxit instantani, televisió, fama...).

Però, també a bord del mateix avió, un cop aturat a Jerusalem, es va deixar entreveure una nova proposta de felicitat: les benaurances. Uns personatges pintorescos que es feien dir «reveladors de rodets» van

aparèixer a la Sala VIP de l'aeroport i van motivar a «revelar el rodets de la pròpia vida», el de la veritable felicitat.

Una tarda de reflexió, interiorització i pregària, així com de compartir,

que va acabar amb la celebració de la reconciliació. A la nit, de nou a l'avió, es va haver de realitzar un «aterratge d'emergència» perquè un dels motors s'havia espatllat i a l'aeroport es va habilitar una sala d'espera

molt entretinguda fins l'hora d'anar a dormir.

L'endemà el nom més citat era MJS: Moguda Juvenil Salesiana. Els participants van poder sentir que vol dir això de l'MJS i l'EJS (Espiritualitat Juvenil Salesiana) i com es viu tot plegat des dels diferents àmbits: educació reglada, educació social, educació en el lleure, cooperació, música i teatre, grups de fe... Va ser el moment perquè cadascú, des de la seva vivència, mostrés la seva manera de ser feliç i fer feliç.

Abans de tornar a casa va tenir lloc l'eucaristia, presidida pel salesià Joan Marqués, delegat provincial de Pastoral Juvenil, que va tenir un toc molt aeroportuari, però alhora feliç, d'animar-nos a portar la força del CampoBosco al nostre lloc d'origen i fer-nos ressò d'aquesta moguda que cada cop va creixent més i de viure la vida buscant la felicitat que, potser alguns, han trobat també a Andorra.

Representació d'«Els Pastorets Infants del Vendrell»

Josep Bargalló
El Vendrell

El diumenge 9 de gener es va escenificar al Teatre Àngel Guimerà del Vendrell l'única representació d'*Els Pastorets Infants del Vendrell* d'aquesta temporada, amb un èxit total, tant d'escenificació com de públic. Més de cinquanta actors de fins a 14 anys van fer les delícies d'un públic (sobretot pares, mares, avis, àvies, tiets i tietes) que emplenaven el teatre, els quals van respondre unànimement amb aplaudiments en acabar els quadres corresponents.

Aquesta temporada era la vuitena d'escenificacions infantils; alguns actors s'hi estrenaven i d'altres ja n'eren veterans. Per alguns va ser la darrera representació, ja que tenen 14 anys i ara passaran a actuar a *Els*

Pastorets del Vendrell, malgrat que molts d'ells ja hi actuen fa anys.

Cal dir que l'esforç dels assaigs es va veure compensat amb una expressió artística molt acurada. També es van poder veure els nous decorats, que ara en podran gaudir les persones que assisteixin a *Els Pastorets del Vendrell*. Les representacions, que tenen lloc al Teatre Àngel Guimerà a les cinc de la tarda, van començar el 16 de gener i acabaran el 13 de febrer. Per a reserva de localitats: tel. 977 662 993.

Cal felicitar tot l'equip que ha fet possible un any més que *Els Pastorets Infants del Vendrell* esdevinguin un referent i, en ser el planter d'*Els Pastorets del Vendrell*, auguren un gran futur per a aquest espectacle tant arrelat a casa nostra. Enguany fan 45 anys d'escenificacions ininterrompudes.

«Els Pastorets» de Mosset a Castellbisbal

Josep Torrente
Castellbisbal

El diumenge 16 de gener, a les 5 de la tarda, va tenir lloc a la parròquia de Sant Vicenç de Castellbisbal la representació del pessebre vivent, dirigit pel P. Daniel Codina, del monestir de Sant Miquel de Cuixà, amb l'acompanyament musical de Cécile Monier i la participació dels habitants del poble de Mosset i de la contrada.

Des de fa 28 anys, un grup d'homes i dones del Conflent i del Rosselló, a la Catalunya Nord, es troben per Nadal per evocar «la història més gran de la terra»: el naixement de Jesús a Betlem. Són com els pastors que, amb amor i senzillesa, fan els seus presents a aquest Infant. A través del fil narratiu dels evangelis, canten aquest gran esdeveniment amb cançons tretes del ric repertori popular català i d'arreu del món.

Sense deixar alguns aspectes més còmics, volen oferir, amb alegria al

cor i amb senzillesa de gent de bona voluntat, la grandesa de l'esdeveniment salvador, portador d'esperança i de pau per a tothom. I ho fan, no com un espectacle, sinó com una celebració religiosa a dins de l'església. Veniu, tots els homes!... També nosaltres adreçem els passos a Betlem i portem l'ofrena del cor i aguantem la llum que s'encén avui al cor de la terra.

El valor d'aquesta representació és que arrela en la tradició cristiana, però va més enllà del fet religiós: és també un treball per mantenir el patrimoni cultural i tradicional en català d'aquesta regió i mantenir uns vincles d'amistat amb aquests pobles de Catalunya.

El grup que es va desplaçar des de Mosset per a la representació va participar a les dotze del migdia en l'eucaristia de la parròquia, van dinar a les sales parroquials i van oferir a la tarda aquesta representació a la nau de l'església parroquial de Sant Vicenç de Castellbisbal.

Paraula i vida

La glòria de Déu i la glòria de l'home

En la conferència de premsa que va oferir la tarda del dia 7 de novembre, el pare Federico Lombardi, portaveu i director de l'oficina de premsa del Vaticà, va fer aquesta confessió: «Ha estat un viatge molt expressiu que ha mostrat el valor de la religió i la presència de Déu a la societat. La litúrgia d'aquest matí és l'expressió més solemne, més articulada entre home i Déu que he vist durant els cinc anys de pontificat.»

Es referia a la cerimònia de dedicació de la basílica de la Sagrada Família, al conjunt de l'acte i sobretot a l'homilia del Sant Pare. Realment, hem de donar gràcies a Déu perquè l'originalitat del temple de Gaudí va tenir en Benet XVI un intèrpret a l'alçada de l'obra que es dedicava a Déu. Aquesta obra va ser definida per ell com «un signe visible del Déu invisible, a la glòria del qual s'alcen aquestes torres, sagetes que apunten a l'absolut de la llum i d'aquell que és la Llum, l'Alta i la Bellesa mateixa». La glòria de Déu és també la glòria de l'home. I, negativament, l'ocàs de Déu és també l'ocàs de l'home. Tanmateix, el Sant Pare va remarcar més l'aspecte positiu: el valor de l'esforç de la intel·ligència humana capaç de construir una obra d'art

a lloança del Creador. Aquest tema té un lloc molt remarcable en la tradició cristiana. Ja sant Ireneu de Lió, al segle II de l'era cristiana, deia que la glòria de Déu és l'home vivent: *Gloria Dei homo vivens*. Fou molt suggeridora per a nosaltres la lectura que va fer el Papa de la persona i l'obra de Gaudí. Alguns observadors varen expressar la seva admiració per la qualitat de la informació del Papa sobre el nostre gran arquitecte. Fou especialment feliç l'afirmació que a Gaudí la inspiració li arribava dels tres grans llibres en els quals s'alimentava com a home, com a creient i com a arquitecte: «El llibre de la natura, el llibre de la Sagrada Escripura i el llibre de la Litúrgia.»

Hi ha una harmonia entre aquests tres llibres, perquè és el mateix Déu qui crea i qui salva. Benet XVI, en la seva recent exhortació apostòlica sobre la Paraula de Déu, ens parla de la «Cristologia de la Paraula» i ens diu que «podem contemplar així la profunda unitat en Crist entre creació i nova creació i de tota la història de la salvació». Jesús és el centre de la creació i de la història, perquè en Ell s'uneixen sense confusió l'autor i la seva obra.

A la Sagrada Família, el Papa ens va convidar a unir-

nos a la glorificació de Déu davant aquell Càntic de les criatures en pedra i en llum, perquè —ens va recordar— Gaudí «va introduir pedres, arbres i vida humana dins del temple, perquè tota la creació convergis en la lloança divina, però alhora va treure els retaules fora, per posar davant dels homes el misteri de Déu, revelat en el naixement, passió, mort i resurrecció de Jesucrist».

El dia anterior, a la plaça de l'Obradoiro, davant la catedral de Santiago, lloc també ple d'art, cultura i significació espiritual, Benet XVI va unir a la glòria de Déu la glòria de l'home, perquè la causa de Déu i la causa de l'home, per a nosaltres, els cristians, són inseparables, ja que aquest Déu i aquest home són els qui s'han manifestat en Crist d'una manera històrica i concreta. I va reblar aquesta afirmació dient: «Deixeu-me que proclamï des d'aquí la glòria de l'home, que adverteixi de les amenaces a la seva dignitat per l'espoliació dels seus valors i riquesa originaris, per la marginació i la mort infligides als més febles i pobres.» És un missatge capaç d'il·luminar els cristians d'avui. Però no podem oblidar també que és un missatge molt exigent per als qui portem el nom de cristians.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Flor de febrer a Valls

Al febrer els rigors del clima no són propicis perquè floreixin les plantes, però Valls celebra la «Flor de febrer», l'antiquíssima devoció a la Mare de Déu de la Candela, que coincideix amb el 2 de febrer, dia en què l'Església commemora la festa de la Presentació del Senyor al temple de Jerusalem. Segons una tradició ininterrompuda, l'any 1348 els vallencs van clamar a Maria Verge que els lliurés d'una ferotge pesta que assolava la ciutat. Lliurats de la pesta, van donar gràcies a la Mare de Déu apropant-se a la seva capella, on es va fer costum cantar una Salve tots els dissabtes de l'any. Aquesta devoció es va veure incrementada quan, el 1788, va morir Josep Parellada, beneficiat de la Comunitat de Preveres de la Parròquia de Sant Joan Baptista, i va deixar com a última voluntat la fundació d'unes «Festes decennals de la Mare de Déu de la Candela», en les quals es faria una solemne processó en honor de la Verge, que seria

portada en processó significat el vot de fidelitat a Maria dels eclesiàstics i de tota la societat ciutadana. Cada deu anys s'ha repetit la tradició venerable que desborda l'àmbit eclesial i s'estén a nombroses manifestacions culturals, lúdiques i esportives.

En un altre any acabat en 1, el 1911, es va esdevenir una altra fita en aquesta devoció mariana tan arrelada a la capital de l'Alt Camp: la coronació canònica de la imatge de la Mare de Déu. L'arquebisbe de Tarragona, acompanyat pels bisbes de Girona, de Lleida i d'Urgell, va prendre de les mans de l'alcalde les corones, i després de llegir l'acta per la qual el Papa autoritzava l'acte, va procedir a coronar la Mare de Déu i el Nen Jesús.

Amb motiu del centenari d'aquesta coronació, Benet XVI va concedir un Any Jubilar que acaba el proper dia 6 de febrer. Recordo amb emoció quan el vaig inaugurar, el 24 de gener del 2010, ara fa

un any, iniciant-lo a la parròquia de la Mare de Déu del Lledó, l'altra gran devoció mariana vallenc. Vam portar llavors la llum del Jubileu pels carrers fins a la capella de la Mare de la Llum, que és Crist. Després de cantar la Salve, com és preceptiu, es va procedir a l'obertura de la porta de Sant Joan, com corresponia a la inauguració de l'Any Jubilar. Llavors vaig demanar que aquest temps fos de conversió personal i d'abundants gràcies per a tots. Confio que així hagi estat i demano a la Mare de Déu de la Candela que ens ajudi a acabar molt bé aquest any de goig i que ens porti sempre de la mà en el futur.

Que la clausura d'aquest temps de gràcia sigui pròleg de nous propòsits i de molts fruits espirituals, que sigui inspiració perquè trobem Déu en la vida personal i en l'àmbit familiar, i que en la vida social es manifesti aquesta florida de santedat que ha d'il·luminar el món.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primate

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

GENER

23. DIUMENGE

III de durant l'any (F), *Blanc*. Lectures: Isaïes 8,23b-9,32 / Salm 26 / 1 C 1,10-13.17 / Mateu 4,12-23

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ildefons, b.; Francesc Gil de Federic, prev. i mr.; Agatàngel, mr.; Climent, b. i mr.; Santes, Emerenciana, vg. i mr.

24. DILLUNS

Sant Francesc de Sales (MO), *Blanc*. Lectures: Hebreus 9,15.24-28 / Salm 97 / Marc 3,22-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Felicià, b. i mr.

25. DIMARTS

Conversió de Sant Pau (F), *Blanc*. Lectures: Fets 22,3-16 / Salm 116 / Marc 16,15-18

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bretanió, b.; Santes, Elvira, vg. i mr.

26. DIMECRES

Sant Timoteu i Sant Titus (MO), *Blanc*. Lectures: 2 Timoteu 1,1-8 / Salm 95 / Marc 4,1-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Robert,

Alberic i Esteve, ab.; Santes, Paula, viuda.

27. DIJOUS

Fèria, *Verd*. Lectures: Hebreus 10,19-25 / Salm 23 / Marc 4,21-25. O bé: *Santa Àngela Mèrici* (MLI), *Blanc*. Tortosa i Tarragona: *Sant Enric d'Ossó* (MO), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vitalià, p.; Emeri, ab.; Julià, b.

28. DIVENDRES

Sant Tomàs d'Aquino (MO), *Blanc*. Lectures: Hebreus 10,32-39 / Salm 36 / Marc 4,26-34. Lleida: *Sant Valeri* (MO), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Flavià, mr.; Tirs, mr.; Julià, b.; Leònides, mr.; Santes, beata Gentil Giusti.

29. DISSABTE

Fèria, *Verd*. Lectures: Hebreus 11,1-2.8-19 / Salm Lc 1,69-75 / Marc 4,35-41. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Sant Pere Nolasc* (MLI), *Blanc*; Tortosa: *Beat Manuel Domingo Sol* (MO), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Valeri, b. i mr.; Sulpici Sever, b.; Julià, b.; Santes, Arcàngela Giralani, rel.

Comentari de la Paraula

Joan Minguella Solà
Metge

Jesús comença la vida pública i crida uns deixebles

Molta gent s'agrupava a l'entorn de Joan, cosa que va provocar el temor d'Herodes que no es produís una insurrecció i, per això, el va fer empresonar.

La missió de Joan el Baptista s'ha acabat, i Jesús inicia la seva activitat pública tornant a Galilea. Deixa Natzaret i s'instal·la a Cafarnaüm, on es barregen jueus i pagans. Es vol donar a entendre que la llum s'aixeca sobre la humanitat sencera, simbolitzada en la diversitat de Galilea. D'aquí en sortirà la llum, i Jesús comença la seva predicació amb les mateixes paraules del Baptista (Mt 3,2): «Convertiu-vos que el Regne del cel és a prop.» Una dada curiosa és que Mateu utilitza sempre «Regne del cel», i no pas «Regne de Déu»; la seva comunitat era jueva, i els jueus no pronunciaven mai el nom de Déu. Però Jesús no pot estar sol per fer arribar el Regne, i és per això que crida deixebles per poder proclamar la Bona Nova a totes les nacions. Jesús no és un rabí com els altres: aquí és el mestre qui tria els deixebles, no pas a l'inrevés, i els deixebles seran associats a la seva missió, també hauran d'actuar.

Els primers homes cridats són pescadors, que no vol pas dir ignorants i pobres, sinó simplement persones comunes i normals. Però la missió que els encarrega sí que és adequada a un pescador: «Us faré pescadors d'homes.» El mar era símbol del mal, i treure homes del mar és impedir que s'ofeguin, és salvar-los. S'assemblaria a una pesca amb xarxa, que quan es llença al mar no se sap mai què en sortirà, però s'ha d'insistir si es vol obtenir fruit. Llançar la xarxa de l'evangelí és intentar portar els homes cap a la salvació de Déu. Déu vol fer brillar la seva llum allà on les tenebres són més profundes.

Lectures bíbliques

Diumenge III de durant l'any

Lectura primera

Is 8,23b-9,3

*A Galilea dels pagans,
el poble ha vist una gran llum*

Lectura del llibre d'Isaïes:

En temps passat, el Senyor humilià el país de Zabuló i de Neftalí, però a la fi dels temps enaltirà el camí del Mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans. El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós. Els heu omplert de goig, d'una alegria immensa; s'alegren davant vostre com la gent a la sega, com fan festa els vencedors quan reparteixen el botí. Heu trossejat el jou que li pesava, la barra que duia a l'espatlla i l'agulló del qui l'arriava; tot ho heu trossejat com al dia de Madian.

Salm responsorial

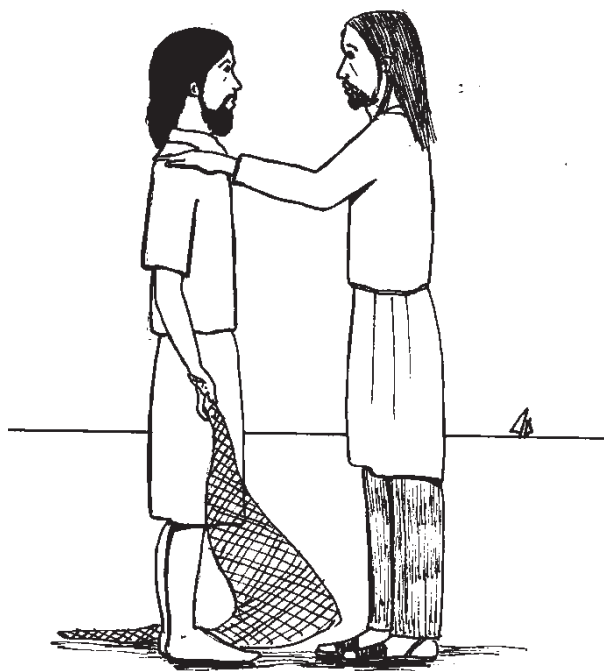
26

El Senyor m'il·lumina i em salva,
qui em pot fer por?
El Senyor és el mur que protegeix la meua vida,
qui em pot esfereir?

R. El Senyor m'il·lumina i em salva.

Una cosa he demanat al Senyor,
i la desitjo amb tota l'ànima:
poder viure a la casa del Senyor
i vetllar pel seu temple. **R.**

N'estic cert, fruité en la vida eterna
de la bondat que em té el Senyor.
Espera en el Senyor!
Sigues valent! Que el teu cor no defalleixi.
Espera en el Senyor! **R.**

Glòria Monés

Lectura segona

1Co 1,10-13.17

*Poseu-vos d'acord i que no hi hagi divisions entre
vosaltres*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, pel nom de Jesucrist, el nostre Senyor, us demano que aneu d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres; estigueu ben units en una sola manera de pensar i en un sol parer. Perquè alguns de la casa de Cloa m'han parlat de les desavinences que hi ha entre

vosaltres. Vull dir que cadascú de vosaltres afirma: «Jo sóc partidari de Pau», «Doncs jo, d'Apol·ló», «Jo, de Quefes», «Jo, de Crist». Com és això? El Crist està dividit? És que Pau ha estat crucificat per vosaltres o heu estat batejats en el nom de Pau? Crist no m'ha enviat a batejar, sinó a anunciar l'evangelí, i a fer-ho sense recórrer a un llenguatge de savis, perquè la creu de Crist no perdi el seu valor.

Al·leluia

Mt 4,23

*Jesús predicava la Bona Nova del Regne
i guaria en el poble tota malaltia.*

Evangelí

Mt 4,12-23

*Anà a viure a Cafar-Naüm,
perquè s'havia de complir allò que anunciava Isaïes*

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

Quan Jesús sentí a dir que Joan havia estat empresonat, se'n tornà a Galilea, però no anà a viure a Natzaret, sinó a Cafar-Naüm, vora el llac, a la regió de Zabuló i de Neftalí, perquè s'havia de complir allò que anunciava el profeta Isaïes: «País de Zabuló i de Neftalí, camí del mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans: El poble que vivia a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós.» Des d'aquell temps Jesús començà a predicar així: «Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop.» [Tot vorejant el llac de Galilea, veié dos germans, Simó, l'anomenat Pere, i Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors, i els digué: «Veniu amb mi, i us faré pescadors d'homes.» Immediatament abandonaren les xarxes i se n'anaren amb ell. Més enllà veié altres dos germans, Jaume i Joan, fills de Zebedeu. Eren a la barca amb el seu pare, repassant les xarxes, i Jesús els cridà. Ells abandonaren immediatament la barca i el pare, i se n'anaren amb ell. I anava per tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, predicant la bona nova del Regne i guarint entre la gent tota malaltia.

Mossèn Domènec Cols, un músic servidor del cant litúrgic

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Una llarga amistat

Em sento capaç de parlar de mossèn Domènec Cols amb prou coneixement de causa. Vam entrar al Seminari de Barcelona el mateix curs 1940-1941, on visquérem fins l'any 1950. Després, tornàrem a convida, ja preveres, en la residència sacerdotal de Balmesiana, en els anys més intensos de la seva formació musical a Barcelona i a l'estranger. La seva col·laboració amb el Centre de Pastoral Litúrgica pertany als inicis mateixos del Centre. A la parròquia de la Mare de Déu del Remei, quan el meu germà Mn. Francesc n'era el rector, va fer una valuosa aportació pastoral, espiritual, i musical durant llargs anys. Hem estat al mateix temps canonges de la catedral de Barcelona, i en els darrers anys hem conviscut altra vegada a la residència sacerdotal de Sant Josep Oriol. Ell ha fet que les celebracions de la residència —les vespres i la missa dominical, sobretot— obtinguessin un bon nivell de bellesa, pel cant i per la música.

«Vaig sol per la terra...»

Entrar en l'esperit de Mn. Domènec no era del tot fàcil. Moltes vegades m'havia confessat que, d'entre els himnes que ell havia compost, ell preferia el que diu: «Vaig sol per la terra...» Tanmateix, sabia prou bé que això val per al temps present. Per a cant d'entrada de les seves exèquies volgué un altre himne: «Canta al teu Déu i Salvador... poble convocat a la gran esperança.»

No fa encara un any, Mn. Cols va exposar en una conferència a la parròquia de la Concepció —on actualment col·laborava— el propi itinerari personal i espiritual: un esperit «posseït» per la música com a do de Déu, que havia lluitat per adquirir una formació més que notable en el camp de l'orgue i de la composició, i que sentia constantment, des del temps del Seminari, una certa soledat. La mateixa conferència la va oferir als preveres de la Residència, i fou per a molts una revelació. La figura de sor Isabel de la Trinitat el fascinava, i s'hi sentia identificat.

Una gran tasca en la renovació litúrgica

Considerar Mn. Cols un esperit solitari i tancat en si mateix seria deformar la seva personalitat. No sols perquè tendia a ser extrovertit i espontani, sinó sobretot perquè tenia un sentit sacerdotal i espiritual profund. La seva col·laboració a diverses parròquies no era només musical, sinó també estrictament ministerial.

Poques hores abans de la seva mort sobtada, tinguérem una conversa a la seva habitació, en la qual em mostrà una vegada més la filera dels llibres de cant publicats, i tot el conjunt del seu «Oratori de les Hores». N'estava content, i la celebració litúrgica en llengua vernacle li deu un agraïment. El treball de Mn. Cols al servei

del cant litúrgic el definirà per a la història de la renovació litúrgica, i demostrarà que la seva «solitud» no era incompatible amb un servei comunitari per excel·lència, com és el cant litúrgic. Des del Concili Vaticà II fins als nostres dies, pocs músics han fet, en l'Església, l'esforç de posar melodies a tots els textos de la Litúrgia de les Hores, no només del calendari de la litúrgia romana, sinó també del de moltes famílies religioses. En un altre camp, Mn. Cols ha estat un pioner en la publicació del *Llibre del salmista*, tant en català com en castellà, i ha estat un mestre constant de la seva execució, fins als darrers temps de la seva estada a la residència. Durant molts anys, ha estat cridat per comunitats religioses masculines i femenines de Barcelona i de tot Espanya, perquè els iniciés en les seves melodies. Han estat hores i hores de viatges i de mestratge, de relacions pastorals i de creació artística. A la catedral de Barcelona Mn. Cols fou sobretot l'organista magnífic, capaç d'executar els autors clàssics i els moderns, i també d'improvisar inspiradament, o treballar sobre una melodia gregoriana; recordo la seva glossa del *Victimae Paschali laudes* com un exemple brillant. Aquesta sensibilitat musical i mística era la que el feia sentir-se en sintonia amb sor Isabel de la Trinitat. A les seves exèquies, vam escoltar aquest text de l'Apocalipsi 15,2-4: «Els vencedors... amb cítares de Déu, canten el càntic de Moisès, el servent de Déu, i el càntic de l'Anyell, dient: Grans i meravelloses són les vostres obres, Senyor...» Mn. Cols s'hi afegeix, aportant la seva melodia...!

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Sulpici el Pietós

- ✓ Nascut a Vatan, centre de França, cap a l'any 575
- ✓ Bisbe de Bourges i gran predicador
- ✓ Proper als pobres i als malalts
- ✓ Va morir a Bourges l'any 647

Sant Sulpici el Pietós, era un noble destinat des de petit per la família a la carrera eclesiàstica. Va ser educat a l'escola palatina de la monarquia merovíngia i va ser capellà de la cort del rei Clotari II. L'any 624 va ser nomenat bisbe de Bourges. Al capdavant d'aquesta diòcesi sant Sulpici va destacar per la predicació de l'evangelí a les poques comunitats paganes que encara quedaven i que va aconseguir convertir al cristianisme. Es va guanyar l'afecte dels fidels amb el seu tracte proper i caritatiu amb els pobres i els malalts, al mateix temps que va refredar la relació amb la monarquia quan li va caldre defensar els drets i principis de l'Església contra la intromissió política. També va ser ell qui va escriure la vida de sant Martí de Tours, que va tenir molt d'èxit i es va convertir en un model de santedat durant tota l'edat mitjana. L'estimació que el poble professava a sant Sulpici es va demostrar quan va morir, perquè el funeral es va haver de retardar unes hores davant de la gran multitud de fidels que se'n volien acomiadar.

Programació 2011

Club[★]amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 8 al 17 de març
(especial per a gent gran)

Del 22 al 29 d'agost

Del 4 a l'11 de desembre

RUTA DE LA MAGNA CATALONIA

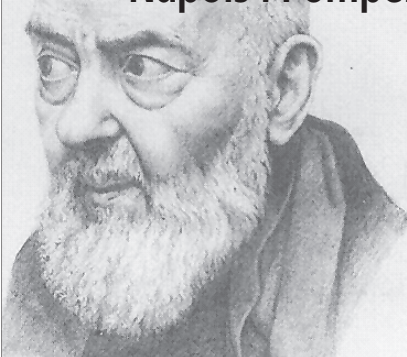
Sicília i Malta

14 al 23 de març

RUTA DEL PARE PIUS

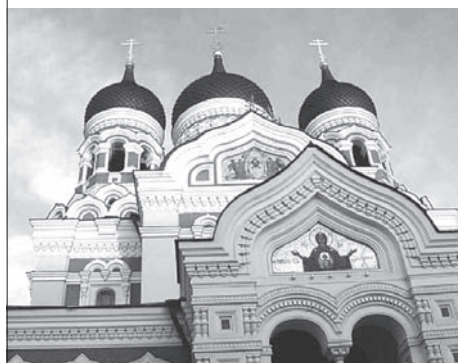
Roma i audiència Papal,
Sant Giovanni Rotondo,
Nàpols i Pompeia

13 al 21 de juny

SANTUARIS DEL BÀLTIC

Estònia, Letònia i Lituània

4 a l'11 de juliol

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i els tresors d'Uzbekistan

18 al 26 d'octubre

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

Fàtima en avió

2 al 8 de maig

Lourdes

**13 al 15
de maig**

**14 al 16
d'octubre**

Ruta de Sant Ignasi

**12 al 18 de
setembre**

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

[CatCristRecursos]

SUPLEMENT DE FORMACIÓ CATEQUÈTICA, BÍBLICA I LITÚRGICA

Actualitat

Acollida entusiasta de l'exhortació apostòlica «Verbum Domini»

La Paraula de Déu en la vida i missió de l'Església

Mónica García
Barcelona

La «Paraula del Senyor» va tenir una gran rebuda a la taula rodona de la Llibreria Paulines de Barcelona l'11 de gener passat. L'acte va aplegar prop de 100 persones i va ser organitzat per l'Editorial San Pablo, Llibreria Paulines i l'Escola d'Animació Bíblica de Barcelona. Va comptar amb la participació de tres ponents de relleu. El Dr. Salvador Pié-Ninot (catedràtic de la Facultat de Teologia de Catalunya, FTC, i de la Gregoriana de Roma, i expert en el Sínode sobre la Paraula), Javier Velasco (professor de Bíblia de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Catalunya, ISCREB) i la Dra. Mar Galceran (directora pedagògica de l'ISCREB), que van desgranar diversos aspectes de la *Verbum Domini* i van copsar l'atenció dels assistents que van omplir la cèntrica llibreria.

Salvador Pié-Ninot, com a testimoni privilegiat del Sínode, va explicar que per a Benet XVI la Paraula del Senyor és veritablement important. A la Capella Sixtina, el Pontífex va quedar atònit mentre sentia el patriarca de Constantinoble parlar sobre com l'ortodòxia entén la Paraula i, en acabar, commogut, es va preguntar: «Com és que no podem ser més a prop si la Paraula ens uneix?» Un gran silenci va envair aleshores la capella, va assegurar Salvador Pié.

L'origen dels sínodes dels bisbes, va detallar el catedràtic de la FTC, prové de l'esperit conciliar que va difondre una visió més comunitària de l'Església. Així, cada tres o quatre anys, els bisbes d'arreu del món, juntament amb alguns experts convidats, s'apleguen per tractar un tema excel·lent. En aquesta ocasió, l'any 2008 es van reunir 253 bisbes i 44 experts, conscients que per als catòlics la Paraula ha quedat al marge durant segles i el coneixement sobre la Bíblia és avui insuficient. Fruit de la reflexió comunitària es van votar proposicions formulades pels bisbes i després de superar els dos terços dels vots, es van aprovar 55 proposicions. Per primera vegada totes elles han estat recollides en una exhortació apostòlica post-sinodal.

Salvador Pié-Ninot va assenyalar que, si bé els avenços des de la constitució dogmàtica *Dei Verbum* (1965) són considerables, encara queda molt camí per recórrer. Sobretot, va continuar dient

D'esquerra a dreta: Quique Fernández, Javier Velasco, Salvador Pié-Ninot i Mar Galceran.

l'expert, tenint en compte l'exemple, exposat pel representant dels bisbes d'Amèrica Llatina, dels centenars de milers de catòlics que s'uneixen a les sectes per manca de coneixement de la Paraula. És urgent explicar el sentit de la Paraula, fugint de fonamentalismes sectaris, i reflexionant sobre què vol dir l'autor sagrat quan escriu. D'altra banda, Salvador Pié-Ninot va afirmar que «el cristianisme no és religió d'un llibre; és religió d'una Persona: la Paraula de Déu és Jesucrist». Així, va assenyalar que la Bíblia es expressió del mateix Jesucrist i que la lectura sempre s'ha de fer en aquesta clau. El professor de la Gregoriana de Roma va abordar breument també la sacramentalitat de la Paraula de Déu, i va afirmar que «la Paraula de Déu actua per ella mateixa, té una dimensió d'eficàcia, tot i que no en siguem conscients».

Un nou impuls per a la nova evangelització

A continuació, el professor de l'ISCREB, Javier Velasco, va coincidir amb Salvador Pié-Ninot, en la constatació que «hi ha molt d'afecte per la Paraula però es coneix poc». Pel que fa a l'estudi de la Paraula, Velasco va considerar el mètode d'aproximació historicocrític com a vàlid, però totalment insuficient des del punt de vista creient. «Ens cal també una hermenèutica, capaç d'explicar i interpretar el significat exacte

de les paraules fetes servir per expressar un pensament, perquè tot i que l'autor que les va escriure és humà, el text és, per sobre de tot, Paraula de Déu.» El professor de l'ISCREB va afirmar també que, a part que el rostre de la Paraula és Jesús, aquesta Paraula té una casa: l'Església. Paraula i Església són indissociables i si n'abandonem una, acabem deixant l'altra. Finalment, Javier Velasco va assenyalar la missió de la Paraula i va animar a llegir-la amb un nou impuls, conscient de l'actualitat i de la importància de la Paraula per a la nova evangelització.

La darrera intervenció va ser de la directora pedagògica de l'ISCREB, Mar Galceran, que va enumerar una sèrie de claus pedagògiques per viure i anunciar avui la Paraula de Déu. Per a la pedagoga, el més important és l'exemple. «Quin rostre de Déu deixo visualitzar en els altres? Quin "tu" ets capaç de transmetre?», va preguntar Mar Galceran. En aquest sentit, la ponent va assenyalar quatre pistes perquè l'anunci de la Paraula no sigui infructuosa: aprendre del model i mestre sense escletxes, Jesús; ser capaçs de descobrir la realitat divina de qualsevol persona, per indesitjable que ens sembli; respectar la llibertat, fins aconseguir el difícil equilibri entre l'aproximació i la distància; apostar per una formació teològica vinculada a la vida, amb una pedagogia del llenguatge, plena de significat. Galceran va afirmar que només es podrà transmetre la Paraula si és viscuda amb passió, i només així els docents podran vèncer la ignorància que hi ha al seu voltant.

Per acabar, el moderador Quique Fernández va obrir el torn de preguntes entre els assistents. La *Verbum Domini* va suscitar al mateix temps paraules sobre la transversalitat de la Paraula en les diverses pastorals de l'Església, les homilies o la missió. La darrera paraula de la presentació la va prendre la nova evangelització, context en el qual hem de llegir i rellegir, escoltar i reescoltar la Paraula de Déu, La Paraula definitiva.

«El cristianisme no és religió d'un llibre; és religió d'una Persona: la Paraula de Déu és Jesucrist»

Amb bon humor...

El suplement CatCristRecursos està pensat com a eina perquè pares, catequistes i professors puguin treballar la Religió amb els més joves. Desitgem contribuir d'aquesta manera al desenvolupament espiritual i maduratiu d'infants, adolescents i joves.

«Hi hauria d'haver més consciència de la realitat africana dins de la nostra Església»

Mons. Kieran O'Reilly, bisbe de Killaloe (Irlanda)

Zenit

Sovint Àfrica ha estat anomenada el continent oblidat. Tanmateix, és la llar d'una de les poblacions catòliques de més ràpid creixement arreu del món. Per a la Societat de Missions Africanes, Àfrica ho és tot menys un continent oblidat. Aquesta institució religiosa ha estat treballant en el continent durant més de 150 anys. Per conèixer aquests missioners i la seva tasca a l'Àfrica, parlem amb Mons. Kieran O'Reilly, consagrat bisbe de Killaloe, Irlanda, el mes d'agost passat. Abans d'aquest nomenament havia ocupat durant gairebé deu anys el càrrec de superior general de la Societat de Missions Africanes. Aquesta entrevista va ser realitzada per Mark Riedemann per a *Dios lloca en la Tierra*, un programa setmanal de radiotelevisió produït per Catholic Radio and Television Network en col·laboració amb l'organització Ajuda a l'Església Necessitada.

Àfrica ha experimentat un esclat de catolicisme des de l'1,2 milions de fidels l'any 1900 fins als més de 140 milions d'avui. Com s'explica aquest esclat de fe?

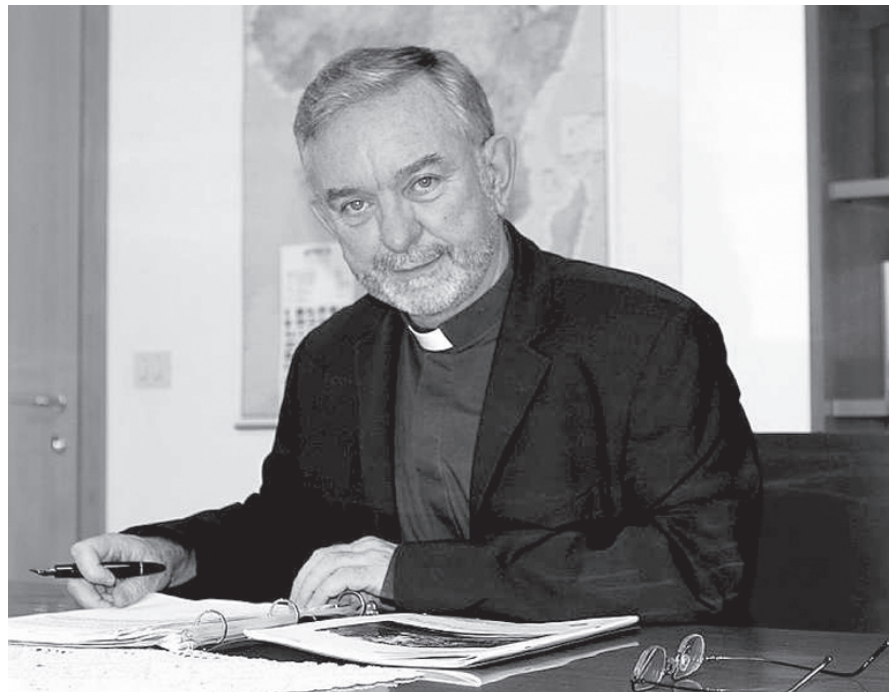
Molts dels meus amics bisbes a l'Àfrica diuen: «Sobretot és una benedicció de Déu i una gran gràcia», mireu el nombre de batejos, tant d'adults com d'infants, mireu el nombre de persones que s'apropen als sagraments. Però suposo que la realitat d'Àfrica és que, des de la seva independència fa 40 o 50 anys, hem assistit a un creixement enorme de l'urbanisme. Amb el creixement de les ciutats moltes persones s'han desplaçat de les zones rurals cap a les ciutats, que són en gran part estranyes, fins que es puguin integrar a les comunitats d'allà. Amb molta freqüència, aquestes comunitats s'associen amb Esglésies. Així, pel fet de moure's de les zones rurals, la gent acaba normalment integrada en el teixit de la vida de l'Església de les zones urbanes.

I probablement ho buscaven perquè és una realitat que coneixen en aquest ambient estrany...

Sí, però a l'Àfrica també hi ha un sentit molt fort d'unió entre els pobles i les persones que són de pobles ja establerts a les ciutats. Pots traslladar-te geogràficament, però et trobes unit a la teva zona i a les teves arrels.

Ha canviat la tasca missionera com a conseqüència de la urbanització?

Si parlo per nosaltres, pel nostre institut missioner, atès que una de les nostres tasques primàries és l'evangelització, ha canviat. Evoluciona contínuament si mirem el nombre enorme de gent amb la qual ara tractem. I quan es parla de la qüestió del nombre de gent cal contextualitzar-lo també dins del creixement de població d'Àfrica, perquè, especialment a l'Àfrica subsahariana, la població ha crescut enormement en els darrers trenta anys i continuarà fent-ho: bona salut, aigua neta, són molts els

factors que hi han contribuït. La realitat del creixement de l'Església està molt vinculada també amb el creixement de l'Àfrica.

Es diu que l'any 2025 tres països africans es trobaran entre els deu països amb un nombre més gran de catòlics del món: Uganda, el Congo i Nigèria. El futur del catolicisme és a l'Àfrica?

És una pregunta difícil. Es pot dir que una gran part del futur del catolicisme és a l'Àfrica però no pas tot, i com a conseqüència d'això, crec que hi hauria d'haver més consciència de la realitat africana dins de la nostra Església. No és tan lluny de Roma. Només cal creuar el Mediterrani, però, a vegades, pot semblar molt distant. Per això crec que a tots els nivells, dins de l'Església, cal que hi hagi una veritable presa de consciència i un plantejament dinàmic cap a aquesta realitat.

Quina és la força de la fe africana?

Suposo que la força de la fe africana ve de la mateixa gent, de la manera que es relacionen amb l'existència de Déu, amb la realitat de Jesucrist en les seves vides i amb la forma en què el cristianisme pot entrar en el ric context de les seves cultures

d'ajuda mútua. Hi ha un gran sentit del compartir mentre que potser en altres cultures som més egocèntrics. Això es pot veure molt bé a taula. Sempre hi ha menjar, tan se val, sempre hi ha arròs per a tots. Ningú no marxarà amb gana. Tenen aquest sentit, que és el cor de l'hospitalitat i l'acollida cristianes. Resulta inspirador quan viatges a diversos llocs de l'Àfrica. Sempre ho veus, això.

Quina és la debilitat de la fe catòlica a l'Àfrica?

Una debilitat suposo que és el fet de

no haver pogut afrontar més ràpidament algunes realitats de l'entorn.

Com ara?

Un dels grans temes davant del qual sempre es plantejarà un desafiament és tot l'afer de la corrupció: corrupció a la societat, que és de debò una malaltia terrible i fa un mal horrorós a tot. Persones bones, ben capacitades, no poden aconseguir una feina perquè no paguen el suborn. Tota la infraestructura de poder està centrada en pràctiques i pagaments corruptes. L'Església ho intenta, però és molt difícil perquè és una cosa que es troba molt arrelada en moltes cultures actualment, i cal dir que sovint està sotmesa als líders i als estrangers, que han vingut per treure'n profit amb qualsevol propòsit. Per aconseguir un tracte millor, no dubten a pagar i, des-

prés, si dins del país no hi ha controls, tot s'enfonsa.

Hem parlat sobre el creixement del catolicisme però també es constata un fort creixement de l'islam. Un de cada tres africans es considera musulmà. Quins reptes planteja això a l'Església catòlica a l'Àfrica?

El repte més important que planteja és poder treballar amb els nostres germans i germanes. Viuen al costat nostre. La nostra església és a la vora de la seva mesquita. Treballen en els mateixos conreus. Viatgen en els mateixos autobusos. Per això, una de les coses més importants és el respecte mutu; que ha de desenvolupar-se i ha de venir d'una comprensió per part nostra i seva dels valors que vivim i, per descomptat, quan això passa comences a descobrir que els nostres valors són comuns, que cal una recerca comuna del bé.

Sempre hi ha el risc, que ha estat pre-

sent a l'Àfrica amb aquestes dues grans religions que esmenta, d'elements extremistes, ja siguin polítics, socials o econòmics; per intentar desestabilitzar una regió, un govern o un ministeri. Però crec que una de les coses més importants que ha passat en els darrers 30 anys és el gran apropament que hi ha hagut i com hem treballat els uns amb els altres a diversos nivells en el govern. Conec Nigèria. Amb els enfrontaments a Bauchi, el líder de l'Església catòlica i l'imam van sortir immediatament junts a resoldre i a parlar sobre el que estava passant. Així que és cert que hi ha un gran avanç cap a una més gran comprensió i respecte de les postures d'uns i altres i de les seves formes i les nostres formes de viure i treballar plegats.

Fins i tot Benet XVI s'ha expressat amb contundència sobre aquesta qüestió del diàleg amb l'islam com a solució a molts conflictes que semblen augmentar.

Efectivament. Malauradament molts d'aquests conflictes són «manipulats» per benefici d'alguns polítics o d'algunes persones i, aleshores, el bon treball realitzat sobre el terreny es desfà ràpidament i has de tornar a construir. Intentem construir una societat justa i els valors de l'islam, en aquest sentit, són els mateixos que els nostres, per la qual cosa treballem plegats per a aquest fi.

Tant cristians com musulmans han incorporat moltes creences tradicionals africanes. Es pot parlar de sincretisme?

Hi ha un renaixement. És possible que vinculat al Brasil i als diversos cultes que s'hi desenvolupen. També està relacionat, crec, amb els mitjans de comunicació. Hi ha un mercat enorme de representacions i relats en els quals la bruixeria constitueix una part important de la història. Això es troba actualment molt difós a l'Àfrica. Ho he vist per tot arreu. Així que esdevé un gran desafiament. En molts casos això pot ser una de les conseqüències d'una situació en la qual hi ha una gran pobresa i atur. Fins i tot les persones més bones, pensant en els seus fills, busquen en qualsevol direcció. Aniran a qualsevol lloc si el seu fill no està bé. Qui no ho faria?

Així que la resposta ha de ser, novament, educació, una comprensió adient del que fa l'Església catòlica. És una cosa de la qual som conscients en els seus diversos aspectes, una preparació acurada dels nostres ministres, religiosos i laics, de manera que aquesta situació no ens retorni a una època de por o una època en la qual aquestes forces torturaven de manera desordenada la vida de la gent. Aquest no seria el cas. Sempre hi ha el risc en societats dominades per la pobresa, la misèria i l'atur.

Què li ha donat l'Àfrica?

M'ha donat l'experiència que l'esperit és present a les seves comunitats. Les comunitats que he trobat són les més inspiradores i les més humils. Es lliuren de forma generosa al servei de l'Església. Són sorprenents. Estimen l'Església.

«Intentem construir una societat justa i els valors de l'islam, en aquest sentit, són els mateixos que els nostres»

La Paraula de Déu és viva i actual

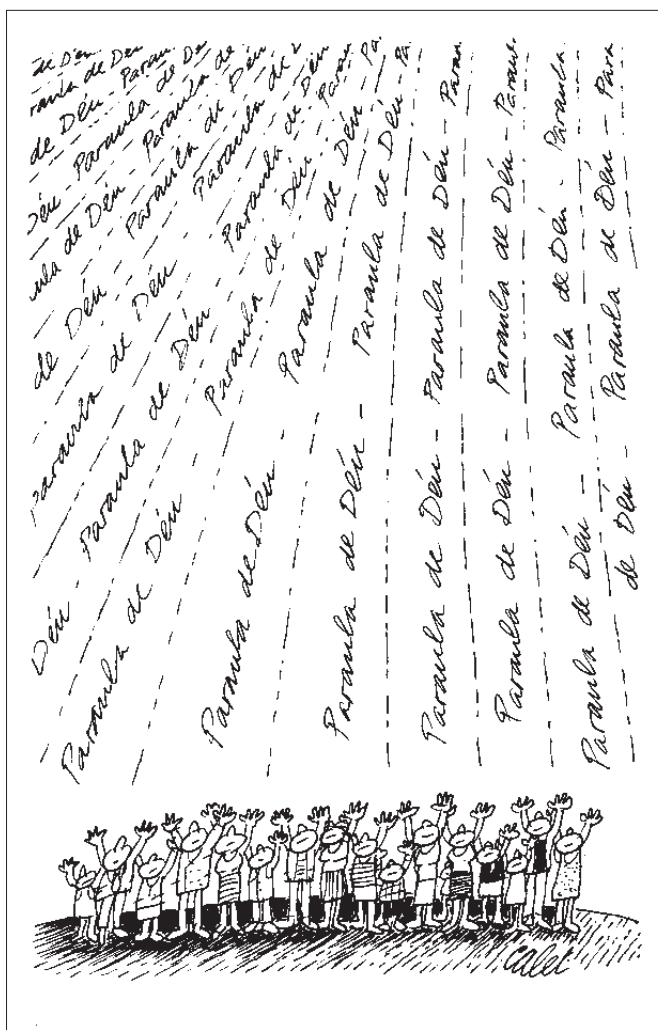
Agustí Borrell
Secretari de l'Associació
Bíblica de Catalunya

L'exhortació apostòlica *Verbum Domini* és un text molt interessant i d'una gran actualitat. No parla tan sols sobre la Bíblia, sinó sobre aquesta realitat més àmplia que és la Paraula de Déu. Al llarg de les seves pàgines es posa en relleu de forma clara que els escrits bíblics formen part de la decisió sorprenent i meravellosa de Déu d'entrar en un diàleg d'amor amb la humanitat. Déu ha volgut fer-se conèixer als homes i dones que Ell ha creat i, sobretot, vol establir amb ells una relació de comunicació i d'amistat. D'altra banda, el document del Papa remarca amb insistència que aquest procés té el seu punt culminant en Jesús, la Paraula feta home. En Jesús es produeix la màxima proximitat de Déu a nosaltres, i en ell trobem tot allò que Déu té a dir-nos.

Des d'aquests principis bàsics tan clars i tan importants, la *Verbum Domini* va repassant els àmbits en els quals la Paraula de Déu té o ha de tenir un paper rellevant. El document està organitzat en tres parts. En la primera, es recorda la realitat del Déu que parla i de l'home que escolta i respon, com també els criteris i mitjans que tenim per entendre aquesta comunicació personal de Déu. En la segona part, s'observa el lloc que ocupa la Paraula de Déu en la vida de l'Església. Finalment, la tercera part comenta la necessitat d'anunciar la Paraula de Déu a través de diversos mitjans: la missió, el testimoni de vida, el compromís, la presència en el món de l'art i la cultura...

En tot l'escrit es va mostrant que la Paraula de Déu és una realitat viva i actual. La idea de fons és que la Paraula de Déu ha d'estar a la base de la vida de tots els cristians, de tal manera que porti a

un veritable trobament personal i comunitari amb Crist. Per això dona indicacions concretes sobre com han d'acollir i fer pròpia la Paraula de Déu els diferents grups o persones que formen part de l'Església: bisbes, capellans, diaques, religiosos, laics, famílies... Un plantejament repetit és que la Paraula de Déu ha de ser present en totes les activitats de la comunitat cristiana, des de les celebracions fins a la catequesi, de tal manera que proposa una «animació bíblica de la pastoral»: és a dir, no es tracta de programar més cursos bíblics, sinó de fer que tota la vida eclesial estigui modelada per la Paraula de Déu.

Val la pena de destacar que una de les paraules que més es repeteix en el text és la bellesa. El document vol exhortar a descobrir i assaborir la bellesa de la paraula divina i sobretot de l'encontre amb Déu. I també és significatiu que acabi parlant de l'alegria, un altre dels fruits que neixen d'un contacte assidu amb la Paraula de Déu i especialment amb Crist, el qui és la Paraula.

«Els escrits bíblics formen part de la decisió sorprenent i meravellosa de Déu d'entrar en un diàleg d'amor amb la humanitat»

La pregunta de... | MARIONA PUIG / SABADELL

Per què hi ha un doble relat de la creació?

Respon:

Teresa Solà
Doctora en Teologia bíblica

El llenguatge no és quelcom semblant a la reproducció fotogràfica d'un esdeveniment. Tot al contrari. En el llenguatge es reflecteix el pensament, el sentiment i el voler de l'home que parla o escriu. Així s'entén que la descripció d'un fet extern depengui de la sensibilitat i del punt de vista amb què se'l consideri. És comprensible, doncs, que els testimonis d'un mateix esdeveniment puguin presentar relats diferents i divergents d'un mateix fet.

D'aquí també que a la Bíblia hi hagi la possibilitat de duplicats. L'Antic Testament no ha caigut del cel. S'ha format en el decurs d'un llarg procés. Aquest procés mostra l'esdevenir de la Paraula, que és carn de la nostra carn i plora amb plor d'infant i és humana pastada del nostre fang. Aquest és l'esdevenir d'una fe en Déu, que no està posseïda d'una manera immutable i incommovable, sinó que ha de lluitar contra tota mena de dificultats interiors i exteriors. Però es conserva, creix i s'enforteix a través de noves aproximacions i relats que esdevenen duplicats.

Així com una paraula no té cap significat sinó a l'interior de la frase, així els duplicats i els diferents passatges de la Bíblia han de ser compresos en el conjunt de tota l'Escriptura. Les afirmacions individuals dels autors bíblics que escriuen estan obertes

a desenvolupaments ulteriors a l'interior de l'Antic i del Nou Testament. La descripció que la Bíblia fa dels orígens del món i de l'home és doble.

En el relat de la creació que presenta el llibre del Gènesi entren en joc dues tradicions: la més recent, la de l'anomenat codi sacerdotal, subministra el primer relat de la creació (Gn 1,1-2,4a). La segona tradició, anomenada jahvista perquè dona a Déu el nom de Jahvè, subministra el relat de la creació centrat en l'home (2,5b-3), a diferència del primer que se centra en la descripció del cosmos, del qual l'home n'és el cim.

La intenció del codi sacerdotal és demostrar que des del principi la creació era bona, segons la repetida afirmació: «Déu veié que tot era bo.» Aquesta tradició del primer relat coneix també la benedicció sobre l'home i els animals. No parla del pecat dels primers pares ni del fratricidi de Caín. La font jahvista (J), del segle X o IX aC se centra en l'home històric. Segons aquest segon relat, la vegetació, els animals i la dona són formats després de l'home-masclé. És un ordre diferent de la creació del que presenta la font P. Tant el jahvista com el sacerdotal són relats que volen més aviat presentar i donar suport a la fe en la salvació i elecció per part d'aquest Déu que pacta amb Abraham i Moisès, però que també és creador. La creença en Déu-Jahvè com a creador travessa tot l'Antic Testament, no està confinada a Gn 1-3, és molt present als salms, al Deutero-Isaïes (40-55) i és un pressupòsit fonamental subjacent en algunes obres de la literatura sapiencial (Proverbis, Job, Qohèlet).

Gn 1-3 no fou «escrit» un bon dia, sinó que és

doctrina teològica que s'anà enriquint curiosament al llarg d'un creixement que durà segles. Els dos relats de la creació són profundament diferents pel vocabulari, per l'estil i pels models cosmològics en els quals s'inspiren i per les qüestions a les quals responen: Per a la font J, la creació és el pas del desert a la terra conreada; mentre que per a la font P, la creació és el pas del caos al cosmos, és a dir, a l'univers organitzat. El redactor bíblic no se sent particularment compromès amb cap d'aquestes dues concepcions diferents del món. El seu interès rau en una altra cosa: com actua Déu en l'univers i en l'home. En els relats de la creació del llibre del Gènesi poetes, prosistes, pintors i escultors hi han cercat al llarg dels segles la riquesa d'un imaginari, la profunditat d'una psicologia, el misteri d'un destí, l'estil i el tarannà d'un disseny de Déu. Francesc d'Assís amb el *Cantic delle Creature*; Marc Chagall amb les seves pintures; Miquel Àngel amb la volta de la Capella Sixtina, són exegetes de la bellesa d'aquests dos magnífics poemes bíblics, que han sabut entendre el perquè d'aquests dos relats de la creació.

**ENVIA'NS LES TEVES PREGUNTES
CATEQUÈTIQUES, BÍBLIQUES I LITÚRGIQUES A**
Catalunya Cristiana
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 / fax 934 092 775
redaccio@catalunyacristiana.cat

BUSCA I PREGA...

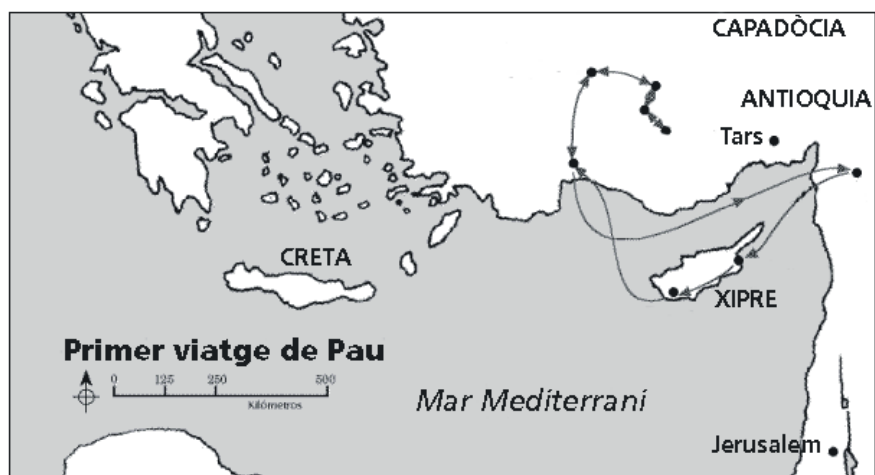
Les paraules que falten d'aquesta pregària atribuïda a sant Francesc d'Assís les trobaràs a la sopa de lletres.

K	J	Y	W	U	A	P	A	C	O
V	E	R	I	T	A	T	S	G	N
U	R	F	B	T	K	Z	D	L	P
O	E	R	B	N	O	D	R	E	P
A	I	R	G	E	L	A	G	I	L
K	F	S	X	A	N	Q	M	J	I
Z	A	E	R	I	O	S	U	T	N
L	U	O	H	V	I	Y	L	O	S
R	M	T	V	M	N	F	L	G	E
A	D	I	R	Z	U	W	K	B	F

Oh Senyor,
feu de mi un instrument de la vostra.....!
On hi ha odi, que jo hi porti.....
On hi ha ofensa, que jo hi porti el.....
On hi ha discòrdia, que jo hi porti.....
On hi ha dubte, que jo hi porti la.....
On hi ha error, que jo hi porti la.....
On hi ha desesperació, que jo hi porti l'.....
On hi ha tenebra, que jo hi porti la.....
Oh Mestre,
feu que jo no cerqui tant:
ser consolat, com consolar;
ser comprès, com comprendre;
ser estimat, com estimar.
Perquè és donant que es rep;
perdonant que s'és perdonat;
morint que es ressuscita a la vida eterna.

VIATGE MISSIONER

Escriu al mapa el nom de les ciutats que va visitar Pau en el seu primer viatge apostòlic. Els capítols 13 i 14 dels Fets dels Apòstols et serviran com a guia.

POSA-HI ORDRE

Ordena i completa aquests fragments que ens parlen de la presentació de Jesús al temple (Lluc 2,21-38)

«I parlava de l'infant a tots...»
«Havien d'oferir en sacrifici, tal com diu la Llei del Senyor...»
«Hi havia també una profetessa...»
«Quan van complir-se els dies que manava la Llei de Moisès...»
«Ara, Senyor, deixa que el teu servent se'n vagi en pau...»
«Aquest infant serà motiu que...»

CONEIXES SANT PAU?

Del 18 al 25 de gener se celebra la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians. Aquest octavari finalitza amb la celebració de la conversió de sant Pau, el dia 25. La unitat i la fraternitat són dos dels aspectes que preocupen especialment Pau... què més coneixes sobre ell?

Basílica de Sant Pau Extramurs de Roma.

En quin lloc Jesús surt a l'encontre de Saule? (Ac 9,3)
De quina ciutat és originari Pau? (Ac 22,3)
Quines tribulacions pateix per causa de Crist? (2 Co 11,23-27)
A quina tribu pertany? (Fl 3,5)
Què és l'amor per a Pau? (1 Co 13)
Recordes algunes frases cèlebres de Pau? (Fl 1,21, Col 3,11, Gal 2,20, 2 Co 4,7)

Paràbola de l'ovella perduda

Història

Dibuixeu o escriviu com continua la història.

Què creus que significa dir que Jesús és el Bon Pastor?

Art

Quina imatge correspon al Nou Testament, i a quin episodi?

1

2

3

Catecisme

Jesús és el Senyor

VIII. La Reconciliació. Rebem el perdó que ens renova.
35. A vegades ens allunyem de l'amor de Déu.

Els pastors de l'Església

"Jo sóc el bon pastor: conec les meves ovelles."
També ara parlem dels "pastors" de l'Església per referir-nos a bisbes i sacerdots.
Veiem com en les cerimònies solemnes els bisbes porten un bastó, el bàcul, que ens pot fer pensar en un bastó de pastor.
I sabem que una carta que el bisbe adreça a tots els feligresos és una carta pastoral.

Coneixements

La Bíblia en còmic.
Àlbum
El Gènesi

BCN multimedia
L'alternativa intel·ligent

Formació i acompanyament dels catequistes

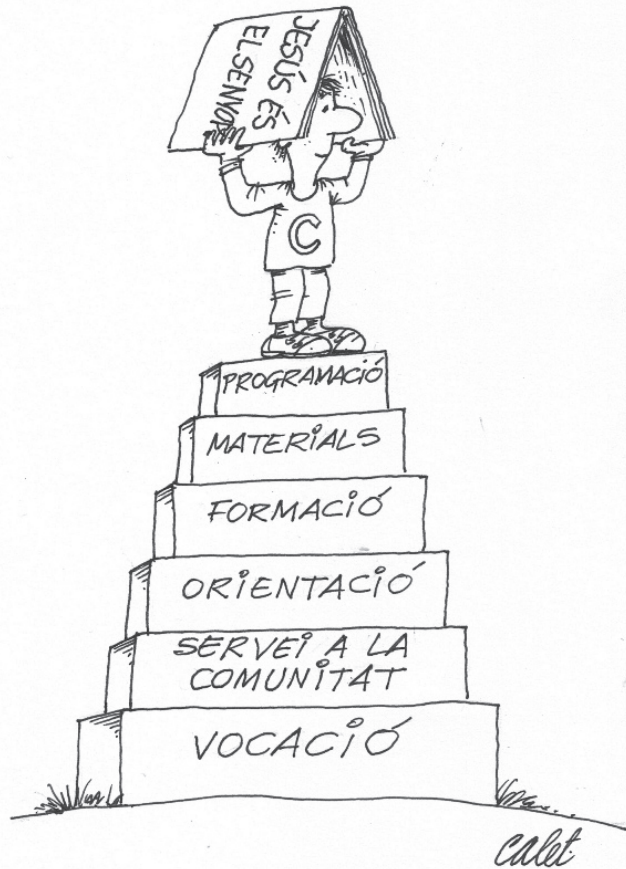

Mn. Joan A. Castillo
Delegado de Catequesis de la diòcesis de Vic

Cal tenir present que la catequesi és una vocació, no pas una atribució personal o pròpia, sinó una vocació essencial en l'Església. Els bisbes són els primers responsables de la catequesi, els catequistes per excel·lència; això significa que han d'assegurar la presència de catequistes en les parròquies i vetllar per la seva preparació adequada per a aquesta missió, alhora que han d'establir un projecte global de catequesi (cf. DGC 223). És per això, que els preveres, com a col·laboradors immediats del bisbe a les parròquies han de suscitar un esperit de responsabilitat comuna pel que fa a la catequesi, com a treball que pertoca a tothom, i també ha de reconèixer i estimar la tasca i missió dels catequistes. Per això tindrà cura de l'orientació de fons de la catequesi i de la seva programació, procurant, amb l'ajuda i participació dels mateixos catequistes, que sigui ben estructurada i ben orientada (cf. DGC 225).

Aquest marc del Directori General per a la Catequesi ja ens dona una manera de fer catequesi i de ser catequista en l'Església. Primer, com un servei a tota la comunitat, amb sentit de comunió amb els propis pastors i amb unitat d'acció amb el propi equip parroquial. Alhora, això demana un guiatge, un acompanyament i una animació dels catequistes.

Alguns potser es van estranyar quan els senyors bisbes de Catalunya van fer un decret per a l'aplicació del nou catecisme *Jesús és el Senyor*, podia semblar una manera o llenguatge estranys a la catequesi; però així demostraven la seriositat de la tasca catequètica, la seva importància i mostaven, també, la seva preocupació per aquesta missió essencial de l'Església de la qual són els primers responsables, i alhora, donaven un marc

«No hi hauria d'haver cap catequista que no participés en alguna activitat formativa dins o fora de la pròpia diòcesi»

de fons comú, és a dir, l'orientació necessària per salvaguardar la fe que hem rebut.

Dit això, cal saber que a les diòcesis catalanes i de les Illes fa anys que existeix el Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC) que articula aquesta coordinació de la catequesi i ofereix materials i formació per als nostres catequistes. Es va redactar un Projecte Global de Pastoral Catequètica que enguany fa deu anys, s'han elaborat materials propis, s'ofereix anualment formació per a catequistes i responsables de catequesi i es treballa unitàriament amb totes les nostres diòcesis.

Així mateix, cada bisbat disposa de delegacions de Catequesi que treballen en aquest mateix sentit, per promoure la formació dels catequistes, per facilitar la seva feina en les parròquies i per teixir la unitat de la realitat catequètica en la pròpia Església diocesana. Això significa que un catequista no pot viure al marge d'aquests mitjans i se n'ha de servir. No hi hauria d'haver cap catequista que no participés, almenys, en alguna activitat formativa dins o fora de la pròpia diòcesi. A casa nostra, tot i les mancances i pobreses que puguem experimentar a les pròpies parròquies, no es pot dir que un catequista no tingui mitjans ni propostes de formació, formes i maneres de mantenir viva la il·lusió catequètica, cal, això sí, que en siguem conscients i ens n'aprofitem.

El prevere, catequista de catequistes

Vicent Llabrés Riudavets
Director del Secretariat Diocesà de Catequesi Bisbat de Menorca

«Sabent que el "sacerdoci ministerial" dels preveres està al servei del "sacerdoci comú dels fidels", els preveres fomenten la vocació i la tasca dels catequistes, tot ajudant-los a realitzar una funció que brolla del Baptisme i que s'exerceix en virtut d'una missió que l'Església els confia» (DGC, 224)

El lloc fonamental on els cristians naixem, creixem i vivim la fe és en la comunitat cristiana: família, parròquia i escola cristiana entre altres, però és, sense cap mena de dubte, la parròquia el lloc on es manifesta aquesta comunitat de manera més significativa, ja que és signe de comunió del conjunt de les diverses comunitats esmentades anteriorment, que, reunides al voltant de la Taula Eucarística, celebren la fe. És precisament la comunitat parroquial el lloc privilegiat de la catequesi.

Així és que el catequista exerceix fonamentalment el seu servei o ministeri de donar testimoni de la seva fe en el si de la comunitat parroquial i en nom seu, concretant així la realitat de l'Església particular o diocesana, per

tot això el catequista ha de ser i sentir-se acompanyat per tota la comunitat parroquial, ja que la representa davant d'aquells als quals guia en el procés de conèixer la persona de Jesús de Natzaret. A la vegada, l'acte catequètic s'ha de fer en comunió amb el conjunt de l'Església local, per tot això és important que el catequista rebi la formació adequada i, sobretot, se senti acompanyat per la comunitat, des de la qual és enviat. Aquesta formació s'articula, en la majoria d'ocasions, des de la delegació diocesana de catequesi corresponent o des de l'arxiprestat en el qual està inserida la parròquia, però l'acompanyament fonamental i imprescindible que rebrà el catequista és de la seva pròpia comunitat i en concret del prevere, per això és important reflexionar i valorar la importància d'aquest com a catequista i acompanyat dels catequistes de la comunitat parroquial.

El Directori General de Catequesi (p. 225) descriu molt bé la funció rellevant del prevere com a dinamitzador i aglutinador de l'activitat catequètica en cadascuna de les comunitats parroquials, l'experiència ens diu que la qualitat de la catequesi d'una comunitat depèn en gran mesura de la seva acció, passem, doncs, a relacionar quines són les tasques pròpies del prevere en la catequesi com a acompanyant de catequistes:

- Suscitar en la comunitat cristiana el sentit de responsabilitat comuna pel que fa a la catequesi, com a missió que pertoca a tothom i, per altra banda, ajudar a discernir noves vocacions al servei de la catequesi.
- Tenir cura en l'orientació de fons de la catequesi parroquial i de la seva programació global, procurant que estigui ben estructurada i orientada, sempre comptant amb la participació activa i responsable dels mateixos catequistes.
- Ser el catequista dels catequistes, ell es preocupa de la seva formació, no tan sols en l'aspecte teològic, doctrinal i pedagògic, sinó també com a acompanyant que els estima i reconeix la seva missió com a catequistes.
- Vincular la catequesi amb la litúrgia i la caritat, el prevere al ser configurat amb Crist Sacerdot, integra aquestes tres dimensions de l'Església i vetlla perquè es donin a la catequesi.
- Ser garant de la vinculació de la catequesi de la comunitat parroquial amb els projectes de la pastoral evangelitzadora diocesana, ajudant els catequistes a descobrir la dimensió diocesana de la seva missió i ser col·laboradors actius d'un projecte d'Església comú.

No vull acabar aquesta col·laboració sense deixar de fer-me ressò del Projecte Global de Pastoral Catequètica,

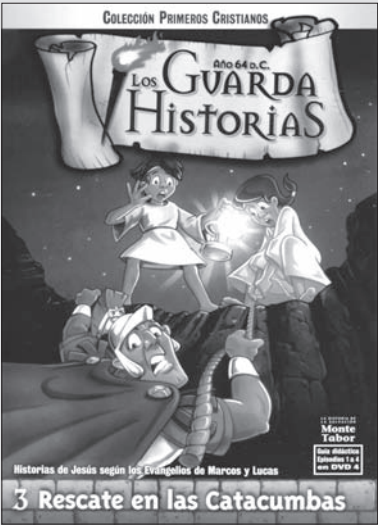
elaborat pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC) que, sense cap mena de dubte, pot sintetitzar quin ha de ser l'acompanyament, que des de la comunitat cristiana s'ha d'oferir al catequista: «Els catequistes, juntament amb el prevere i diaques, on n'hi hagi, o altres responsables, són cridats a formar un vertader equip on es comparteix la fe, es programa la catequesi, es realitza la preparació immediata i la seva avaluació. (...) En tot això la figura del prevere, o d'aquell que assumeix la seva responsabilitat, és fonamental com a catequista dels catequistes» (PGPC, 200).

ENVIA'NS ELS TEUS RECURSOS

Si voleu compartir les experiències de la vostra parròquia, grup o moviment en el camp catequètic, bíblic o litúrgic podeu fer-nos arribar les vostres propostes a:

CATALUNYA CRISTIANA
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
Tel. 934 092 810
Fax 934 092 775
redaccio@catalunyacristiana.cat

Testimoni a les catacumbes

En incendiar Roma, l'emperador Neró culpa els cristians i llança una campanya per eliminar-los. Famílies senceres són separades, nens que es queden sense casa i milers que són venuts com a esclaus o llançats als lleons. Un grup de nens troba refugi en les atencions de Ben i Elena. Amb ells descobreixen una sorprenent xarxa secreta d'homes i dones que arrisquen la vida per ajudar-se i explicar històries del més gran narrador d'històries anomenat Jesús. En aquest DVD la comunitat cristiana rep el nom d'Efraïm, un important guardahistòries. Descoberts pels romans, han d'escapar per salvar-se...

Los Guardahistorias. Rescate en las catacumbas. Monte Tabor, Col·lecció Primeros Cristianos, 2010, 30 minuts.

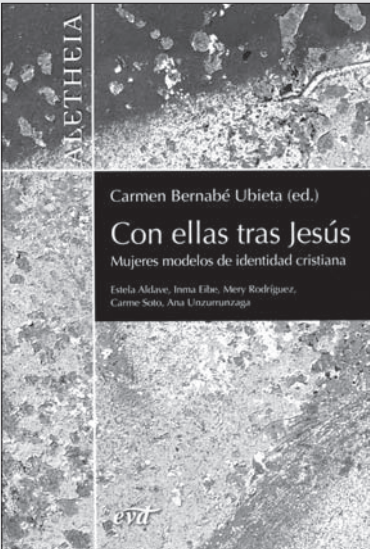
L'Amic dels nens

Jesús està cansat i vol reposar amb tranquil·litat. De sobte, arriben molts nens corrent per veure'l. Els seus amics volen fer fora els nens, però Jesús els diu que tots els nens són amics seus! D'aquesta manera es presenta, per als infants de 3 a 8 anys, una de les històries més boniques del Nou Testament en un llibret de colors molt vius. Amb aquest episodi basat en l'evangeli de Mateu (19,13-15), se'ns presenta un Jesús proper, amic dels nens, que parla el seu llenguatge i es mostra tendre i afectuós.

Susanne Brandt i Klaus-Uwe Nommensen (text) i Petra Lefin (il·lustracions), Jesús bendice a los niños. Editorial CCS, Col·lecció Historias del Nuevo Testamento, 2010, 25 pàg.

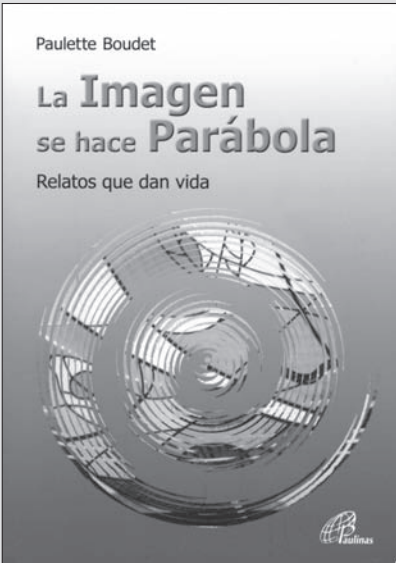
L'ensenyament de les dones

Poden tenir res a ensenyar les dones als homes? També en la comunitat cristiana? Segons l'evangeli, el mateix Jesús va aprendre de dones amb les quals s'anava trobant, dels seus valors, de les seves actituds davant de la vida i de les seves accions. Elles també van ser mestres en les primeres comunitats. Con ellas tras Jesús recull cinc treballs sobre dones que, en els evangelis i en els Fets dels Apòstols, són presentades com a prototipus d'identitat cristiana per a les comunitats. Aquest volum és una invitació a continuar aprofundint en l'estudi d'aquestes dones amb les quals tant les dones com els homes podem aprendre a ser seguidors del Natzaré.

Carmen Bernabé Ubieta, Con ellas tras Jesús. Mujeres modelos de identidad cristiana. Editorial Verbo Divino, Col·lecció Aletheia, 2010, 255 pàg.

Històries sense paraules

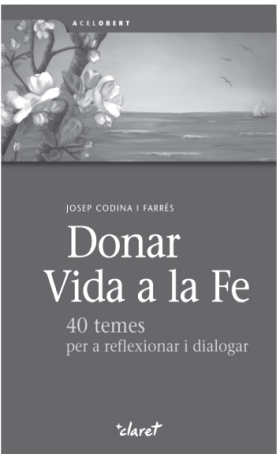

L'ensenyament dels evangelis ens arriba en bona part sota la forma de paràboles o imatges tant si es tracta de la vida mateixa de Jesús o del seu ensenyament pròpiament dit. La imatge és, en realitat, una paràbola: una història traduïda a dibuixos i colors, sense paraules. Expressant el contingut d'un ensenyament o de nocions abstractes (humilitat, amor, regne etern...), en una interpretació de fe concreta i simbòlica; paràbola i imatge comuniquen una gran quantitat de missatges i deixen a cadascú la tasca d'interpretar, d'acord amb la seva vida, la seva personalitat, la seva maduresa, les circumstàncies de la seva vida.

Paulette Boudet, La Imagen se hace Parábola. Relatos que dan vida. Editorial Paulinas, Col·lecció Dinamismo y Vida, 2010, 113 pàg.

claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 062 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.cat
www.claret.cat

Josep Codina i Farrés
Donar Vida a la Fe
40 temes per a reflexionar i dialogar

Amb un llenguatge senzill, clar i directe, a partir de la persona humana, de Jesús, de l'Evangelí i de la vida, aquest llibre convida el lector a fer un recorregut pels diferents aspectes d'una fe encarnada en la vida real; a perdre temps per meditar i per parlar sobre temes importants de la persona i de l'existència; a confrontar i raonar les pròpies creences.
Col. A Cel Obert. 176 pàg. 12,50 €

Francesc Riera i Figueras
Evangelí de Mateu
Segona part

Francesc Riera completa el seu comentari a l'Evangelí de Mateu. Si en el volum anterior se centrava en la vida pública i en la predicació de Jesús, en aquesta segona part comenta els evangelis de la passió, mort i resurrecció, i els del naixement i la infantesa de Jesús.
Eines. 176 pàg. 12,50 €

Albert Florensa
La vida humana
en el medi tècnic
El pensament de Jacques Ellul

Ellul fou un pensador cristià, molt crític amb la progressiva tecnificació del nostre món, i amb la identificació entre progrés tecnològic i progrés humà. Jacques Ellul està considerat com un dels pares de l'ecologisme.
Antígona. 286 pàg. 16,50 €

«Amb els nens d'Oceania... seguim Jesús»

Mercedes Gómez Triana

Secretariat de la Subcomissió Episcopal de Catequesi

El 23 de gener se celebra la Jornada nacional d'Infància Missionera, amb el lema «Amb els nens d'Oceania seguim Jesús». Les Obres Missionals Pontifícies conviden enguany a mirar aquest continent i proposen com a testimoni el catequista Peter To Rot. Tot el material el podeu trobar a www.domund.org o a les vostres delegacions diocesanes de Missions.

Missatge

Volem seguir Jesús. Ell ens crida a ser missioners per anunciar el seu amor sense por i amb alegria, com el catequista Peter To Rot.

1. VOLEM SEGUIR JESÚS

Podem començar fent recordar als nens el viatge missioner que fem des del 2009 pels diferents continents. Ambientarem el lloc de la catequesi amb els cartells d'Infància Missionera d'enguany i dels passats, i farem memòria d'aquests cartells i dels lemes, i ens aturarem de manera especial en el d'aquest. Tenir un mapamundi (o globus terraquí) també ajudarà molt els nens a situar-se. El DVD de la jornada pot servir per completar l'ambientació i augmentar la motivació i la il·lusió dels nens per ser missioners d'Oceania.

El 2009 els nens d'Infància Missionera vam començar un camí de cinc anys de durada per recórrer els cinc continents, de la mà de Jesús i de l'Església. Així, ja hem visitat dos continents a la recerca de Jesús, que ens surt a trobar, ens mostra el seu immens amor i ens convida a seguir-lo i a estimar-lo amb tot el cor. Recordem aquest camí d'amor i d'amistat per on caminem.

«Amb els nens d'Oceania... seguim Jesús»

Enguany serem missioners a Oceania i convidarem els nens d'aquest continent a seguir Jesús. Nosaltres l'hem buscat juntament amb els nens d'Àsia, l'hem trobat unit als nens africans i ara volem seguir-lo en companyia dels nens d'Oceania, d'illa en illa. Oceania és el continent més petit del planeta i, com el seu nom indica, té més mar que terra: compta amb milions d'illes escampades pel més gran dels oceans, el Pacífic. El cartell ens ajuda a adonar-nos-en. A més, el color del mar que envolta tantes illes, el blau, és el color amb què identifiquem aquest continent a Infància Missionera.

2. ELL ENS CRIDA A SER MISSIONERS

Una vegada feta l'ambientació, es proposa fer amb els nens una celebració breu de la Paraula o proclamació solemne de l'Evangeli. Es pot fer al mateix lloc de la catequesi, tot procurant que els nens prenguin consciència de la importància de llegir i escoltar la Paraula de Déu.

Blau, com l'oceà Pacífic, que envolta Oceania, és el llac de Galilea. Mateu

narra que en aquest llac alguns deixebles de Jesús van sentir la invitació al seguiment, ho van deixar tot i el van seguir.

• Pregària inicial

Senyor i Déu nostre, que has volgut que l'Evangeli arribi a tots els racons de la Terra, perquè tots els homes coneguim el teu amor: ajuda'ns a escoltar la teva crida a ser missioners i dona'ns força per dur-la a terme, perquè tots els homes et coneguim i regni el teu amor arreu del món. Per nostre Senyor Jesucrist...

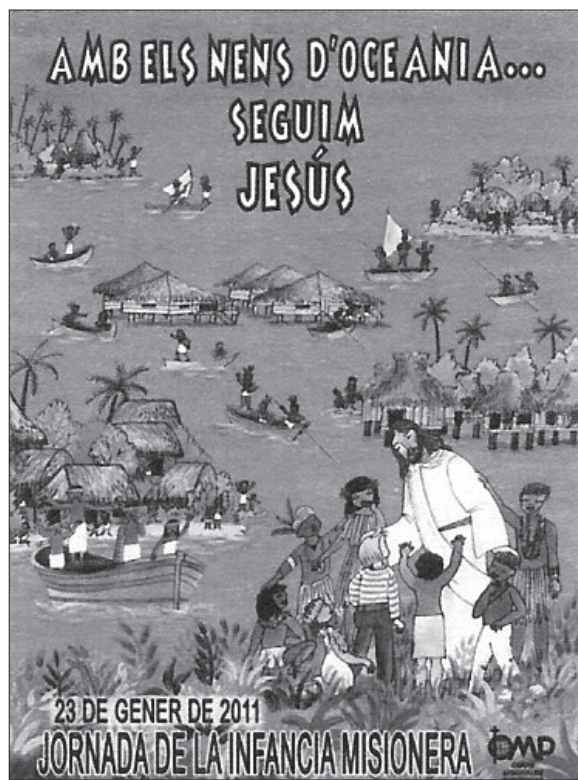
• Proclamació de l'evangeli

«Tot vorejant el llac de Galilea, veié dos germans, Simó, l'anomenat Pere, i Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors, i els digué: "Veni amb mi, i us faré pescadors d'homes." Immediatament abandonaren les xarxes i se n'anaren amb ell. Més enllà veié altres dos germans, Jaume i Joan, fills de Zebedeu. Eren a la barca amb el seu pare, repassant les xarxes, i Jesús els cridà. Ells abandonaren immediatament la barca i el pare, i se n'anaren amb ell» (Mt 4,18-22).

• Homília o comentari de l'evangeli**• Peticions**

Pel Papa, pels bisbes i pels sacerdots, perquè sempre puguin realitzar la seva missió.

Per l'augment i perseverança de les

vocacions missioneres.

Pels missioners, que, deixant-ho tot, compleixen amb el manament d'anar pel món anunciant l'Evangeli, perquè el Senyor els sostingui.

Pels que no coneixen Jesús, perquè l'Evangeli arribi aviat a les seves vides.

Per Oceania, el petit continent, perquè sigui gran en la fe.

Per l'Àfrica, perquè continuï creixent en la fe, en l'esperança i en la caritat.

Per Àsia, perquè l'anunci de l'Evangeli doni fruit i reconegui l'únic Déu viu i veritable.

Per nosaltres, els nens missioners, perquè, seguint la crida de Jesús, siguem nens que ajuden els altres nens.

• *Parenostre (es resa agafats de la mà, com a signe d'unió amb els nens d'arreu del món)*

• Pregària final

Déu i Pare nostre, mi-reu-nos amb amor, Vós que ens heu donat Jesucrist, el vostre Fill, que ens convida a seguir el seu camí, a proclamar la seva veritat i a viure la seva vida. Nosaltres, nens missioners, juntament amb els nens d'Oceania, ens comprometem a anunciar al món el vostre amor, a buscar els extraviats i a portar-los a Vós. Maria, Reina de la Pau, intercediu per nosaltres, els vostres fills, que fem aquesta pregària en nom de Jesús.

3. COM EL CATEQUISTA PETER TO ROT

Els testimonis confirmen que és possible viure així, que és possible ser missioner, que es pot estimar fins a donar la vida. Intentem apassionar els nens amb la vida de Peter To Rot, un catequista del continent que estem coneixent. Localitzar al mapa el lloc on va viure, saber les dades que tenim de la seva família i conèixer-ne la vida ens pot ajudar a augmentar el desig dels nens per ser missioners i seguir Jesús sempre i en qualsevol circumstància...

Peter neix el 1912 a Rakunai, poble d'una illa de Papua-Nova Guinea (Oceania). Els seus pares es van batejar d'adults; no havien estat mai catòlics a Rakunai, així que ells formaven part de la primera generació de fidels. Peter inicia la seva formació com a catequista als 18 anys. El 1933 és nomenat catequista de Rakunai i a l'edat de 24 anys es casa amb Paula la Varpit, l'11 de novembre del 1936. Van tenir tres fills. El 1942, durant la II Guerra Mundial, els japonesos van envair l'illa, i van confinar els missioners en un camp de concentració. Peter assumeix llavors la responsabilitat pastoral: té cura dels malalts, bateja i fa catequesi, ajuda els necessitats. També forma i ajuda els catequistes. Quan, més tard, els japonesos prohibeixen la pràctica religiosa, legalitzen la poligàmia i impedeixen la feina del catequista, Peter es manté fidel a la seva vocació i defensa la monogàmia. És arrestat el 1945. Encara que el tenien tancat en una cova, tothom coneixia la fortalesa i la pau que transmetia. Li injecten verí per matar-lo; tenia llavors 33 anys. Joan Pau II el va beatificar a Port Moresby (Papua Nova-Guinea) el 17 de gener del 1995.

OMP

Decàleg del nen missioner

Jesús vol que el segueixi com ho va fer Peter; jo vull ser missioner, vull ajudar que altres nens coneguim l'amor de Déu... Quin camí he de seguir? El camí del nen missioner està assenyalat en aquest Decàleg:

Un nen missioner mira totes les persones amb ulls de germà.

Un nen missioner coneix Jesús, estima com Jesús, no té vergonya de parlar de Jesús.

Un nen missioner prega cada dia al seu Pare Déu pels seus germans, els nens d'arreu del món, i vol que coneguim la seva Mare, la Mare de Déu.

Un nen missioner sempre diu: «Gràcies!»

Un nen missioner gaudeix de poder donar i que els altres també puguin gaudir en donar-li a ell.

Un nen missioner se sent alegre de servir.

Un nen missioner sap que la seva persona es més necessària que els diners que tingui.

Un nen missioner és generós, encara que li costi.

Un nen missioner busca solucions i les troba.

Un nen missioner sempre pensa en «nosaltres».

Cristians a Terra Santa, testimoni de perseverança i fidelitat

L'arquebisbe Vives convida a «donar suport a aquesta comunitat, respectar-ne la diversitat i aprendre d'ella»

Patricia Navas
La Seu d'Urgell

Tot i les grans dificultats que viu des de fa segles, la comunitat cristiana manté, perseverant i fidel, la seva presència avui a Terra Santa. Aquesta realitat, gens òbvia, ha estat constatada per la Coordinadora de conferències episcopals a favor de l'Església a Terra Santa durant la seva trobada anual, celebrada del 10 al 13 de gener del 2011. La presència cristiana a la terra on va viure Jesús ha estat qualificada com una «dada esperançadora» pel representant de l'episcopat espanyol a l'encontre, l'arquebisbe Joan Enric Vives. Per primera vegada en anys, més palestins —incloent-hi cristians— estan tornant a la regió on vivien des de l'any 2009, segons va informar a la Coordinadora el primer ministre de l'Autoritat Nacional Palestina, Salam Fayyad, per a qui «una presència cristiana vibrant és vital». «Què seria Terra Santa sense cristians?», va preguntar. A més, la millora de la marxa de l'economia a Palestina, sense incloure Gaza, està frenant l'emigració. El líder palestí va reconèixer que comparteix l'anhel del Papa per al manteniment de la presència dels cristians a la zona, que Benet XVI va qualificar, durant la seva visita a Terra Santa l'any 2009, com a «preciosa als ulls de Déu».

La comunitat cristiana a Terra Santa és una comunitat molt plural, amb molts ritus —tots dignes— i una molt bonica història martirial, va explicar el bisbe d'Urgell en una entrevista a Ràdio Estel el 14 de gener, l'endemà de la cloenda de la trobada de la Coordinadora, que va arribar enguany a la seva onzena edició. Són «pedres vives proclamant que Jesús és viu i oferint perdó i esperança a tots els habitants d'aquesta Terra Santa», va dir el patriarca llatí de Jerusalem, Mons. Fouad Twal, al seu discurs d'obertura de la trobada de bisbes occidentals. El prelat va oferir alguns detalls d'aquests cristians que no han marxat de Terra Santa, i de la seva vida i les seves necessitats. «Encara estem amoïnats pels dos extremismes —va explicar—: el musulmà, amb els seus atacs a les nostres esglésies i els nostres fidels, i l'ala dreta israeliana, envaint cada vegada més Jerusalem, intentant transformar-la en una ciutat exclusivament hebrea-jueva, que exclou les altres creences.»

«Hem de donar suport a aquesta comunitat —va exhortar Mons. Vives—, respectar-ne la diversitat i aprendre d'ella, perquè té una capacitat de sobreviure en situacions complicadíssimes que ja la voldríem per a nosaltres.»

Ecumenisme

Enguany, les jornades de la Coordinadora a Terra Santa han tingut un marcat accent ecumènic, amb reflexi-

ons sobre l'activitat de les comunitats locals catòlica, ortodoxa i protestant a favor de l'ecumenisme i el bé de tots els cristians.

En aquest sentit, els membres de la Coordinadora van participar el 10 de gener en la festa en què totes les comunitats cristianes presents a Jerusalem van anar a felicitar el Nadal al patriarca ortodox grec de Jerusalem. L'experiència va mostrar a l'arquebisbe Vives que les comunitats cristianes viuen la comunió a la seva manera, «com aquí» (a Catalunya), amb petites enemistats entre els grups, i «hem de tenir paciència». En acabar la seva trobada, els bisbes van destacar que «la nostra vocació com a cristians és construir ponts, i la nostra esperança compartida és aplegar tots els cristians en la recerca d'una pau justa per a tots en aquesta terra».

Les jornades de treball van tractar també en profunditat el tema i les conclusions de l'Assemblea Especial per al Pròxim Orient del Sínode dels Bisbes, celebrada al mes d'octubre passat al Vaticà: la comunió i el testimoni dels creients de l'Església al Pròxim Orient. I van estar presents altres temes especial-

ment actuals com la llibertat religiosa, el diàleg amb els musulmans i els jueus, l'educació per al diàleg a les escoles catòliques d'Israel i Palestina, la missió de la vida consagrada a Terra Santa i el testimoni de la caritat, en concret amb els pobres, els marginats, els malalts i els refugiats.

Pel que fa a la llibertat religiosa, va estar molt present la preocupació pels cristians que, en alguns països de majoria musulmana, no veuen respectats els seus drets fonamentals. Es va pregar per les víctimes dels dos greus atemptats terroristes perpetrats recentment contra esglésies cristianes a l'Iraq —el 31 d'octubre passat, en què van morir 58 persones i en van resultar ferides 75 més— i a Egipte —el 31 de desembre, amb 21 morts i més de cent ferits.

Per a Mons. Vives, la reacció d'Occident a actes com aquests «ha de ser ferma, però s'ha d'anar amb molta cura, comptant amb els que són allà, respectant la seva sensibilitat i manera d'enfocar les coses». En aquest sentit, va destacar com a model la manera de reaccionar de la Santa Seu, dient que «hem d'anar seguint el solc de la diplomàcia vaticana».

Sobre els atemptats, Mons. Twal va dir que «la persecució ha d'augmentar la consciència dels cristians de tot el món de la necessitat d'una solidaritat més gran» i «també ha de despertar en nosaltres el compromís de donar-hi suport i insistir en la legislació internacional i el respecte a totes les persones». Per al patriarca, la solidaritat efectiva internacional «ens dóna la valentia de realitzar aquesta purificació i de tornar-nos a comprometre en la missió de l'Anyell de Déu, compartint la creu amb Ell i esperant compartir la seva resurrecció». Segons el patriarca llatí de Jerusalem, aquests atacs fan la decisió de romandre en terres conflictives «més dramàtica que mai».

Compartir neguits

Segons Mons. Twal, els pelegrins i la solidaritat de les persones d'arreu del món amb els cristians de Terra Santa els ajuden a romandre allà on va néixer i viure Jesús, tot i que «la nostra gent ha perdut la credibilitat en discursos i visites de personalitats polítiques i religioses» i «necessiten veure passos concrets sobre el terreny per una justícia, pau i dignitat més gran».

En aquest sentit, la trentena de representants d'episcopats europeus i americans que va participar a la trobada es van comprometre a intensificar la pregària i el compromís pels cristians de Terra Santa. «Continuarem parlant amb els diplomàtics i els polítics dels nostres països per compartir amb ells els neguits de les comunitats cristianes d'aquí», assenyala el comunicat final de l'encontre, que destaca la importància també de la funció dels líders religiosos, els educadors i els periodistes per assolir més justícia i pau.

Respecte a qüestions concretes que afecten la vida quotidiana dels cristians a Terra Santa, els prelatats van demanar la fi de les restriccions a l'entrada a Israel dels religiosos cridats pels seus instituts a desenvolupar un apostolat en aquestes terres, així com «la conclusió de les llargues negociacions entre la Santa Seu i l'Estat d'Israel». «Continuarem treballant per una pau duradora donant suport a una autèntica solució de dos estats amb seguretat i reconeixement per a l'Estat i el poble d'Israel i un Estat viable i independent per als palestins», afegeix el comunicat. En aquest sentit, Mons. Vives va destacar que «dins d'aquests dos estats, hi ha cristians». «La temptació dels estats és la uniformitat —aquí tots jueus i aquí tots musulmans—; doncs no: hi ha una barreja, que de vegades costa de copsar», va declarar.

Els bisbes van constatar també «el patiment d'aquells matrimonis que es veuen sotmesos a una enorme pressió per les exigències de la "seguretat" i les diferències religioses, així com d'aquells individus i comunitats les terres i propietats dels quals han estat malmeses o sostretes, fins i tot a causa de l'itinerari i la construcció del mur, i també de les persones que veuen com les seves vides es tornen tan difícils a causa de la situació en què viuen a Gaza».

Al comunicat final de la trobada d'enguany, els bisbes van renovar també la invitació a pelegrinar als llocs sants, destacant que «tota visita a Terra Santa porta beneficis, tant als pelegrins com a les persones que viuen aquí».

Barcelona

Sarrià: porta d'entrada de les salesianes

Fa 125 anys van arribar les primeres germanes

Carme Canadell, f.m.a.
Barcelona

Aquest any 2011, del 24 de gener al 29 d'octubre les Filles de Maria Auxiliadora (Salesianes) celebren els 125 anys de presència a Espanya. Les primeres germanes arribaren d'Itàlia a Barcelona-Sarrià el 1886, a la zona on dos anys abans els Salesians s'havien instal·lat amb els seus Tallers. Des d'aquí es van anar estenent per tota la península. Avui són 807 a Espanya i 13.656 al món, i viuen en 93 països dels cinc continents.

Aquelles quatre germanes italianes es van allotjar a la Torre Gironella i formaren el nucli de l'actual Comunitat Santa Dorotea i del Col·legi del mateix nom, situat al passeig Sant Joan Bosco, 24. Miquel Rua, successor de Don Bosco, els va dir: «Sou el fonament de les cases de Maria Auxiliadora en aquesta nobilíssima nació. Recordeu-ho sempre: de vosaltres depèn el futur de les vostres germanes a Espanya.»

Una Barcelona per a tots

Va ser Dorotea de Chopitea, dona pionera en el seu temps en el compromís social, la qui va demanar amb insistència a Don Bosco que vinguessin les salesianes a atendre les noies de les capes més pobres d'aquella societat en procés d'industrialització. Ho explica amb detall Ramon Alberdi al seu llibre *Dorotea de Chopitea i de Villota 1816-1891. Construir una Barcelona per a tothom*.

Des d'una alta posició econòmica i una consciència cristiana de gran sensibilitat i sentit pràctic, va fer tot el que va poder perquè els fills i filles dels obrers tinguessin acollida i formació per al món del treball i també educació religiosa. Al mateix temps, va ajudar diverses congregacions religioses a remuntar molts anys de persecució a causa dels sotracos polítics i ideològics que les van privar d'exercir la seva missió

La Torre Gironella.

apostòlica. Dorotea va pagar amb els seus diners la Torre Gironella.

Aquesta casa va ser també la seu de la primera Província o Inspectoria de les FMA, que ha format moltes generacions de nens, nenes, joves i salesianes. A ella deuen la seva vocació moltes missioneres i altres germanes que han estat, en temps difícils, testimonis de la fe fins al martiri.

Venim de lluny

«Potser la nostra vocació no és la mateixa que la d'abans, perquè els valors socials—també els religiosos—han anat canviant. Però segur que ens juguem la vida per un ideal que no s'esvaeix, sinó que vol encarnar-se a tot arreu i en el futur», resumeix la comissió de Comunicació de la Inspectoria.

Els fundadors van ser pobres i van treballar en zones molt deprimides del nord d'Itàlia en plena revolució industrial. Van orientar la seva obra a l'educació dels joves, les dones, els més petits i pobres de la societat. L'Institut de les FMA va ser fundat el 5 d'agost del 1872 per Don Bosco, amb Maria D. Mazzarello com a pedra fonamental i

superiora de la primera comunitat. Ell va voler que la congregació fos «monument de gratitud a Maria Auxiliadora». La Verge és, en el carisma salesià, la mare i mestra de l'espiritualitat, la inspiradora del sistema preventiu en l'educació, basat en «la raó, la religió i l'amor».

Les Salesianes aposten per la globalització de la solidaritat i es comprometen per la justícia i dignitat de totes les persones, treballant en una gran diversitat de presències. I s'esforcen per usar bé els mitjans i rebre'n els missatges amb sentit crític, i transmetre-ho així mateix als alumnes.

Una empresa que surt del cor

Joan Bosco i Maria D. Mazzarello foren excel·lents comunicadors. Ell mateix deia: «En això, Don Bosco vol estar sempre a l'avantguarda del progrés.» La fundadora va ser l'ànima de les festes a l'escola, tot creant un ambient on es compartien somnis i esperances, camí de compromís i realització personal. L'alegria és, des dels orígens, l'alè dels ambients educatius salesians.

A Sarrià, Edebé, l'editorial dels Sale-

sians, va col·laborar amb les germanes des del 1975 fins al 1990 en la confecció de la revista *En Marcha*, dirigida a noies de 12 a 17 anys amb l'objectiu de formar-los en la crítica i la participació ciutadana. Va ser distingida pel Ministeri de Cultura amb el Premi Nacional de Revistes Infantils i Juvenils.

Don Bosco deia que «l'educació és una empresa que surt del cor» i que hem d'estimar tot el que estimen els joves si ens hi volem dedicar.

La Família Salesiana s'anomena així per la profunda admiració que tenia Don Bosco per sant Francesc de Sales, a qui sempre va voler imitar per la seva dolcesa i caritat.

El Capítol General XXII (Roma, 2008) va cridar molt alt que «el més gran de tot és l'amor» i va demanar de viure autèntiques experiències de trobada amb Jesús, amb els fundadors, amb les persones dels ambients salesians, per ser «signe i expressió de l'amor preventiu de Déu» al món. La celebració d'aquests 125 anys convida a dir a totes les persones que s'han format en el carisma salesià: «Comptem amb tu» per seguir aquest camí de fidelitat a la nostra història aquí, ara i arreu del món.

L'actual col·legi Santa Dorotea.

Capítol General dels Fills de la Sagrada Família

Redacció / Barcelona

El dia 8 de gener, al santuari Sant Josep Manyanet de Barcelona, els religiosos Fills de la Sagrada Família van tancar el XXII Capítol General de la seva congregació.

Durant els dies que van estar reunits al centre d'espiritualitat Josep Manyanet de Begues, els capitulars, procedents d'Espanya, Itàlia, els Estats Units, Mèxic, Colòmbia, Veneçuela, el Brasil i l'Argentina, van reflexionar sobre els diversos aspectes de la seva vida religiosa i apostòlica sota el lema «Missatgers de la Bona Nova de Natzaret».

En un missatge que van dirigir els pares capitulars a tot l'Institut afirmen: «La família és la gran protagonista d'avui i l'espiritualitat de la Sagrada Família és un do que Déu ofereix a l'Església i a la societat. El present i el futur de la humanitat passen

Josep M. Blanquet, Antonio Pérez, Jesús Díaz, Pere Mas i Pedro Mejías, d'esquerra a dreta.

per la família i els Fills de la Sagrada Família, des de Natzaret, seguint l'exemple de sant Josep Manyanet, ens sentim instats a oferir aquest regal treballant amb, per i a favor de les famílies.»

Els pares capitulars van renovar el govern general de l'Institut per al pròxim sexenni 2011-2016. Han estat cridats a prestar aquest nou servei els religiosos següents: P. Jesús Díaz, superior general; P. Antonio Pérez, consultor primer i subdirector general; P. Pedro Mas, consultor segon; P. Josep M. Blanquet, consultor tercer i secretari general; P. Pedro Mejías, consultor quart i ecònom general.

El nou govern desitja impulsar el carisma que els Fills de la Sagrada Família han rebut del seu fundador per col·laborar en la nova evangelització a la qual el Papa ha convocat tota l'Església.

Barcelona

Més de 30 anys d'amor filial a Maria

La Societat Grignion de Montfort promou arreu del món la consagració a la Mare de Déu

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Al gener del 1980, ara fa més de 30 anys, un grup de fidels que a Barcelona vivien l'espiritualitat mariana segons les intuïcions de sant Lluís M. Grignion de Montfort van decidir instituir oficialment una societat que promogués l'amor filial a la Mare de Déu arreu del món. «Va ser una associació nascuda d'un moviment espontani en el si del mateix Poble de Déu —explica el P. Pere Suñer, s.j., actual director—, amb l'objectiu principal de difondre la consagració a la Verge Maria des de l'espiritualitat montfortiana.» Aquell primer grup d'unes vuitanta persones va ser impulsat pel laic Joan M. Lladó i recolzat pel jesuïta Francesc de Paula Solá. Amb l'aprovació dels seus estatuts l'any 1984 l'associació va rebre l'erecció canònica de l'arquebisbat de Barcelona amb el nom definitiu, i encara vigent, de Societat Grignion de Montfort.

Amb seu a l'església jesuïta de Nostra Senyora de la Victòria, al carrer Palau núm. 3, la Societat va començar a fer les seves primeres passes amb entusiasme i activitat decidida. Aviat també es va fer palesa la vocació de donar a conèixer l'espiritualitat mariana arreu del món, a través sobretot de la publicació de les obres de sant Lluís M. Grignion de Montfort, així com la creació de nous grups en altres països. L'expansió de la societat s'ha produït per Amèrica, amb presència, entre altres, a l'Argentina, Colòmbia, Xile, Cuba, El Salvador, Mèxic, o els EUA; per Europa, especialment per França i Alemanya, i per Àsia, sobretot a Filipines.

Esclavitud mariana

Un dels pilars de l'espiritualitat montfortiana és el concepte d'«esclavitud mariana d'amor», amb una profunda ressonància bíblica i magisterial, però

que, en el context actual, presenta per a molta gent algunes dificultats, fins i tot rebuig. «Avui dia hi ha una dificultat evident que ens obliga a explicar el sentit de fons d'aquest concepte —afirma Suñer—. Esclavitud, en termes bíblics, vol dir lliurament i dependència total. Es tracta d'una esclavitud d'amor. És l'amor qui ens empeny a posar-nos a disposició de l'altre. Per això hem volgut conservar aquesta paraula, que, a més, forma part de la terminologia pròpia de sant Lluís M. Grignion de Montfort.» I afegeix: «La Societat convida els seus membres a consagrar-se totalment a Déu a imitació de Maria, l'esclava del Senyor, segons la seva entrega radical. Per això el nostre lema és: A Jesús per Maria.»

L'espiritualitat montfortiana no proposa altra cosa que la mateixa espiritualitat cristiana viscuda sota el prisma de Maria. «I això, sempre serà actual», reconeix el P. Suñer. Un dels últims grans promotors d'aquesta manera de viure a

l'empara de Maria és el papa Joan Pau II. «La consagració montfortiana estableix amb Maria una sintonia espiritual molt pregona —continua dient el director de la Societat—. Maria no només és model sinó també el millor camí que ens porta cap a Déu.» Tot això es concreta en el dia

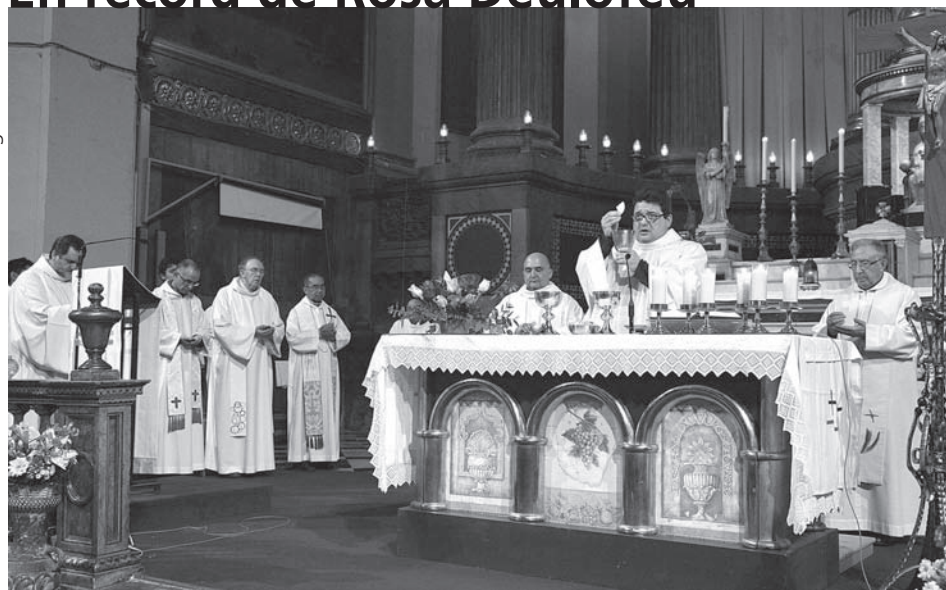
a dia de molt diverses maneres. D'una banda, es pot viure l'espiritualitat sense tenir un vincle més estret amb l'associació, i de l'altra, es pot entrar a formar part jurídicament de la Societat, amb el compromís d'assistència a les reunions mensuals i a les dues trobades solemnes de l'any: el dia de la Puríssima i el dia de l'Anunciació.

Actualment, formen part de la Societat Grignion de Montfort gairebé un miler de persones arreu del món. La seva seu principal, que continua a Barcelona, és ara al carrer Jonqueres núm. 18. L'activitat de la Societat, el president de la qual és el laic Gerard Manresa, s'orienta cap a dues vessants: l'acollida de nous socis consagrats a la Mare de Déu, que normalment passen a formar part d'algun dels Grups d'Espiritualitat Mariana; i la reedició en diversos idiomes de les obres de sant Lluís M. Grignion de Montfort. Es calcula que des dels seus inicis la Societat Grignion de Montfort ha distribuït gratuïtament més de 350.000 exemplars arreu del món.

www.sgmontfort.org

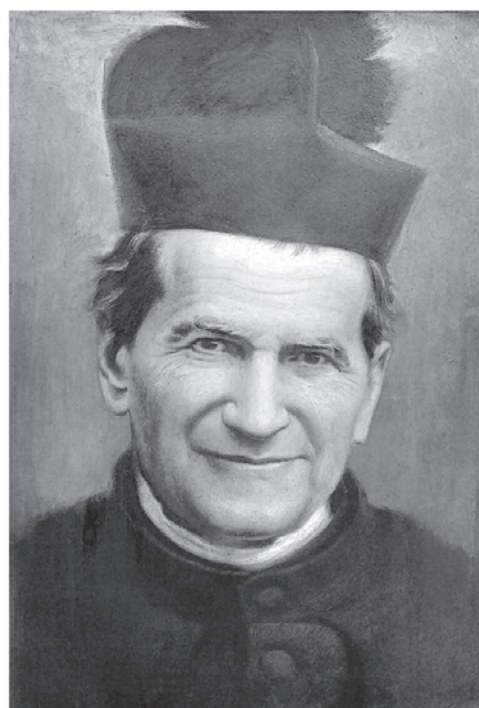
En record de Rosa Deulofeu

Agustí Codinach

El 7 de gener passat, amb motiu del setè aniversari de la seva mort, es va celebrar a la parròquia de Sant Agustí de Barcelona una missa en memòria de Rosa Deulofeu. El record de la que va ser delegada de Pastoral de Joventut continua molt viu a l'arxidiòcesi de Barcelona, on es va iniciar l'any 2009 el seu procés de beatificació.

Tibidabo **informa**

2. Preparació per als sacraments de la Confirmació i Unció dels Malalts

Durant aquest any per a totes les persones, grans o joves, que vulguin rebre aquest sacrament amb una preparació abans de la celebració.

Informació: P. Rector

3. Grups de Reflexió de la Bíblia

Dissabtes d'11 a 12 hores Grups de reflexió de la Bíblia per a totes aquelles persones que vulguin reflexionar sobre la Paraula de Déu

Demaneu informació al P. Rector, telèfon 934 175 686

4. Il·luminació del Temple

Hi ha persones que col·laboren perquè el Temple estigui il·luminat totes les nits. Tu també pots contribuir a fer possible aquesta realitat. Envia el teu donatiu al Temple del Sagrat Cor del Tibidabo

1. Festa de Sant Joan Bosco

Dissabte, dia 29 de gener, 2011
Festa de Sant Joan Bosco

A les 18 hores. Conferència "Tibidabo, centre de convergència eclesial per a un projecte de pastoral de futur" per Carlos Garulo, salesià

A les 19 hores. Eucaristia Concelebrada, amb la participació de tots els adoradors, grups i amics del Temple del Tibidabo

A les 20.30 hores. Convivència Familiar

Diumenge, dia 30 de gener, 2011

Misses: 8, 10, 11, 12, 17 i 19 hores en honor de Sant Joan Bosco

A les 18 hores. Rosari, Vespres i Benedicció

5. Adoració Perpètua

Dia i nit el Santíssim està exposat a la Capella de l'Adoració Perpètua. Us invitem a participar-hi una hora al mes

6. Dijous Eucarístics

Tots els dijous de l'any es fa una Hora Santa de 21.15 a 22.15 hores. És el moment privilegiat de pregària. Esteu tots invitats a participar-hi

Girona

El bisbe assenyala les prioritats per a l'any 2011

Eucaristia dominical, catequesi, atenció a les residències de gent gran, revisió de la pastoral exequial i acolliment de parelles

Víctor Gay
Girona

El bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, enceta el seu tercer any al servei de la diòcesi tot assenyalant cinc objectius i prioritats pastorals clars.

En unes declaracions als mitjans de comunicació de la diòcesi ens diu: atenció a l'Eucaristia dominical, és a dir descobrir, ajudar a viure l'Eucaristia de cada diumenge. És l'acte central i més entenedor de la comunitat cristiana, és viure, és acollir la presència del Senyor Jesús, Ell és la paraula i Pa de Vida en la reunió dels germans, és a dir, en l'Eucaristia dominical.

En segon lloc tenim la formació des

de la catequesi, vetllant sobretot per la catequesi després de la Primera Comunió. També dels adolescents i joves.

Animar la creació de grups d'adults, uns anys abans de Vida Creixent. Proposar a matrimonis de mitjana edat que es reunixin per comunicar-se la vida, per fer una lectura d'aquesta vida des de l'Evangeli.

En la pastoral de la salut, atenció especial a les residències de gent gran.

Una revisió de la pastoral exequial en el sentit d'anar reflexionant sobre l'atenció pastoral a les persones que tenen difunts a la família.

També es treballa pastoralment en l'acolliment de les parelles que volen celebrar el matrimoni per l'Església.

«Quan una família té un difunt, com a Església, com a parròquia, quina ha de ser la nostra pastoral?», es pregunta Mons. Pardo. «Hi estem reflexionant juntament amb els mossens», explica, «hi ha parròquies que ja ho porten a terme. Es tracta ara que totes estiguin implicades en aquest acompanyament i acolliment dels familiars i en la pregària dels difunts, però també dels familiars».

Pel que fa a la pastoral de preparació del matrimoni, el bisbe Francesc Pardo explica que «quan una parella vol celebrar el sagrament del matrimoni, truca a la parròquia, hi ha un expedient, però cal anar més enllà. Cal acollir-los, cal tenir una conversa amb el mossèn i també amb matrimonis que s'han preparat per ajudar-los a reflexionar, a descobrir exigències, el sentit del matrimoni cristià i ajudar-los a preparar la celebració. Això es pot concretar en més o menys dies. Entenem que és una qüestió que cal prioritzar».

Malgrat que sembla que disminueix el nombre de parelles que es casen per l'Església, Mons. Francesc Pardo diu que es tracta d'una estadística que cal precisar i interpretar. «És clar que hi ha més matrimonis civils», afirma, «però es tracta, en molts casos, d'aquells que no es poden celebrar per l'Església: segons matrimonis, interconfessionals, entre divorciats, etc. Tots aquests figuren com a matrimonis civils. Caldria veure entre els solters, entre els que veritablement es poden casar per l'Església, i aquesta estadística no la tenim».

Així com el bisbe de Girona reconeix que l'assistència a la missa dominical, en algunes comunitats, disminueix, i que la baixa és apreciable per part de joves i de la generació de mitjana edat, també afirma que «d'aquí ve la prioritat que ens hem marcat per a aquest any: ajudar a viure i redescobrir la importància de l'Eucaristia per a la vida cristiana».

Mons. Francesc Pardo afronta el seu tercer any de servei pastoral a la diòcesi de Girona i destaca molts trets positius de tot aquest temps. Pel que fa als trets negatius, el bisbe afirma que «la roba bruta la rentem a casa». «Desgraciadament», continua dient, «ja hi ha qui s'ocupa de presentar, no sempre amb veritat, els que es consideren aspectes negatius. Personalment prefereixo presentar sempre

«La prioritat que ens hem marcat per a aquest any: ajudar a viure i redescobrir la importància de l'Eucaristia per a la vida cristiana»

els positius. Penso en tantes i tantes persones entregades al servei de la nostra Església diocesana. En primer lloc, en els preveres, i també en aquells fidels que fan serveis i tasques, amb total discreció i senzillesa, des de la neteja de les esglésies, als centenars de catequistes, els que s'ocupen de les activitats de la religiositat popular, el gran servei que porta a terme Càritas i altres organismes diocesans d'abast social, els religiosos i religioses, els voluntaris en les activitats juvenils i tots aquells homes i dones d'Església que davant d'un moment difícil sabem dir: som aquí. Per a tots ells el meu agraïment i la meua felicitació».

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi
per 120 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 120€ per any
☐ Xec nominatiu que adjunto
☐ Dos pagaments semestral de 60€
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Tarragona

La Mare de Déu de la Candela ja té campana pròpia a Valls

La benedicció s'emmarca en la celebració de les festes Decennals 2011

Joan Boronat
Valls

Des del dilluns dia 17 de gener, el campanar de l'església arxiprestal de Sant Joan Baptista de Valls compta amb una nova campana, que va ser batejada el dia anterior, diumenge, després de l'ofici del migdia, amb un temple ple de gom a gom. La campana, batejada amb el nom de Candela, és un obsequi dels vallencs residents fora vila, amb motiu de les festes Decennals 2011, que s'escauen amb la celebració de l'Any Jubilar del centenari de la coronació de la Mare de Déu de la Candela, a la qual tanta devoció professen els fidels de la capital de l'Alt Camp.

Grans i petits es delien, diumenge 16, per tocar la campana Candela, situada al creuer del temple arxiprestal, ja abans que aquesta fos beneïda pel rector de Sant Joan, Mn. Josep Bofarull. Els primers a fer-la sonar oficialment van ser l'alcalde de la ciutat, Albert Batet, i els padrins de bateig, en nom de la comissió promotora, Paquita Martí i Salvador Roviroso, en el mateix moment en què les colles castelleres, Colla Vella dels Xiquets de Valls i Colla Jove Xiquets de Valls, enlairaven sengles pilars, enmig d'entusiastes aplaudiments. Si més no, la sonoritat es deixà sentir a la nau del temple quan Pere Giné, campaner de les Borges Blanques, va oferir un repic

Joan Boronat

El rector va beneir la nova campana.

de campanes, amb peces dedicades a les dues colles castelleres, i a la mateixa Mare de Déu de la Candela, accionant simultàniament els batalls de la nova campana i els d'un carilló, envoltat de l'expectació general.

Josep Maria Selva, en nom dels vallencs forans, va explicar que l'aportació de la campana respon al sentiment

«dels qui tenen Valls en el pensament», tal com ja s'ha demostrat en anteriors ocasions. La campana Candela ha estat fosa a Cantàbria, pesa 400 quilos el metall i 270 el jou de fusta; té 86 centímetres de diàmetre i la nota musical que sona és *la*, «segons es va creure convenient», tal com va subratllar Josep Maria Carvajal, representant de

l'empresa a la qual es va fer la compra, amb un cost de 15.000 euros.

Albert Batet, en un vibrant parlament, va lloar el gest dels vallencs forans de promoure l'adquisició de la nova campana, «com a mostra de la seva pertinença a la nostra ciutat», un element que «col·locat al campanar més alt de Catalunya ha de ressonar al cor de la gent de Valls, al dels que hi viuen i al dels que hi han nascut», independentment del lloc del món allà on es trobin. Batet va posar en relleu el fervor que dispensen els vallencs envers la Mare de Déu de la Candela «la llum de la qual ha de guiar-nos cap al cel», va concloure l'alcalde.

Solemnitats religioses

A Valls se celebren un seguit d'actes previs a la diada del 2 de febrer, festivitat de la Candela, dia en què el repic de les campanes anunciarà l'ofici solemne presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol Balcells, metropolità i primat, que concelebrarà amb l'arquebisbe-bisbe d'Urgell, el bisbe de Girona i altres sacerdots. Hi haurà la benedicció de les candeles i la col·lecta serà destinada al projecte de l'Any Jubilar Vides Compartides de Càritas de Valls.

A les 6 de la tarda sortirà la solemne processó votiva, per acompanyar la carrossa amb la imatge de la Mare de Déu de la Candela.

Cal afegir, entre els molts actes religiosos, que la novena de la Mare de Déu, iniciada el dissabte 15 i que s'acabarà el diumenge 6 de febrer, tindrà com a predicadors diferents bisbes de les diòcesis catalanes, l'abat de Montserrat i l'abadessa del monestir de Vallbona de les Monges.

MN. JOAN ÀGUILA, DIRECTOR DEL GRUP CANTA LA TEVA FE

«El dissabte dia 29 presentem a Valls el disc "De la ciutat Estel"»

J. B.

En el marc de les festes Decennals de la Mare de Déu de la Candela de Valls, el grup Canta la teva fe, que té com a director Mn. Joan Àguila Chavero, presentarà el disc *De la ciutat Estel*. Aquest jove sacerdot està estretament vinculat amb la capital de l'Alt Camp, perquè va ser vicari de tres parròquies vallenques. Nascut a Falset, ara és rector de les Borges del Camp, Alforja, Arbolí i la Febró, però sempre ha treballat en la Pastoral de Joves, sobretot pel que fa a l'elaboració de materials pedagògics per als grups i, també, en l'animació musical de trobades, vetlles o diverses jornades. Entre els anys 2007 i 2010 va estudiar Pastoral Juvenil i Catequètica a Roma. Mn. Joan Àguila és també consiliari dels Minyons Escoltes i Guies, a la demarcació de Tarragona.

Què és el CD *De la ciutat Estel*?

L'edició d'aquest disc coincideix amb la celebració de les festes Decennals de la Candela de Valls i el seu títol és el lema adoptat pels organitzadors de la celebració, que també hem fet

nostre. La seva presentació es farà el dissabte dia 29 de de gener, a les deu de la nit, en el decurs del concert-vetlla que tindrà lloc a la parròquia de Sant Joan Baptista de Valls. El CD es pot trobar a la mateixa parròquia, a les llibreries diocesanes i a través de les de les delegacions de Pastoral Juvenil dels diferents bisbats.

Aquest és el segons enregistrament de Canta la teva fe, ja que el primer el vam fer amb motiu de l'Aplec de l'Esperit celebrat a Tarragona el maig del 2007. La seva bona acollida ens va animar a enregistrar-ne un altre, tan bon punt jo tornés de Roma.

I els temes que conté?

Inclou onze temes que van component el relat de l'experiència que va fer Maria, des del moment de l'anunciació fins a la vinguda de l'Esperit Sant en el cenacle. Segueixen l'ordre de l'Evangeli i tots en fan referència explícita actualitzant-ho al món dels joves d'avui. Així mateix hi ha una part del *Virolai* de la Mare de Déu de la Candela que es canta a Valls.

Com està format el grup?

Som onze joves. Jo sóc la veu solista i toco la guitarra acústica. L'Oriol Màr-

mol toca el baix elèctric, el violoncel i el trombó de vares; el Víctor Mosquera la guitarra solista (elèctrica) i fa veus; el Xavi Canudas, la guitarra rítmica; el Jordi Tinoco, el teclat i fa veus; l'Imma Tenor i la Sílvia Bglietto canten; l'Enric Mateu toca la bateria i el saxo; la Georgina Màrmol, per-

cussions, mentre que el David Gillén i l'Antoni Pérez de Mendingures s'ocupen del so i la logística.

Amb aquesta música es transmet millor el missatge als joves?

Crec que sí perquè la música pop-rock és el llenguatge al qual els joves d'avui estan més avesats i això facilita que ho puguin integrar d'una forma més encarnada a la seva realitat.

És un bon instrument per acostar els joves a l'Església?

A mi m'agrada més dir que el que cal és acostar l'Església als joves... i el pop-rock és una bona eina per entrar-hi amb diàleg. Si ens acostem a ells i som capaços de compartir la música que escolten els coneixerem millor i podrem comunicar-nos per créixer en la fe. Crec que aquesta música és una de les portes d'entrada en l'ambient vital dels joves.

Té cap altre projecte discogràfic?

En tinc molts, però falten hores... En tinc un de mig començat que s'inspira en les cartes més significatives de sant Pau, però no sé si mai podrà veure la llum. Sense cap mena de dubte també anirà dirigit als joves.

Terrassa

«L'esponsalitat amb Jesús és un amor senzill que es lliura del tot i per sempre»

Carme Elias Elies, verge consagrada del bisbat de Terrassa

Samuel Gutiérrez

«Verge prudent, prepara la llum, ja arriba l'Espòs, surt al seu encontre.» Aquests versets tan suggeridors, acompanyats d'una melodia senzilla i plena d'unció, obrien el 8 de desembre passat, a Santa Maria de Palautordera, el ritu de consagració de Carme Elias Elies (Cabrls, 1974) en el si de l'Orde de les Verges Consagrades. Abillada com una núvia, amb el somriure al rostre i una llàntia encesa a les mans, la Carme es va lliurar a Jesucrist del tot i per sempre a través de la promesa pública feta a mans del bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz.

Segur que hi ha gent que t'ha preguntat: què fa una noia com tu prenent una opció com aquesta?

Això potser l'hi hauríem de preguntar a Nostre Senyor perquè jo només he respost a una crida que ve d'Ell! Em sento cridada, escollida per Jesús. La meua història és la d'una noia nascuda en el si d'una família de tradició cristiana, que no vivia gaire intensament l'ambient de pràctica religiosa, i que va rebre una educació centrada en els valors cristians donats per una escola laica. En aquest context personal, la meua recerca era més aviat sobre el sentit de la vida, i Déu va prendre la iniciativa de donar una resposta. Per això, en el centre de la meua vocació hi ha sobretot la trobada personal amb Jesucrist, que va tenir lloc durant la meua adolescència. Amb Ell s'ha anat configurant al llarg dels anys una relació d'amistat i confiança que he anat aprofundint fins que he descobert que Ell em cridava a estimar-lo amb tot el meu cor i tota la meua ànima.

Hi ha un cert punt de «bogeria» en aquesta aventura?

Sí, no pot ser dde cap altra manera! «Estimar és donar-ho tot i donar-se un mateix», com diu santa Teresa de l'Infant Jesús, i aquesta és l'opció de la virginitat per Crist. La Sagrada Escripura en va plena, d'aquestes històries d'amor boig. El moment clau va ser l'encontre amb el Déu viu, que es preocupava de la meua vida i persona. Després d'aquesta primera experiència vaig començar a llegir sola la Bíblia i a familiaritzar-me amb aquest Jesús més personal. En la meua vida, però, jo continuava sense ser gaire conscient dels temes de la fe. Vaig estudiar Dret, i la meua intenció era casar-me i tenir fills, com veia que tothom feia al meu voltant. Quan portava un temps treballant com a advocada vaig plantejar-me de nou, arran de la malaltia d'un familiar, sobre el sentit de la meua vida i la felicitat que jo anhelava. Va ser aleshores quan el Senyor em va venir a buscar i em va cridar: «Segueix-me i deixa-ho tot.» Així ho vaig fer quan tenia 25 anys. Com Abraham, vaig deixar el país, el treball, els amics... i vaig començar a caminar a la recerca del significat de la vida consagrada, de la qual no n'havia sentit parlar gaire. Des d'aleshores he fet un itinerari de deu anys fins veure clar que el Senyor

em cridava a formar part de l'Orde de les Verges Consagrades.

Com pot omplir afectivament el teu cor una persona a la qual no pots tocar ni veure físicament?

És difícil de comprendre, ho sé... A Jesús no el toco, no el veig, però està present, viu, i és concret. Es pot dir que el vincle de l'amor i de l'amistat que m'uneix a Ell és similar al que es pot viure en una relació humana de parella. Ho dic des de l'experiència personal, perquè també l'he viscuda. El fet de donar-se l'un a l'altre és un do de Déu, és plenitud de vida, i cal descobrir aquest aspecte més enllà del «físic». Ho expresso tal com ho visc. Va arribar un

però molt present en tot... És una vida ordinària, de servei, una mica com la de les mares de família que, sense fer soroll, sembren amor, posen pau, i ho donen tot pels seus fills. Renuncien a moltes coses i comoditats per amor. Tot això es troba en el centre de la vocació de la verge consagrada: ser per a l'espòs una ànima que, en la quotidianitat i en la vida ordinària, ho vol fer tot per estimar-lo.

Des d'aquesta opció radical per la virginitat, et sents especialment cridada avui, en el si de l'Església, a exercir una certa maternitat espiritual?

Potser sí, perquè aquesta és avui una

moment que l'amor de Déu era més fort que qualsevol altre amor o anhel humà. Ell omplia a vessar tots els meus buits: psicològics, intel·lectuals, afectius... Ell em fa molt feliç! Tant és així que no tinc mai la sensació d'estar sola. Quan l'amor de Déu és tan sobreabundant no pots dir que no. L'Esperit Sant omple tots els racons de la meua persona. Evidentment, tot això forma part d'un procés, d'una obertura a Déu i al seu amor. Ell m'ha anat mostrant que era la font de l'amor i que fora d'Ell no trobaria el que buscava. Per tant, és cert que no el veus o toques físicament, però sí que és presència i vida. Déu és més íntim a nosaltres que nosaltres mateixos!

Es correspon, doncs, el que vius amb la imatge de l'enamorament humà, tan utilitzada en l'àmbit de la vida consagrada?

Sí, crec que és una imatge molt fidel. Personalment crec que el ritual de l'Orde de les Verges ho manifesta molt bé. La verge és com la núvia que surt a l'encontre de l'Espòs per esdevenir esposa de Jesucrist. El sentit profund que se li dona és el viscut pel matrimoni cristià. L'esponsalitat amb Jesús és un amor senzill que es lliura del tot i per sempre. El dia de la consagració vaig poder viure per un moment les primícies del que viuré al cel, del que viuré eternament amb Jesús. Una altra de les coses que també m'atreu de l'*Ordo Virginum* és aquesta crida a viure la vida senzilla de Maria a Natzaret, gairebé amagada,

necessitat molt gran, però, de totes maneres, serà la relació d'intimitat amb el Senyor la que anirà concretant dia a dia, també a través del bisbe diocesà, la missió que té pensada per a mi a l'Església. En la compenetració cada vegada més profunda amb Jesús serà Ell qui farà de mi, de la manera que

Ell vulgui, una llum per als altres. Des de nosaltres mateixos no podem res. És Ell qui t'empeny a anar més enllà i abandonar-t'hi completament. Només així les paraules esdevenen carn, vida, experiència... i aquest és l'únic camí per a la maternitat espiritual, per engendrar fills i filles de Déu... De totes maneres, prefereixo no pensar-hi, perquè només de pensar-hi, ja em fa venir vertigen... Que Ell faci el que vulgui. Només li demano ser signe eloqüent, radiant, lluminós, de la seva existència. La virginitat avui, en els temps actuals, és un signe profètic fortíssim. Ho he comprovat al meu voltant. Realment això interpel·la, sobretot pel fet de voler viure aquesta crida lliurement, amb convicció, no com a renúncia o negació, sinó com una opció definitiva per Crist. La virginitat per Crist no té res a veure amb l'abnegació o la mortificació... Res d'això! No és una opció marcada per l'heroisme, sinó que més aviat és la conseqüència

«Verge prudent, prepara la llum, ja arriba l'Espòs, surt al seu encontre»

d'una relació personal amb Jesucrist. Ell t'omple la vida. Tot és ple del seu amor. Per això, en el ritual de consagració, la pregunta que es fa és molt directa: vols ser l'esposa de Nostre Senyor Jesucrist, el Fill de Déu? Aquest és el veritable sentit de la virginitat en Crist.

Ets conscient que, com en tot matrimoni, arribaran també les crisis, la soledat, el desert espiritual...?

Sí, és clar. El nostre nuviatge ha estat llarg—deu anys—i ja he tingut els meus alts i baixos, les meves crisis... Ha estat un temps privilegiat de discerniment que m'ha permès refermar l'opció fonamental. Aquesta no és una decisió que es pugui prendre a la lleugera, sobretot en l'*Ordo Virginum*, perquè no tens cap institut o congregació que et recolzi al darrere, més enllà del bisbe. Avui tinc clar que vull construir amb Déu la meua vida, del tot i per sempre. També tinc clar que la relació i el compromís establert ha de ser alimentat dia rere dia, com en qualsevol relació d'amor. La comunicació amb Jesucrist i l'obertura de cor són imprescindibles, a través sobretot de la pregària personal i litúrgica, en el cim de la qual hi haurà sempre l'Eucaristia. És el lloc de l'amor més íntim amb Jesús. Tampoc no pot faltar l'escolta atenta de la Paraula, la confessió freqüent i la direcció espiritual. Per a una verge consagrada, Jesucrist és el seu primer i més important compromís.

Per què vas decidir consagrar-te dins de l'Ordo Virginum i no dins d'una altra comunitat o institut religiós?

Per a mi ha estat com la gran sorpresa trobada en el meu camí. Ni tan sols sabia que existís. El que sí que he viscut sempre amb molta força és l'amor per l'Església universal. Tots els carismes m'agradaven! Em preguntava: com es pot viure això?, com es pot viure consagrat simplement a l'Església? El descobriment de l'Orde de les Verges donava resposta en plenitud a aquesta pregunta. La verge consagrada, el superior de la qual és el bisbe, té unes connotacions molt eclesials i diocesanes. Pertany a l'essència del seu carisma. Per això, la consagració ha estat per a mi com segellar definitivament una crida que vivia des de feia deu anys i que he anat desco-

brint gradualment. M'agrada també molt d'aquesta vocació el fet que sigui molt propera a la gent, senzilla. Som cridades ben bé a ser com la Verge Maria enmig del món. Una presència discreta,

gairebé amagada, però plena d'amor. La nostra missió principal és viure en Jesús.

Ara per ara, quina missió concreta et demana l'Església a través del bisbe?

Sóc mestra de Religió en les escoles públiques. En el context actual això t'obliga a estar molt en contacte amb la gent que no s'apropa forçosament a l'Església institució. Aquesta és avui la meua missió, que, curiosament, respon també a una inquietud que sempre ha estat present en la meua crida: portar el nom de Jesús als qui no el coneixen. Això no treu tampoc el treball pastoral que pugui dur a terme i altres petits ministeris al servei de les comunitats locals.

En record de Mn. Domènec Cols i Puig

Joan Úbeda i Comas

La mort de Mn. Domènec Cols i Puig (11-XI-1928 – 5-I-2011) m'ha fet reviure moltes coses que férem junts durant uns anys, a part d'haver-nos conegut en plena joventut, i de les quals vull deixar constància. Sempre fou una persona dedicada del tot a la música, ja fos tocant l'orgue com creant noves melodies.

Amb tot, hi ha un fet que fou important. L'any 1957, amb motiu del Congrés Internacional de Música Sagrada de París, és on vàrem conèixer un nou estil de compondre música religiosa per al poble. Allà és on descobrírem la nova forma de musicar els salms que havia fet el jesuïta P. Gelineau, i a més, vam poder comprovar la utilitat que tenia en ser aplicada a la litúrgia, encara que parlem d'abans del Concili Vaticà II, quan els actes litúrgics eren en llatí.

Un altre fet que també allà vam conèixer fou l'existència del Centre de Pastoral Litúrgica de París, on vam poder constatar la necessitat de traslladar a casa nostra aquell sistema de fer viure la litúrgia més de prop, i fer-la arribar als fidels.

Creat ja a Barcelona el nostre Centre de Pastoral Litúrgica, aleshores fou el moment de donar a conèixer els nous cants en llengua vulgar, amb l'edició de les Fitxes de Cants amb les noves composicions que s'anaven creant, fins arribar anys més tard

Agusti Codinach

a editar el *Cantoral*.

La realització d'aquestes activitats anà també acompanyada de la col·laboració de Mn. Albert Taulé, mort ja fa uns anys, i que fou també un prolífic compositor.

El Concili Vaticà II fou el determinant de la gran creació de cants en llengua vulgar que des d'aleshores s'han anat component, amb la finalitat que el poble pugui participar en la litúrgia d'una manera molt més fàcil.

L'existència d'aquestes fitxes de cants ens va obligar a assistir l'any 1967 a Lugano, a la fundació d'Universa Laus on es recollien aleshores els cants que anaven apareixent per Europa.

Aquestes línies volen ajudar que el record de Mn. Domènec Cols i de la seva obra sigui permanent entre nosaltres, a causa de la seva música abundosa.

Ens ha deixat l'historiador Gabriel Cardona

Josep Maria Forcada

La història contemporània és la més difícil d'escriure amb equanimitat. Fàcilment cau al damunt la crítica basada en els relats periodístics, cinematogràfics o televisius. Gabriel Cardona va afrontar-la amb veritable mestratge. Bona part dels seus treballs eren protagonitzats per militars, com per exemple *El poder militar en España hasta la Guerra Civil*, en què, amb una genial lucidesa, descriu, desmitifica i fa que el lector s'apassioni llegint una relació de fets sense cap concessió a fantasies ni imaginacions.

El desaparegut professor Gabriel Cardona Escanero moria a Barcelona el dia 5 de gener d'enguany, als 72 anys. Del seu pare, militar, va aprendre el profund sentit de servei. La seva infància va transcórrer a la nadiua vila menorquina des Castell i ja en l'exèrcit, entre d'altres destins, a Maó com a tinent. Allà vaig tenir l'oportunitat de tractar-lo, la seva personalitat sòlida, conscient del que feia i on estava. Sempre respectuós amb els que ens trobàvem a la caserna, ens coneixia tots i el tracte amb tots era propi d'un cavaller. Recordo que durant aquells anys —al voltant del 1966— estudiava la carrera de filosofia, branca d'Història a la Universitat de Barcelona, on es va llicenciar i doctorar i en va ser professor durant trenta anys. Fou un dels fundadors de la Unió Militar Democràtica (UMD), això coincidí amb l'etapa de capità a Barcelona.

La seva etapa militar acaba pels volts del cop d'Estat del 23-F del 1981. Ell ho viu amb intensitat i, fruit d'aquella experiència, publica *Las Torres del Honor* (Ed. Destino) els primers exemplars del qual l'editorial li lliura pocs dies abans de la seva mort. El preocupava sempre explicar les coses tal com van passar, no com voldríem que haguessin passat. Aquesta feina no agrada, és arriscada i molts en pateixen les conseqüències d'esclarir els mals històrics que sovint són llavors de venjança, a causa de les deformacions de la realitat i que de fet les pateixen les generacions futures. En

una conferència el vaig sentir parlar del mal ús de la història, i com de vegades es fa una utilització política del passat. Cardona va estudiar a fons la guerra civil espanyola, entre d'altres, va escriure la *Historia Militar de una Guerra Civil* i *El Poder Militar en el Franquismo*. Ell, en aquesta conferència, recordava que per a la majoria de la població la guerra civil està oblidada, això no obstant, encara encén passions i obre ferides, per aquest motiu, «la Guerra Civil la vam perdre tots, perquè vam quedar carregats d'odi i de por».

Creia en una societat madura, però això no s'aconseguirà «fins que no si-guem capaços de mirar la nostra història sense odis, per això cal que desarmem el record de la guerra civil però no la podem desarmar si no la coneixem».

La seva postura, valenta davant del passat del nostre país, passava per la posició que hem de reconèixer que tots som descendents de les víctimes i dels botxins, perquè ens faci vergonya.

En una etapa de la seva vida va ser el cap de la policia municipal de Badalona. En aquella època fundà l'associació de caps de policies municipals.

A les tertúlies televisives posava el seu seny històric amb precisió, des d'una forma senzilla de fer, amb el seu accent menorquí i el seu humor de *gentleman* anglès. No va deixar mai d'investigar i de fer conferències i promoure el treball ben fet.

Fes que RàdioEstel sigui més escoltada!

RàdioEstel és a punt de renovar els equips emissors per tal d'aconseguir una cobertura més gran arreu del territori català. Els nous equips costen 80.000 euros i per fer front a aquesta despesa necessitem l'ajuda dels nostres oients i de tots els que simpatitzen amb l'emissora.

Podeu fer els vostres donatius per a la renovació dels equips emissors de RàdioEstel al compte de "la Caixa" 2100 3013 25 2200406287 indicant el vostre nom i cognoms i el concepte «Donatiu RàdioEstel»

«Les comunitats eclesials han incorporat des de fa temps els mitjans de comunicació com a instruments ordinaris d'expressió i de contacte amb el propi territori, tot instaurant sovint formes de diàleg encara de major abast»
Missatge del papa Benet XVI amb motiu de la XLIV Jornada Mundial de les Comunicacions Socials.

«La Sagrada Família és un dels fets més contundents de Barcelona»

Joan Rigol, president delegat de la Junta Constructora de la Sagrada Família

Carme Munté

Més que de la visita de Benet XVI el 7 de novembre per a la consagració de la Sagrada Família, de la qual conserva un record inesborrable, la qüestió sobre la qual Joan Rigol vol parlar i incidir és de l'etapa decisiva que afronta a partir d'ara l'obra més emblemàtica de Gaudí. Els catalans, però també el món sencer, s'han endinsat per primera vegada en la majestuositat del temple, i aquest redescobriments fa més necessari que mai no perdre de vista que, més enllà de la bellesa física, la seva finalitat és ser camí i porta cap a la transcendència. «Hem de fer que no sigui només un lloc bonic de veure sinó que sigui un lloc per a una certa introspecció personal», afirma Joan Rigol, president delegat de la Fundació de la Junta Constructora de la Sagrada Família.

Què ha significat per a la Sagrada Família haver estat consagrada per Benet XVI?

Òbviament, la consagració ha permès que l'obra de Gaudí pugui dedicar-se a la seva funció fonamental: ser un espai cristià d'espiritualitat i obert per als sacraments. Però la consagració també ha tingut moltes més conseqüències, perquè amb la seva presència el Papa ha posat la Sagrada Família en el mapa de l'Església universal. Al mateix temps, els catalans han redescobert la Sagrada Família i no només l'han vista i se n'han meravellat, sinó que, a més, se l'estimen i s'hi senten amb sintonia. Ha estat una construcció que ha durat més de cent anys, una construcció que ningú no sabia si algun dia s'acabaria, i quan els catalans veuen que amb constància i amb esforç les coses arriben a un fi s'adonen que el nostre és un país d'esforç, de constància, de no afluixar mai... En aquest sentit, la Sagrada Família s'ha anat fent amb el nostre tarannà i manera de fer.

Quins reptes tenen ara sobre la taula?

Fonamentalment treballem en dues línies de reflexió. La primera línia es refereix al culte, en el sentit de plantejar-nos com i de quina manera s'han de celebrar misses a la Sagrada Família. Ja veiem que no poden ser celebracions d'una dimensió petita, perquè la Sagrada Família té unes altres proporcions, però sí que sembla que han de tenir una certa regularitat. Pel que fa a la segona línia de reflexió, té relació amb les activitats que han de configurar la personalitat de la Sagrada Família. La Sagrada Família ha de tenir un missatge propi per ella mateixa, tal com va preveure el mateix Gaudí, i per tant ens preguntem quin ha de ser el perfil d'aquelles activitats que donin personalitat a la Sagrada Família per tal que els visitants no només vinguin a fer-se fotografies sinó que puguin rebre un missatge.

D'ençà de la consagració, són moltes les veus que demanen que la Sagrada Família aculli misses de forma regular. I tot i que és una qüestió que depèn del Consell Episcopal, què n'opina vostè?

Agustí Codinach

Joan Rigol saluda el rei Joan Carles el dia de la consagració.

La meua opinió és que els mateixos turistes haurien de saber que a una hora determinada del diumenge, per exemple, s'hi celebra una missa, de tal manera que pugui ser un lloc no només de visita turística sinó de trobada amb el sentit religiós. Crec que a aquesta missa s'hi afegiria molta gent del país i que tindria, per tant, un caire gairebé universal i que s'hauria de fer sempre seguint els criteris de la litúrgia romana. La gent va quedar meravellada de la vinguda del Papa i es va estar davant del televisor més de tres hores atreta per una litúrgia caracteritzada per una certa austeritat i que té alhora un cert ritme. Ofereix la possibilitat de poder anar contemplant els passos que es van fent amb una certa pau.

La Sagrada Família pot complir el paper d'atri dels gentils?

Certament, perquè a la Sagrada Família vénen milions de persones cada any, tant creients com no creients. D'aquest fet que es dona i que s'unifica a través d'un fenomen de masses com és el turisme n'hem de saber fer una lectura pastoral, en el sentit de saber acollir els visitants amb l'esperit que genera la Sagrada Família i que per als no creients pot ser un incentiu per a una actitud d'interiorisme i d'una certa valoració de la seva pròpia persona. Aquest retrobament entre creients i no creients és un dels punts clau dels fonaments de la nostra societat.

Quina mena d'actes poden afavorir aquest retrobament?

Una cosa són les misses que s'hi puguin fer, i una altra és que hi hagi uns actes molt potents de dimensió europea que visualitzin el retrobament i el diàleg entre creients i no creients. També hem de veure com la Sagrada Família pot esdevenir un punt on l'art i la cultura afavoreixin el sentiment transcendent en les persones. De la mateixa manera que tenim un patrimoni cultural creient com és la música sacra, hem de veure com a través de concerts de música sacra d'alt nivell ajudem també a donar sentit al que la Sagrada Família representa.

Aquests actes de dimensió euro-

pea estarien acompanyats per algun organisme vaticà?

Precisament avui he llegit que segons l'arquebisbe Rino Fisichella la Sagrada Família pot esdevenir emblema del nou dicasteri per a la Nova Evangelització. M'he alegrat de llegir-ho, perquè aquesta també és la meua manera de pensar. La Sagrada Família ha de ser una plataforma que irradiï un missatge, i aquest és molt adequat. Segur que es faran coses en aquesta línia de retrobament entre creients o no creients.

Podem pensar aleshores en activitats acompanyades pel Vaticà?

Evidentment, tant per part de l'arquebisbe Rino Fisichella com del cardenal Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell per a la Cultura. Anirem edificant el missatge de la Sagrada Família molt en consonància amb el Vaticà.

A partir d'ara, la Sagrada Família afronta el darrer tram d'obres. Com canviarà el perfil actual?

Canviarà molt. Si ara ens fessin dibuixar la Sagrada Família, dibuixaríem el perfil de les quatre torres que van de la façana del naixement a la de la passió. D'aquí a cinc anys l'*sky line* no tindrà res a veure amb l'actual i, al cap de deu anys, ja podrem veure com puja la gran torre dedicada a Jesucrist així com les altres dedicades als evangelistes i a la Mare de Déu. Després vindrà l'edificació de la façana de la Glòria, la que dona al carrer de Mallorca. També de manera immediata veurem com van construint-se les dues sagristies que hi haurà a banda i banda de l'absis. La seva funció serà la de sagristia pròpiament dita però també acolliran sales de reunions amb una capacitat per a unes 300 persones. Així doncs, permetran acollir les activitats no estrictament culturals de la Sagrada Família com seminaris, conferències...

S'ha abordat amb l'ajuntament de Barcelona la qüestió de l'entorn de la Sagrada Família?

L'endemà de la consagració, l'alcalde va venir i em va dir que tenia ganes de parlar i de parlar de tot, li vaig dir que

jo estava encantat, però la veritat és que no m'ha dit res més.

Els polítics també han redescobert la Sagrada Família?

Sí. De fet, no fa gaire un amic meu que és conseller de l'actual govern em comentava que, en seguir la celebració a través de la televisió, va veure immediatament que hi havia un abans i un després. I aquest és un «després» d'acceptació i d'entendre que la Sagrada Família és un dels fets més contundents que hi ha en el conjunt de la ciutat de Barcelona.

Incomoda a alguns sectors que l'edifici més emblemàtic de Barcelona sigui una església?

A mesura que es dona aquest suport popular tan contundent a la Sagrada Família, això va desapareixent, perquè la Sagrada Família s'imposa per ella mateixa. Però si algú sent una certa reticència pel fet que sigui una església, precisament jo he de procurar que no la senti i li he de facilitar el camí perquè l'entengui en tot el seu significat.

Si el Papa hagués vingut abans, hauria influït en el polèmic pas de l'AVE a tocar de la Sagrada Família?

Probablement sí, però és una hipòtesi que no es dona.

Continua sent un tema que els preocupa?

Tot i que no s'han registrat moviments de terra forts, encara queden dos grans interrogants. En primer lloc, si la barrera subterrània que han fet al túnel farà pujar el nivell de l'aigua subterrània fins arribar als fonaments de la Sagrada Família. Per saber-ho haurà de passar molt de temps. D'altra banda, en el supòsit que ja funcioni el túnel, haurem de veure si les vibracions i les reverberacions poden afectar l'estructura de la Sagrada Família. Esperem que, donat que ja és un fet, es minimitzin tant com sigui possible aquests perills reals, tot recordant que se'ls haurien pogut estalviar si haguessin canviat de trajecte. No es tracta d'acusar ningú però sí de salvar la Sagrada Família.

Com a Junta Constructora del Temple de la Sagrada Família, s'han sentit sols en la seva lluita per modificar el traçat de l'AVE?

No popularment, però sí políticament, perquè els polítics han anat a remolc de la protesta i no s'han posat al capdavant. Però bé, les coses han anat així i un no ha d'anar mai enrere, sinó que ha de mirar endavant.

Com interpel·la la Sagrada Família una ciutat secularitzada com Barcelona?

El patrimoni històric de la nostra ciutat i del nostre país demostra que el nostre poble s'ha anat configurant culturalment al voltant dels valors cristians. Tot i que moltes vegades la gent no practica la fe, hi ha un substrat cultural molt considerable dels valors cristians en el conjunt de la societat. Per tant, quan es dona un fet com la Sagrada Família, en la qual es troba molta i molta gent, t'adones que el fet religiós no són només aquelles esglésies que de vegades estan mig buides sinó que és molt més que tot això. Per tant, el sentit cristià de la nostra societat té diversos cercles concèntrics. Els visitants de la Sagrada Família potser arriben en un primer moment motivats per l'art arquitectònic però després s'adonen que aquell art arquitectònic té un sentit cristià en el qual no se senten gens estranys perquè en les seves arrels encara tenen viu aquest sentiment.

«Cal descobrir els valors dels béns culturals de l'Església»

David Andrés, advocat i expert en patrimoni cultural eclesiàstic

Miquel Àngel Codina

David Andrés Valencia és doctor en Dret per la Universitat de Barcelona i professor de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull (URL). Actualment combina la seva feina d'advocat amb diverses activitats de divulgació del patrimoni cultural eclesiàstic, com ara ponències, cursos, classes i l'elaboració d'informes sobre temes relacionats amb el patrimoni cultural.

Del 15 de febrer al 15 de juny tindrà lloc a la Facultat de Filosofia de la URL un curs de postgrau en Patrimoni Cultural. Quins són els objectius d'aquest curs?

Fonamentalment, el propòsit és el desenvolupament teòric i pràctic d'un tema tan important com és la gestió del patrimoni cultural en general, i se centrarà sobretot en el patrimoni cultural eclesiàstic per la seva importància en l'àmbit de la cultura i el desenvolupament turístic. El professorat que impartirà aquest postgrau el formen professionals de diversos àmbits que són plenament conscients de la importància que té aquest tipus de patrimoni en l'àmbit turístic i en el patrimoni cultural en general, i que entenen la necessitat d'un correcte desenvolupament d'aquest mateix patrimoni.

A qui va adreçat primordialment aquest curs?

Va dirigit principalment a estudiants i professionals que tinguin especial interès en el tema relatiu al desenvolupament turístic i pel que fa a la gestió cultural i, concretament, en el tractament del patrimoni cultural eclesiàstic. L'accés a aquest curs de patrimoni cultural eclesiàstic pot ser desenvolupat en molts diversos aspectes sense que quedi limitat únicament a estudiants d'Història de l'Art o estudis complementaris; per tant, hi poden accedir estudiants o

MÉS INFORMACIÓ SOBRE EL CURS DE POSTGRAU EN PATRIMONI CULTURAL:

Facultat de Filosofia de la URL
C/ Diputació, 231 – 08007
Barcelona
Tel. 934 534 338
facultat@filosofia.url.edu
www.filosofia.url.edu/

professionals d'altres àmbits.

Quines temàtiques s'hi tractaran?

Durant el curs es tractaran diversos aspectes del patrimoni cultural i del patrimoni cultural eclesiàstic des d'un punt de vista teòric i pràctic, sempre relacionat amb la gestió i explotació del patrimoni cultural. En aquest sentit, es tractaran aspectes tant diversos com ara la normativa jurídica, la simbologia o els elements més pràctics relacionats amb l'àmbit de la museologia i el desenvolupament turístic del patrimoni cultural.

En què consistiran específicament les seves classes?

Les classes impartides se centraran en l'anàlisi teòrica de la normativa que afecta el patrimoni cultural en general i el patrimoni cultural eclesiàstic en concret, conjuminant la teoria amb la pràctica aplicada a les problemàtiques que poden sorgir en la gestió del patrimoni cultural.

En aquest curs teoria i pràctica són inseparables.

Obviament. La finalitat del curs és relacionar nocions teòriques relatives a la gestió del patrimoni cultural amb aspectes més pràctics íntimament implicats amb aquest àmbit, amb l'objectiu que l'alumnat aconsegueixi un coneixement ampli teòric de la gestió i desenvolupament del patrimoni cultural connectat directament amb l'àmbit més pràctic relacionat amb l'explotació turística.

La seva tesi doctoral va tractar precisament de la legislació del patrimoni cultural de l'Església. Per què va triar aquest tema?

Després de finalitzar la carrera de Dret vaig voler unir dos aspectes que considerava molt interessants, directament relacionats i que han estat molt poc estudiats pels professionals, com és la regulació jurídica del patrimoni

cultural eclesiàstic des d'un punt de vista canònic conjuminant-ho amb un àmbit més civil. Tenint un interès especial cap al patrimoni cultural eclesiàstic, he volgut aprofundir en l'estudi sobre la normativa que incideix sobre aquest patrimoni, ja sigui de l'Església o de l'Estat, des del punt de vista més general de patrimoni cultural i, a la vegada, considerant-lo com una «especialitat».

El patrimoni cultural eclesiàstic tindrà una atenció especial.

Efectivament, perquè és una especialitat de patrimoni cultural que actualment està molt poc desenvolupat des del punt de vista cultural i turístic. En aquest sentit, el professorat del curs considera que estem davant d'un tipus de patrimoni que, per la seva singularitat, ha de ser analitzat i explotat amb una sèrie d'especificacions que no poden aplicar-se al desenvolupament únicament dels béns culturals.

Quins trets específics té el patrimoni eclesiàstic respecte d'altres?

El patrimoni cultural eclesiàstic es compon de tres valors clarament diferenciats de la resta de béns que formen el patrimoni cultural. En primer lloc, un valor cultural (interès històric, artístic, arquitectònic, documental...); en segon lloc, un valor cultural, ja que es tracta de béns que actualment són utilitzats per al culte i la litúrgia (pensem en les esglésies, temples i objectes litúrgics que actualment són utilitzats en el culte) i, finalment, un valor evangèlic (valor pel qual van ser encarregats la majoria d'aquests béns). En aquest sentit, els béns culturals eclesiàstics posseeixen unes característiques o valors propis que els diferencien de qualsevol altre bé cultural, i precisament aquests valors han de ser respectats i tinguts en compte a l'hora de gestionar aquests béns. Ignorar algun d'aquests valors pot significar buidar de significat els béns. És, per tant, essencial en el desenvolupament dels béns culturals eclesiàstics el respecte i desenvolupament d'aquests valors.

La bona notícia

Un canal de televisió de pensament cristià

La cadena 13 TV és un nou canal que es fonamenta en els valors cristians, sobretot de la família. Les seves emissions regulars van començar el 29 novembre del 2010. Va iniciar les seves emissions en proves amb la retransmissió de la visita de Benet XVI a Santiago de Compostel·la i a Barcelona.

Cada dia, de dilluns a dissabte, el canal emet el rés de l'Àngelus i tot seguit la santa missa, com un servei públic als fidels que no poden desplaçar-se personalment al temple. Els diumenges, la missa se celebra a les nou del matí.

La nova cadena intenta recuperar una televisió familiar amb continguts humans i cristians, deixant de banda la violència, l'exhibició del sexe, el sensacionalisme i la tafferia en general, tant freqüent en altres canals. En la programació, 13 TV dona cabuda a la cultura, l'art, la informació, la reflexió política, l'esport, etc. Cal afegir que hi ha molts reportatges, entrevistes i espais de ter-

túlia, ecologisme, cinema i teatre.

Els temes socials són prioritaris en la cadena. El respecte a la vida, a la integritat moral, a la dignitat humana i a la família són valors fonamentals que es difonen i promouen. Amb el mateix esperit de servei públic i d'interès social, de dilluns a divendres, metges especialistes intenten resoldre dubtes en qüestió de salut i conèixer els hàbits i costums que més poden beneficiar els pacients. 13 TV té cura de l'actualitat general amb dos informatius diaris, amarats de moderació i de qualitat en el seus continguts. No cal dir que també es dona a conèixer el temps atmosfèric de cada dia i dels dies posteriors. Per acabar-ho d'adobar, la gastronomia té un raonament en la cadena. S'emet el programa *Bocaditos de cielo*, un programa conduït per dues monges de clausura que guisen plats sucosos des dels fogons del seu convent...

Tot plegat, bona taula!

Francesc Gamissans

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL
24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 775 - c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Lluís Font, nomenat secretari de Polítiques Educatives del Departament d'Ensenyament

El professor Andreu Ibarz és el nou director general de la Fundació Blanquerna-URL

Redacció
Barcelona

Lluís Font ha estat nomenat secretari de Polítiques Educatives del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Nascut a Barcelona l'any 1958, és llicenciat en Filosofia i Lletres (Pedagogia) per la Universitat Autònoma de Barcelona el 1983 i doctor en Ciències de l'Educació per la Universitat Autònoma de Barcelona el 1994.

Font és vicepresident i membre del Patronat de la Fundació Blanquerna-URL i professor titular de la Facultat de Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull. Ha estat fins fa poc director general de la Fundació Blanquerna-URL.

Ha desenvolupat la seva principal línia de recerca sobre el personalisme d'Emmanuel Mounier i sobre els reptes de l'educació d'avui dia, temes al voltant dels quals ha escrit diversos articles i textos. Lluís Font també ha estat relacionat amb la docència no universitària. Així, ha estat director i professor de l'Institut Politècnic de For-

Lluís Font.

mació Professional Sant Ignasi i director de secundària al Col·legi Sant Ignasi.

En una altra vessant de la seva trajectòria, Font ha estat president del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i vicepresident del Moviment Scout Catòlic. També ha estat tertulià del programa *El primer cafè* de Ràdio Estel.

Nomenament per al professor Andreu Ibarz

El 5 de gener va ser nomenat nou director general de la Fundació Blanquerna-URL el professor Andreu Ibarz,

Andreu Ibarz.

secretari de la Fundació Blanquerna i professor de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna-URL, en substitució del Dr. Lluís Font.

El relleu estava previst per al proper 31 de març, quan el Dr. Font, fins ara director general, acabava el seu mandat després de més de disset anys exercint aquesta responsabilitat, però el seu nomenament com a secretari de Polítiques Educatives del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya —publicat al DOGC del dia 4 de gener— va obligar a avançar-ne el nomenament.

Andreu Ibarz, nascut a Barcelona el 1958, és diplomad en Magisteri per la Facultat Blanquerna-URL i llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat Autònoma de Barcelona i en Teologia per la Facultat de Teologia de Catalunya. Durant vint anys ha treballat com a mestre i professor al sector concertat i a l'ensenyament públic. També ha estat professor a l'Institut Superior de Ciències Religioses Don Bosco i a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona.

L'any 2000 es va incorporar com a professor a la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna-URL. Actualment ensenya matèries de l'àrea d'Humanitats als graus de Magisteri. Des del 2001 és secretari de la Fundació Blanquerna.

Col·labora a la premsa escrita (*La Vanguardia*, *Avui*, *Catalunya Cristiana*) amb articles d'opinió sobre ensenyament, família i escola i universitat i manté un blog (*Colloquium salutis*) a catalunya-religió.cat. Té previst presentar els pròxims mesos la seva tesi doctoral sobre el diàleg fe i cultura.

A la teva parròquia, a més del propi full de la parròquia,

DESCOBREIX:

El full diocesà

(al bisbat de Vic: **Full diocesà**; al bisbat d'Urgell: **Full dominical**; al bisbat de Tortosa: **Vida diocesana**; al bisbat de Terrassa: **Full Dominical**; a l'arquebisbat de Tarragona: **Full Parroquial**; al bisbat de Solsona: **Full Diocesà**; al bisbat de Sant Feliu: **Full Dominical**; al bisbat de Lleida: **Vida Parroquial**; al bisbat de Girona: **Full Parroquial**; a l'arquebisbat de Barcelona: **Full dominical**)

i el nostre setmanari Catalunya Cristiana

www.catalunyacristiana.cat

Campanars

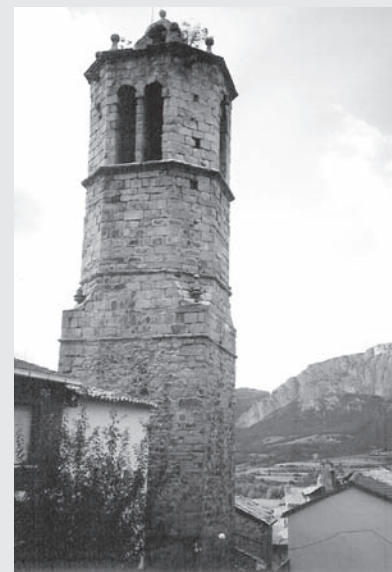
Oliana

Delfí Dalmau i Argemir
delfidalmau@yahoo.es

A l'Alt Urgell, el poble d'Oliana dona nom a l'allargassat pantà que recull les aigües del Segre i la població mateixa s'allarga paral·lela al riu i s'enfila pels costers. Al capdamunt de tot hi té la seva església parroquial de Sant Andreu amb restes romàniques d'una de primitiva dels segles XII i XIII. L'actual és el resultat d'una de nova feta a principis del segle XVII, encara amb influències del gòtic. Consta de tres naus de cinc trams amb voltes de creueria en totes elles sobre arcs torals de mig punt; té capçalera recta i una façana principal clarament barroca: pedra groguenca en carreus grans, irregulars i matussers.

La portalada destaca pel seu color gris amb porta en arc de mig punt, pilastres amb decoració floral als muntants i dues columnes dòriques, estriades i exemptes sobre pedestals davant mateix dels brancals; sostenen un entaulament igualment dòric i un frontó circular, truncat i una cornisa molt destacada. Al damunt, una fornícula sense imatge, una rosassa motllurada i atrompetada a mitja alçada i per coronament una minsa cornisa angular. És un temple de dimensions notables; fa trenta metres de llargada, vuit i escaig d'amplada i poc més de dotze d'alçada. El campanar neoclàssic d'aires austers és del 1778, de planta quadrada de gairebé sis metres de costat. Els murs del seu primer cos mostren paraments de paredat i carreus a cantoneres; el segon cos, de planta vuitavada i de costats desiguals, té paraments de petits carreus, irregulars, ben escairats i disposats en filades uniformes. Presenta com a elements decoratius unes senzilles motlures a diversos nivells; una de més destacada es troba sota les finestres. Està coronat per una cornisa motllurada i una coberta força plana amb vuit pinacles de bola als caires i un petit edicle amb cúpula aixecat al centre. La cel·la està oberta amb finestres d'arc de mig punt, una a cada cara alternant menys a llevant on se'n troba una de geminada. L'escala que permet pujar-hi per l'interior és de pedra, arrapada als murs i amb un ull central. Aquest cloquer es troba situat endarrerit, adossat a la capçalera en la seva cara nord. Té una alçada de prop de vint-i-cinc metres.

Els tresors de la Biblioteca Vaticana

Una exposició presenta 230 peces que es mostren en tres seqüències simultànies

Text i fotos: **Nora Vela**
Ciutat del Vaticà

Amb el títol *Conèixer la Biblioteca Vaticana*, la Biblioteca Apostòlica Vaticana ofereix des del novembre passat al Braccio di Carlo Magno, al Vaticà, una gran exposició dels seus tresors, amb la qual donen per acabada una etapa de tres anys de reformes dels seus sistemes i serveis, per endinsar-se decididament en el món de les tecnologies de la informació i de la difusió documental. No debades, el subtítol de la mostra és *Una història oberta al futur*.

El que es pot veure en aquesta història és una tria dels tresors immensos que guarda des de temps immemorials, justament per fer seva la creença que si la paraula escrita és l'invent més gran de la humanitat, conservar-la durant segles ha estat sempre la missió de la Biblioteca Vaticana.

Les 230 peces exposades es mostren en tres seqüències simultànies: una presentació audiovisual, una audioguia i un professional que acompanya sempre els visitants per les vitrines dels sis espais en què es classifiquen els documents exhibits.

Per començar, cal destacar el paper d'inicis del segle III, escrit en grec, que conté part dels evangelis de sant Lluç i de sant Joan i el Parenostre. La seva gran importància és perquè demostra que ja a la fi de la segona centúria el cànon dels quatre evangelis devia ser una realitat.

Molts altres manuscrits bíblics s'hi exhibeixen sovint il·luminats amb magnífiques miniatures segons les èpoques, des del pergamí que conté la Bíblia (còdex Vaticanus B) en grec del segle IV, un dels primers intents de copiar tota la Bíblia en un sol volum, a la meravellosa *Bíblia d'Urbino*, il·lustrada també sobre pergamí, en llatí i del segle XV. Un *Pentateuc* en hebreu i en pergamí del segle XII i un *Alcorà* àrabo jueu del XV en pergamí i paper són mostres d'altres llibres sagrats que també formen part de l'exposició. La sèrie religiosa la completen alguns llibres d'hores o de devocions dels segles XV i XVI, il·lustrats de forma exquisida.

Manuscrits excepcionals

Paral·lelament als textos religiosos es troben manuscrits de grans obres literàries, com el Virgili de començaments del segle VI en pergamí, on es pot veure la primera *Ègloga* amb la representació de Títir i Melibeu en una de les seves grans i famoses miniatures o un *Canzoniere*, de Petrarca, del segle XIV com a exemple de «llibre d'autor» modern.

També hi ha obres científiques com el *Dioscorides*, copiat a Constantinoble en grec i llatí el segle XV, amb reproduccions bizantines de les plantes estudiades, o una *Geographia*, de Ptolomeu, en traducció llatina sobre pergamí del segle XV amb mapes del món conegut fins aleshores: la península Ibèrica apareix entre els folis 80v i 81r. Del segle XV o XVI és el *Còdex borgiaus* mexicà, copiat sobre pell possiblement a Puebla, format totalment per precio-

Cartell de l'exposició.

Apocalipsi il·lustrat per Dürer.

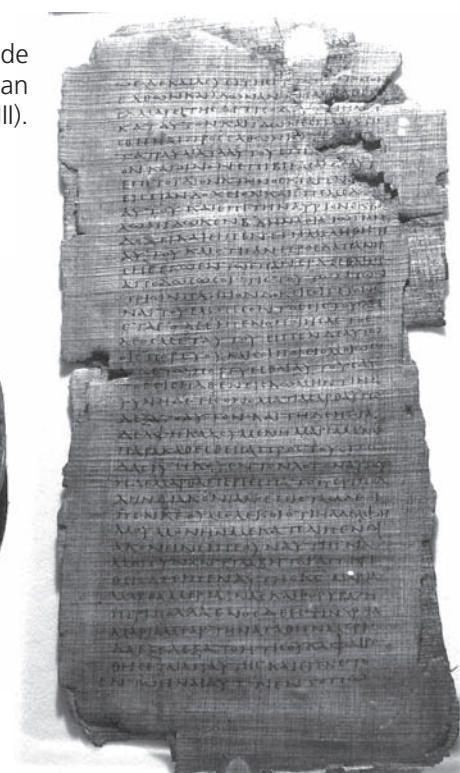
Il·lustració d'un evangeli de sant Joan (segle IX).

Papir en grec de l'evangeli de Lluç i Joan (segle III).

Croa de plata de Barcelona del rei Jaume II.

sos pictogrames en llengua *nahua*, dels pocs conservats de les antigues cultures mesoamericanes.

Col·lecció d'incunables

La impremta va suposar la reproducció en sèrie i mecànica dels textos escrits i, a partir de la segona meitat del segle XV, la col·lecció dels anomenats incunables de la Biblioteca Vaticana és de les més valuoses a nivell mundial. Dos exemplars fabulosos: un *Apocalipsis cum figuris*, de Dürer del 1498, i una *Hypnerotomachia Poliphili* del 1499, edició aldina considerada com el volum més extraordinari del renaixement italià.

A partir del segle XVI els molts llibres exposats corresponen a casos rellevants culturalment com la molt il·lustrada anatomia de Vesali *De humani corporis fabrica libri septem*, del 1543. La considerada primera edició impresa de *l'Index librorum prohibitorum* del

1554, que apareix en forma d'edictes de l'arquebisbe de Milà com a pasquí que s'havia d'enganxar a les portes de l'església més important de la ciutat.

Arnau de Vilanova, metge català de reis i Papes, és present ja des d'aquesta primera llista. Per triar una obra per segle trobem una *Commedia*, de Dant del 1564, ornamentada amb 96 xilografies; una *Istoria e dimostrazioni intorno alle macchie solari*, de Galileu Galilei, del 1613; un *Traité sur la Tolérance*, de Voltaire, del 1763, o un *Don Chisciotte della Mancia* romà, il·lustrat per Gustave Doré el 1893... com tantes altres obres cabdals de la nostra civilització!

Peces de numismàtica

Les 62 peces exposades a la secció de numismàtica volen en gran mesura oferir una representació de cada país vinculat amb els Estats Pontificis al llarg de la història. Per exemple, de la Corona d'Aragó hi figura un croa de

plata de Barcelona de Jaume II (1291-1327). Però, sens dubte, la moneda més emblemàtica és el sicle de plata de la ciutat de Tir, de Fenícia, del segle I, i de curs usual a la Palestina del temps de Jesucrist, que era admesa pels doctors de la llei per pagar l'impost del temple de Jerusalem. Les trenta monedes de plata rebudes per Judes a canvi de la seva traïció serien aquestes de Tir, i no els denaris de plata dels romans que tant odiaven.

Un catàleg publicat per a l'ocasió i àmpliament il·lustrat, *Conoscere la Biblioteca Vaticana* (Biblioteca Apostòlica Vaticana, Ciutat del Vaticà, 2010), aplega i comenta tots els documents exposats. També inclou una història de la Biblioteca, dels seus gestors i de les seves tècniques biblioteconòmiques, obertes ara a les tecnologies de l'era informàtica i digital. Magnífic document testimonial de la mostra i de la seva decidida vocació de servei obert a tothom.

Història

La pobresa i les institucions assistencials a la Barcelona medieval (7)

Josep Capdevila i Soldevila

Arxiver de la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor

L'acció caritativa i assistencial vers els necessitats, d'acord amb el manament evangèlic, va ser practicada des de temps antics en totes les esglésies, però principalment a les catedrals i als monestirs. A casa nostra, les primeres notícies documentades són, però, de després de recuperar el país als àrabs i de la restauració de la vida canonical a les catedrals. A la seu de Barcelona les primeres referències són les disposicions testamentàries del bisbe Vives (974-995), per les quals, una vegada satisfets tots els preceptes per ell establerts, els seus marmessors havien de destinar els béns que sobressin a l'adquisició d'ornaments litúrgics i a l'atenció dels pobres i pelegrins.

L'home de l'edat mitjana era plenament conscient de la fragilitat de la seva existència terrenal. La por de la mort no era tan sols la por de finir el pas per aquest món, sinó sobretot la por de la condemna eterna. Calia, doncs, fer penitència i caritat. L'Església va afavorir l'exercici de l'almoïna amb la imposició de multes i com a penitència en el moment de la confessió. Això va propiciar les donacions testamentàries *pro remedio animae*, que van permetre la fundació de moltes institucions assistencials.

En els països de parla catalana, que formaven part de l'antiga província eclesiàstica Tarraconense, van néixer, a redós de les canòniques de moltes catedrals, unes institucions conegudes amb els noms d'Almoïnes o Pies Almoïnes, l'objectiu de les quals era l'alimentació diària d'un determinat nombre de pobres, finançada a través de la fundació de porcions o racions diàries d'aliments, assignades a un determinat pobre, generalment elegit segons les normes dictades pel fundador.

La Pia Almoïna de la catedral de Barcelona

Les conseqüències de la destrucció de Barcelona per les tropes d'Al-Manzur l'any 985 foren molt considerables. El gran esforç econòmic per a la reconstrucció va causar un important empobriment de la població. La catedral i la canònica també van travessar un període de crisi que va afectar tant les persones com les edificacions.

A finals del segle X, la Canonja de Barcelona era una institució que aplegava uns clergues que assistien el culte a la catedral. Eren canonges seculars, o sigui, regits per unes regles establertes per les capitulars d'Aquisgrà de l'any 816, que se'ls permetia tenir propietat privada, podien residir i fer vida en comú, però no estaven pas obligats a fer-ho i cadascú podia viure en el seu domicili particular.

L'any 995 el bisbe Aeci va rebre un llegat testamentari d'un tal Robert, que consistia, entre altres béns, en vint peces de tela de diversos colors. Amb el llegat

de Robert, dotacions fetes pel mateix Aeci i altres bisbes de Catalunya, l'any 1009 es va poder procedir a la restauració de la canònica que per diverses circumstàncies estava en greu decadència. També els comtes de Barcelona van aportar a l'obra de restauració la donació del castell de Barberà, de les seves esglésies i una important quantitat d'or en remei de les seves ànimes i de les dels seus pares.

La Reforma romana o gregoriana va representar molt més que un procés d'independització feudal de l'Església. Va voler ser, sobretot, un retorn a la puresa de l'evangeli. Un dels objectius de la reforma era el de millorar l'estat dels clergues, per la qual cosa es va procurar la creació de comunitats de clergues regulars o sacerdots que visquessin sota una regla. Com que es tractava de cercar una vida més austera, entorn de l'any 1040, l'abadia de Sant Ruf d'Avinyó va adoptar les normes i doctrina de sant Agustí. Aquesta experiència de vida religiosa que s'anomenava *vita apostolica*, cercava els ideals evangèlics, especialment pel que fa a la castedat i a la pobresa. Comportava la vida en comú i la no-possessió de béns particulars. Va ser potenciada pels Papes, que d'aquesta manera van procurar la reforma de les canòniques que seguien les normes aquisgranenses.

Home eminent d'aquesta època va ser el prelat barceloní sant Oleguer. Va ser gran impulsor de la Reforma gregoriana en els bisbats i en els capítols de les catedrals. Sent un gran reformador de les canòniques, va morir a Barcelona el 1137 sense poder veure reformada la de Barcelona per l'oposició dels seus canonges, la qual va continuar governant-se per les capitulars d'Aquisgrà de l'època carolíngia. El canonges van tenir sempre una sensibilitat especial vers els pobres i captius als quals van socórrer a través de l'Almoïna, que a partir de la segona meitat del segle XV es va conèixer amb el nom de Pia Almoïna de la catedral de Barcelona.

L'any 1161 podem considerar com l'origen de la primera etapa de l'entitat, quan el canonge sagristà de la seu, Pere de Claramunt, va oferir unes propietats i uns delmes per alimentar diàriament i perpètuament tres pobres. Fins llavors existia a la catedral el costum d'alimentar els pobres que acudien al menjador canonical principalment durant els dies de Quaresma. Era l'almoïna coneguda com *almoïna de mandat*.

Entre els anys 1161 i 1275, disset persones van fundar porcions alimentàries, administrades pels canonges o beneficiats, segons l'època, amb la finalitat d'atendre uns pobres designats prèviament i de manera vitalícia als quals se'ls oferia un sol àpat al migdia. Aquest àpat generalment consistia en

pa; vi, com a font d'obtenció de calories; carn, uns tres dies per setmana; peix fresc o en salaó o bé ous o formatge en dies d'abstinència. També acostumaven a rebre una ració de productes vegetals (cols, espinacs, faves, naps, etc.), que formaven part d'un cuinat diari. El nombre de racions alimentàries servides diàriament va anar variant segons les èpoques però sembla que durant els segles XIV i XV es va establitzar i va arribar a un màxim de 288 cada dia.

Fins a mitjan segle XII s'atenia els

més tard a les poblacions properes. Més enllà dels límits diocesans també tenia propietats a diversos indrets, fins i tot a València i a Mallorca.

Els procuradors de l'Almoïna, a més de la tasca dirigida a l'administració del patrimoni, també havien de tenir cura d'obtenir profits que permetessin fer noves adquisicions i poder complir amb els objectius de la institució: l'alimentació diària dels necessitats.

El bisbe Arnau de Gurb, bon jurista, coneixedor de l'anomenat *Ius Comune*, nou ordre jurídic que va penetrar a Catalunya durant el regnat de Jaume I, va pensar que l'explotació agrícola basada en l'establiment emfitèutic era la més adient per a la bona administració de l'Almoïna. Se cedia a un pagès a perpetuitat un predi per tal que fos treballat i millorat a canvi d'una quantitat a l'entrada i el pagament d'un cens anual en diners o en espècie.

Després de la gran expansió territorial durant la tercera dècada del segle XIV, l'Almoïna va patir una època de dificultats. La crisi cerealística esdevinguda el 1333, «lo mal any primer», que va venir acompanyada amb l'aparició de la pesta negra, l'any 1348, va delmar la població urbana i rural de Catalunya. L'Almoïna va procurar conservar les propietats davant de la creixent despoblació i mortalitat provocades per la fam i la pesta.

Per poder continuar la seva tasca caritativa, els procuradors de l'Almoïna es van veure obligats a assegurar un gran patrimoni dintre del nucli urbà de Barcelona per aconseguir rendes en

metàl·lic, necessàries per poder realitzar grans inversions rurals. Es realitzaren molts contractes de permuta i de compravenda i es va procedir a la reducció de censos que comportava el canvi del pagament que es cobrava en espècie o parts proporcionals de la collita, a un pagament generalment en moneda. Les principals causes d'aquests canvis van ser l'esterilitat de la terra i el deteriorament del predi, que solia portar aparellada l'obligació de construir.

La marxa econòmica de l'Almoïna es va veure afectada per les circumstàncies polítiques i socials que va viure el país en especial en els períodes de guerra que minvaven els recursos i la capacitat de recaptació. Les lleis desamortitzadores del 1842, que van expropiar els béns eclesiàstics, impedièren la desaparició de les Almoïnes. L'Estat donava els rèdits del capital expropiat als antics propietaris perquè continuessin donant assistència als necessitats. El 1886, d'acord amb l'Estat, es va liquidar definitivament l'Almoïna. En aquell moment el capital existent eren 23.000 pessetes en paper de deute de l'Estat.

Porta de la Pia Almoïna de la seu de Barcelona (vers el 1460).

pobres en els menjadors i dependències canòniques, a tocar del claustre de la catedral. Les obres de la catedral gòtica, iniciades el 1298, van fer traslladar el refectori de lloc i vers el 1460 es va construir l'edifici gòtic, que coneixem actualment com a Casa de l'Almoïna, seu del Museu Diocesà. Posteriorment durant els anys 1546-1548 la construcció va ser ampliada amb un nou cos adossat en estil renaixentista.

La complexitat que representaven les diferents administracions en la gestió del patrimoni de l'Almoïna, va decidir al bisbe Arnau de Gurb i al capítol, l'any 1275, a emprendre una reforma per la qual la gestió, unificació de porcions i administració del patrimoni restà sota l'esguard del bisbe i els canonges, representats per dos procuradors que responien solidàriament davant del capítol i que es renovaven cada dos anys el dia de la festa de la Santa Creu de maig, patrona de la seu. A partir de la nova administració, el patrimoni de l'Almoïna en terres, masos, cases, molins, etc., té una gran expansió. En primer lloc, dins del perímetre emmurallat barceloní i

Música d'orgue i violí per a la meditació

Editat per Discos Abadia de Montserrat, inclou melodies de cant gregorià i d'autors populars catalans per a la litúrgia i la pregària

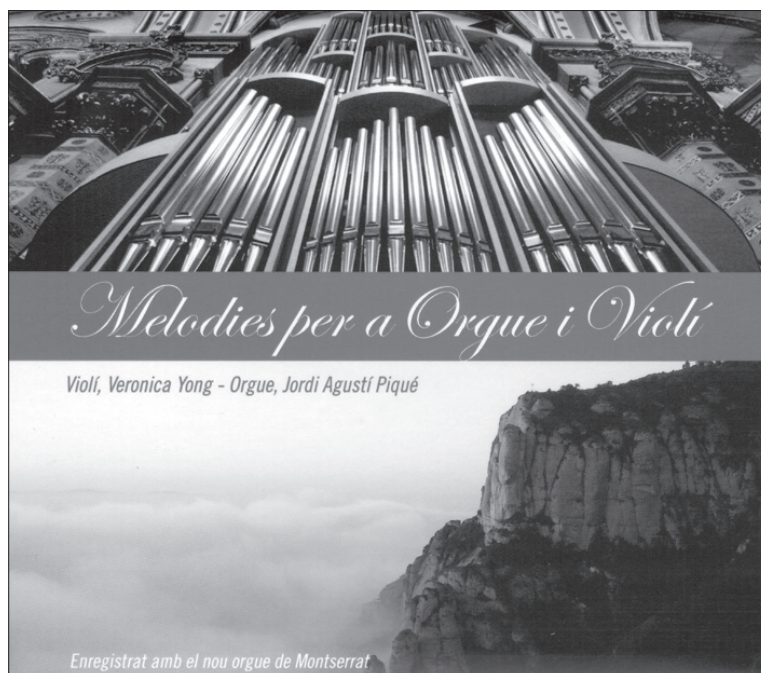
Redacció
Montserrat

Discos Abadia de Montserrat (DAM) acaba d'editar el CD *Melodies per a orgue i violí*, que inclou vint peces de cants de meditació per a orgue i violí, interpretats per sor Verònica Yong (violí) i el P. Jordi-Agustí Piqué (orgue), per tal d'ajudar els fidels a fer un temps de pregària musical. La combinació dels cants per a la litúrgia amb el so del violí, acompanyats del nou orgue de Montserrat, fan d'aquest disc un moment per viure i per pregar més intensament, a la vegada que ajuden a meditar entorn de la figura de Crist.

Aquest treball, enregistrat recentment a la basílica de Santa Maria de Montserrat, s'ha elaborat amb motiu del 300 aniversari de la fundació de la Congregació de Sant Pau des Chartres, comunitat a la qual pertany la monja coreana Veronica Yong. Les vint peces que el componen són d'autors diversos, que van des de figures del cant gregorià fins a autors populars catalans.

Sor Veronica Yong

Nascuda a Seül (Corea del Sud), sor Veronica Yong va estudiar música a la Universitat Chung-Ang de Seül i va guanyar el concurs de música Non-Fa. Va ser violí concertino a l'Orquestra de Cambra de Txung-Ang. Va obtenir el màster en Educació Musical a la Universitat Exh Womans de Seül. Va ser membre de l'Orquestra Filharmònica Inxon

«Aquest treball s'ha elaborat amb motiu del 300 aniversari de la fundació de la Congregació de Sant Pau des Chartres»

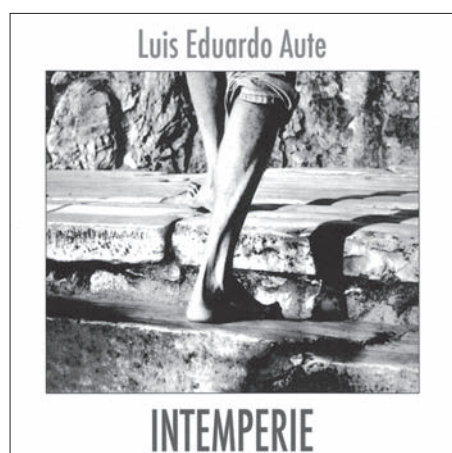
i de l'Orquestra Filharmònica Suwon. Com a solista, ha fet concerts i també ha actuat en concerts per a trio i quartet. El 1986 va entrar a la Congregació de Germanes de Sant Pau de Chartres (Seül). Durant set anys va ensenyar història de la música, teoria musical i solfeig a l'Escola de Kyesung, de Seül. Va obtenir la llicenciatura i el doctorat en Litúrgia al Pontifici Ateneu de Sant Anselm, a Roma.

P. Jordi-Agustí Piqué

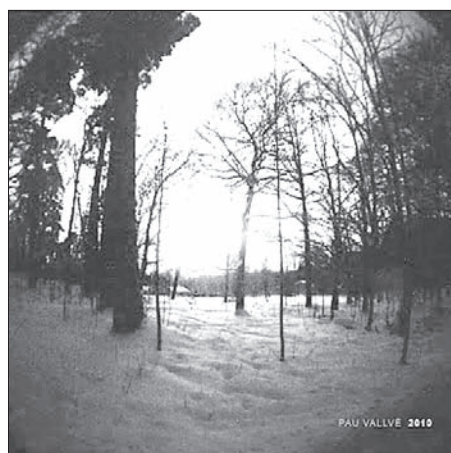
Monjo de Montserrat, el P. Jordi-Agustí Piqué va obtenir el premi d'honor de Fi de Grau Superior d'Orgue. És professor superior d'aquest instrument i de solfeig. El 1997 va ser nomenat mestre de capella i director de l'Escolania de Montserrat, càrrec que va exercir fins a l'any 2001. Va crear i dirigir la Capella de Música i la Capella de Música Instrumental de Montserrat. Com a concertista d'orgue ha actuat a diversos països europeus. És doctor en Teologia Dogmàtica per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma amb la tesi *Teología y música: una contribución dialéctico-trascendental sobre la sacramentalidad de la percepción estética del Misterio*. Ha publicat diverses composicions musicals i articles. Actualment compagina la composició, les conferències i els concerts com a solista d'orgue. És professor associat del Pontifici Institut Litúrgic de Roma i professor invitat de la Facultat de Teologia de Catalunya i del Centre Teològic Salesià Martí Codolar de Barcelona.

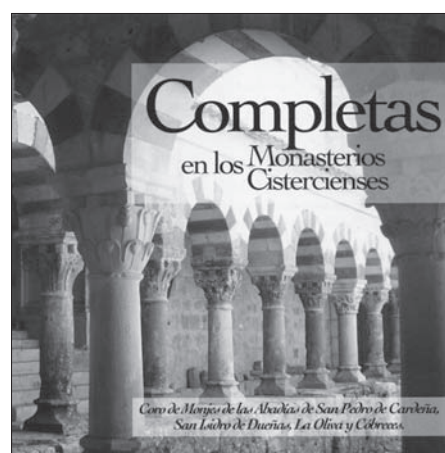
ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

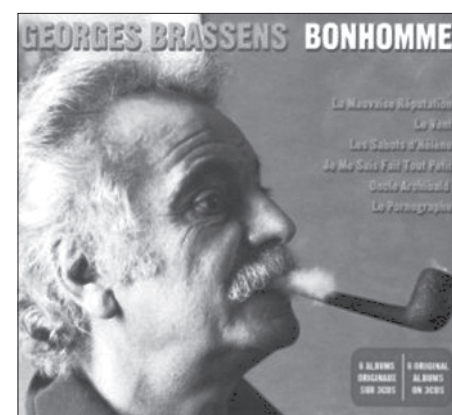
★ Luis Eduardo Aute, *Intemperie*. Sony Music.

★ Pau Vallvé, *2010*. Música Global Discográfica.

★ AA.DD., *Compleatas en los monasterios cistercienses*. Editorial San Pablo.

★ Georges Brassens, *Bonhomme*. Not Now Music.

La inspiració d'un geni

La carrera musical del cantautor Luis Eduardo Aute és immensa i exemplar, amb nombroses cançons que ja formen part de la nostra memòria vital. Ara publica un nou disc, amb catorze noves cançons, en què es reflecteixen totes les pautes que han marcat la seva música durant més de quatre dècades. *Intemperie* és un àlbum amarat de lirisme, desesperança, simbolisme... Fa un recorregut per diferents estils musicals amb unes lletres dures, impecables i inspirades.

Canvi de paradigma

S'acaba de publicar el dotzè disc del músic i compositor Pau Vallbé. Després d'editar treballs sota altres noms i projectes (Estanislau Verdet o Oak), torna a fer servir el seu nom, com en els primers àlbums i en les recents bandes sonores, per presentar aquest disc, molt més directe i d'èpica tribal. Segons l'artista volia «ser fidel a la frescor de la primera intuïció». El primer *single*, *Protagonistes*, pretén visualitzar la vida d'éssers anònims quotidians.

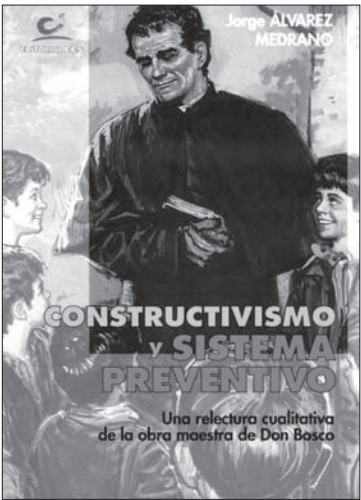
Litúrgia de les Hores

En aquest CD canten els cors de monjos de quatre abadies cistercenques: Sant Pere de Cardena (Castrillo del Val, Burgos), Sant Isidre de Dueñas (Palència), Santa Maria de l'Oliva (Carcastillo, Navarra) i Santa Maria de Viaceli (Cóbrecas, Cantàbria). Fins ara només estava disponible en casset. El text i la música de les completes del dissabte i del diumenge de l'àlbum es troben en el fullet titulat *Misa en los monasterios cistercienses*, editat també per San Pablo.

Cançons eternes

El cantautor i poeta Georges Brassens (1921-1981) va ser un dels més rellevants exponents de la *chanson* francesa. Han sortit a la venda sis àlbums originals de l'artista, pertanyents a la primera etapa de la seva carrera (1953-1958), presentats en un format de tres CD. Es tracta de l'etapa més fructífera de Brassens, durant la qual va compondre unes cançons eternes (*La mauvaise réputation*, *Le vent...*) que són recordades encara avui arreu del món.

Model pedagògic

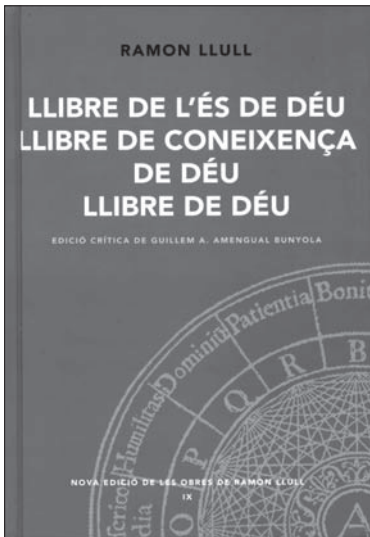
El pedagog Jorge Álvarez Medrano es qüestiona en aquest llibre, entre altres preguntes, el següent: hi ha diferències o coincidències entre el sistema preventiu de Don Bosco i el constructivisme? Quines són les aportacions del constructivisme a la pedagogia preventiva i viceversa? Don Bosco no va escriure mai com a teòric de l'educació. Han estat d'altres que s'han dedicat a analitzar-ne l'estil i han intentat explicar els resultats de la seva actuació pedagògica.

Jorge Álvarez Medrano, *Constructivismo y sistema preventivo*. Editorial CCS, Col·lecció Don Bosco, 2010, 136 pàg.

Obres de teologia

Les tres obres que es publiquen en aquest volum van ser escrites per Ramon Llull a Mallorca entre el setembre i el desembre de l'any 1300. Feia poc que havia tornat a la seva illa natal després de vint anys d'absència. Totes tres, de caràcter eminentment teològic, van ser compostes originalment en català amb la voluntat d'exposar la seva concepció de Déu, del dinamisme trinitari i de la primacia de l'acció en l'ésser de la divinitat.

Ramon Llull, *Llibre de l'és de Déu. Llibre de coneixença de Déu. Llibre de Déu*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat-Patronat Ramon Llull, 2010, 192 pàg.

Fomentar l'espiritualitat

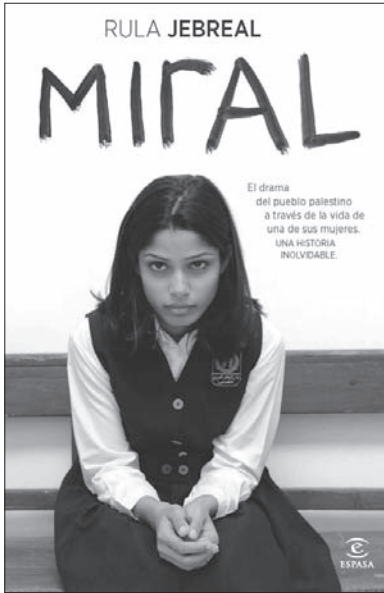
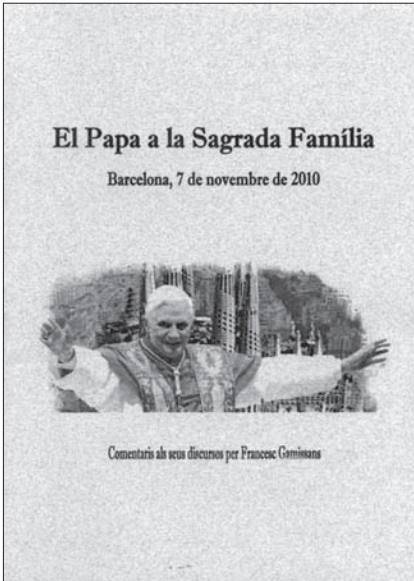
La nostra vida espiritual és una «obra d'art». L'artífex principal n'és l'Esperit Sant, però es forja dia a dia gràcies a la nostra col·laboració atenta i generosa. Aquestes reflexions de l'escolapi Fernando Guillén Preckler són petits «passejos interiors» per mirar d'anar polint sentiments i actituds amb la finalitat d'establir un veritable diàleg entre l'ànima i Déu. D'aquesta manera, podrem assolir l'autèntic amor fratern que Jesús espera de nosaltres.

Fernando Guillén Preckler, *El arte espiritual. La belleza de la vida interior*. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció Meditaciones, 2010, 126 pàg.

Discursos papals

Després de la històrica visita de Benet XVI a Barcelona el 7 de novembre passat, el P. Francesc Gamissans ha pensat que «seria positiu que els creients aprofundíssim amb calma i concentració d'esperit les idees clau dels diversos discursos que el Sant Pare ens va adreçar a Barcelona». L'autor d'aquest quadern analitza amb detall les temàtiques tractades a les cinc intervencions verbals del Pontífex a la Ciutat Comtal.

P. Francesc Gamissans, *El Papa a la Sagrada Família*. Santuari de Sant Antoni de Pàdua, 2010, 20 pàg.

Defensa d'un poble

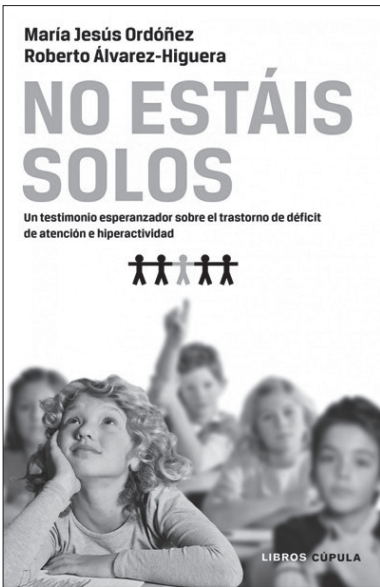
El 1948, coincidint amb la partició de Palestina i la creació de l'estat d'Israel, Hind Hussein funda a Jerusalem un orfenat per acollir els nens que es convertien en víctimes del conflicte araboisraelià. Una d'aquestes víctimes és Miral, de cinc anys. D'origen palestí, destaca de seguida per la intel·ligència i el compromís que té. A mesura que creix, Miral s'adona de l'angoixant realitat del seu poble i es dedica a la defensa de la causa palestina.

Rula Jebreal, *Miral*. Editorial Espasa, Col·lecció Espasa Narrativa, 2010, 332 pàg.

Testimoni esperançador

Aquest llibre ofereix el testimoni d'un matrimoni sobre el procés de cerca i troballa de respostes per al problema conductual del seu fill. Escrit en un estil directe i amè, resultarà de gran utilitat per a pares amb fills que pateixen el trastorn d'atenció amb hiperactivitat o sense. Planteja una visió optimista, des de la confiança en la medicina i en el poder de les relacions humanes viscudes des de l'amor, la comprensió i la solidaritat.

María Jesús Ordóñez i Roberto Álvarez-Higuera, *No estáis solos*. Libros Cúpula, 2010, 158 pàg.

Una amistat indestructible

Andrew i Sarah, una parella de periodistes anglesos, coneixen la jove Little Bee durant unes vacances en una platja africana, on viuran un episodi dramàtic. Dos anys més tard, Little Bee, que ha fet setze anys, contacta amb Sarah des d'Anglaterra, on acaba de sortir d'un centre per a immigrants il·legals. Començarà llavors una complexa però enriquidora relació entre aquestes dues dones de trajectòries i cultures tan diferents.

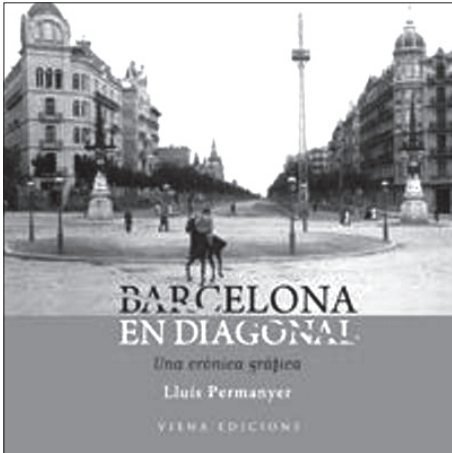
Chris Cleave, *Amb el cor a la mà*. Amsterdam, 2010, 264 pàg.

Avinguda emblemàtica

Amb els seus onze quilòmetres, la Diagonal és el carrer més llarg de Barcelona i, en alguns trams, també el més ample. El periodista i escriptor Lluís Permanyer presenta en aquest volum la història d'aquesta avinguda emblemàtica amb l'ajuda de nombros material fotogràfic. Parla dels canvis incessants, fins i tot de nom, que ha experimentat la Diagonal al llarg dels anys, i de la intensa activitat ciutadana que s'hi desplega cada dia.

Lluís Permanyer, *Barcelona en diagonal. Una crònica gràfica*. Viena Edicions-Ajuntament de Barcelona, 2010, 158 pàg.

Crítica literària

La visió de l'Opus Dei segons Allen

John L. Allen, vaticanista conegut, vol ser objectiu, separar els fets de la ficció, provocar una discussió racional, trencar mites. Primer parla «de qüestions essencials», i «l'Opus Dei des de dintre», l'esperit: remarca que és el fonament d'un equilibri mental, perquè la vida ascètica no hauria de ser només un afany d'«arribar a ser» millors (que això genera ànsies), sinó sobretot una alegria en el «ser», és a dir, en el sentir-se fills de Déu.

Passa a alguns «interrogants sobre l'Opus Dei», en el que constitueix el gruix del llibre, en primer lloc el suposat «secretisme». Suggereix millor comunicació als pares sobre la vocació dels fills, i la vinculació d'una obra apostòlica a l'Opus Dei. Al capítol «mortificació» assenyalava que molts sants moderns, convents, etc., participen de «la pràctica de la mortificació corporal» que «a l'Església catòlica està més estesa del que creuen molts observadors». També resulta estrany a la cultura d'avui el treball de les numeràries auxiliars (que a imitació de la Verge Maria volen viure la seva maternitat cuidant els altres), i la separació entre l'apostolat d'homes i dones.

En valorar la suposada «lluïta de poder» de l'Obra, fa un estudi sobre

JOHN L. ALLEN

Opus Dei. Una visión objetiva de la realidad y los mitos de la fuerza más polémica dentro de la Iglesia católica
Planeta, 2006, 492 pàg.

algunes obres apostòliques, i calcula uns «actius» similars a algun dels bisbats dels Estats Units. En l'aprovació de la Prelatura, valora molt positivament que el Vaticà sol·licités l'opinió de dos mil bisbes d'arreu del món. Quant al nombre de bisbes que té l'Obra: 40, de 4.500 del món, incloent-hi dos cardenals. Treballant a la cúria de Roma, són poquets. Sobre la beatificació d'Escrivà, assenyalava que la consistència de la feina i la simpatia de Joan Pau II van marcar un ritme ràpid. Sobre l'acció política, diu que «Escrivà era sincer quan deia que l'Obra no es convertiria en una força política partidista». Veu un cert «conservadorisme» si això vol dir que no accepten l'avortament, el matrimoni homosexual i la investigació amb cèl·lules mare, i això influeix en les opcions polítiques lliures de cadascú.

L'acusació de «control de la ment» es confronta amb experiències de pluralisme, i declaracions de bisbes con-

tents de l'Obra. Hi ha exigències que són part de la formació, encara que ha faltat equilibri en algunes persones, que no han resistit un ritme de vida rígid, dur. El camí per curar les ferides, quan n'hi ha, és cercar la reconciliació. Pensa que l'Opus Dei necessita el seu temps per ser absorbit pel món, i quan apareixen formes noves a l'Església hi ha contradiccions: el mateix els va passar als jesuïtes, franciscans i dominics, «eren també l'objectiu de les acusacions més extravagants». Hi ha certa percepció negativa d'alguns sobre la pressió en la captació, però es mostren també moltes veus que no tenen aquesta visió, i el suport de Joan Pau II en fomentar vocacions.

En la recapitulació, es parla del «futur». L'autor suggereix més transparència, perquè sigui «una casa de vidre», col·laboració sobretot institucional amb altres institucions de l'Església; i «autocrítica institucional» en alguns

temes (comunicació, joventut, integració, rigidesa-dogmatisme). El llibre no agrada a tothom, estem davant d'un reportatge periodístic, és una llàstima que hi falti el to espiritual, l'experiència espiritual tan rica de tantes persones que donaria per a una segona part.

Crítica cinematogràfica

L'audàcia de la feblesa

EL DISCURS DEL REI

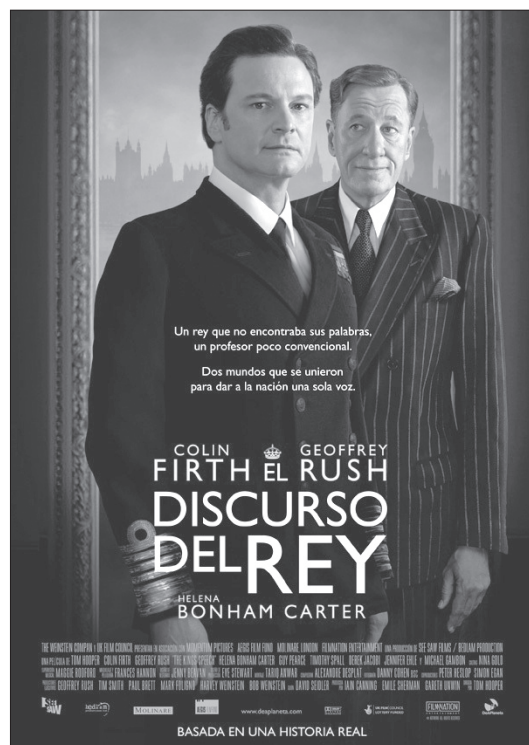
DIRECTOR: Tom Hooper.

INTÈRPRETS: Colin Firth, Geoffrey Rush, Helena Bonham Carter, Guy Pearce i Jennifer Ehle.

Drama. 118 minuts.
Gran Bretanya, 2010.

Pel·lícula comercial, candidata a set premis Globus d'Or i amb olor d'Oscar, ens ofereix la història doblement real de superació de la tartamudesa del rei Jordi VI gràcies a la seva amistat amb un logopeda intrèpid i curiós, Lionel Logue. Explicada amb un guió intel·ligent, una posada en escena excepcional i unes actuacions al més pur estil anglès emocional i convida a l'audàcia superadora de les limitacions a través d'un personatge que representa un poble que tremola davant de l'horror que s'acosta.

L'actuació de Colin Firth, en el paper del rei, ens endinsa amb una veracitat transparent en la personalitat torturada de qui ha lluitat però no ha vençut mai amb les seves limitacions. Fruit d'una educació encobridora de les emocions, exigent fins a la desmesura i humiliadora amb la feblesa que ha forjat un caràcter ferm però tenallat per la por que es manifesta en problemes de dicció seriosos. Però Bertie, com es coneix familiarment el duc de York i segon en la línia de successió, es veu atrapat en

una cruïlla històrica després de la mort del seu pare i l'abdicació del seu germà gran. I tot això a les portes de la II Guerra Mundial quan Europa començava a sentir la veu de dicció segura i eixordadora del personatge al qual Chaplin va immortalitzar jugant amb la bola del món. Al seu costat emergeix Geoffrey Rush en estat de gràcia, que realitza una interpretació de l'original logopeda que representa la intrepidesa dels petits que basen la seva confiança en la certesa de les possibilitats de l'ésser humà. De

la trobada d'aquests dos homes representants de la feblesa humana de la reialesa i la gosadia dels humils brolla una veu capaç de convocar a la unitat, al sacrifici, i a la lluita per la victòria. Tot això secundat per totes dues esposes, lúcida i fidel Helena Bonham Carter, en el paper de la reina Elizabeth, i Jennifer Ehle, en el paper prudent de Myrtle Logue. I amb tots ells una sèrie de secundaris que completen el quadre d'un poble que davant de l'abisme ha de recollir el millor d'ell per prendre impuls per afrontar la responsabilitat inevitable.

En el fons ens aproxima a una reflexió interessant sobre el lideratge en un temps on els líders —polítics, socials o religiosos, tant se val— de construcció virtual tendeixen a no estar preparats per respondre als desafiaments reals als quals s'enfronten. Més enllà que el personatge principal és un rei, hi veiem un ésser humà que no cerca el poder com a ambició, que és tan conscient dels seus límits que no aconsegueix sortir-ne i que està atrapat per una por, per això la seva veu s'encalla, que procedeix de la lucidesa de qui comprèn la magnitud de la prova a la qual s'enfronta. La pel·lícula mostra el procés de formació d'una veu de lideratge que ha traspassat la feblesa, coneguda per tothom perquè pública era la seva incapacitat, i que es converteix en una veu coral que té darrere la

certesa de l'amistat i la confiança de la música dels que coneixen la rectitud del seu interior.

L'elogi de l'amistat com a superadora de les dificultats i les diferències —impressionant el moment en què el logopeda s'asseu al tron— apunta a la importància de la trobada interhumana per a la superació de les proves. La tartamudesa, presentada en el seu dramatisme, és una metàfora de la por global davant d'un conflicte inevitable. La pel·lícula afecta l'espectador perquè enfronta als propis límits i quan mostra, a la vegada, que els altres i el coratge interior són el camí de superació. Potser massa efectista, confia poc en l'espectador, fent excessiu, tot i que interessant, l'acompanyament musical; recarrega els plans d'intencionalitat afectiva, i perd confiança en la veracitat de la història que explica i en les qualitats dels seus actors. Cosa que, d'altra banda, queda demostrat.

Pel·lícula, doncs, sense grans innovacions i en to bastant comercial, però que explica una història profunda i d'incidència antropològica. Pel que fa a l'aspecte espiritual, l'Església d'Anglaterra representada en un arquebisbe atrapat pel seu paper institucional i incapaç d'arribar al personal no en surt gaire ben parada. Però on apareix ressaltat el lloc de Déu, que és molt més que un recurs retòric i formal, a l'hora de les proves i de les grans decisions. Fixeu-vos que el nom de Déu només surt en el moment decisiu. No es tracta d'una fórmula arcaica, sinó de la Presència que és font del valor necessari per al compromís ineludible.

Peio Sánchez

Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

El projecte STOQ del Vaticà sobre fe i ciència

Cada vegada més es mostra la Santa Seu interessada per la ciència actual i les seves relacions amb la fe que professem. L'any 2009 va ser, com recordareu, l'Any Internacional de l'Astronomia i, com ja vam dir, el Vaticà hi tingué una contribució important. I ara, sense cap altre motiu presentat per part d'institucions laiques, acaba d'inaugurar un projecte de conferències sobre el tema teologia, ciència i qüestions cosmològiques, com continuant amb el que es debaté el 2009. Ho ha fet amb la col·laboració de l'ASI (Agenzia Spaziale Italiana). El nom, en anglès del projecte és: *Science, Theology and the Ontological Quest* i d'aquí ve dir-ne «projecte STOQ». S'inaugurà el 10 de desembre passat amb la conferència de John D. Barrow, cosmòleg de Cambridge, sobre l'origen de l'univers i el lloc que la moderna cosmologia diu que hi té la humanitat. Aquesta primera conferència (o *lecture* com diuen els anglesos) tingué lloc sota la presidència del cardenal Ravasi i amb l'assistència del jesuïta José G. Funes director de la Specola Vaticana que va interpellar Barrow en el diàleg final de la trobada. Hem de dir també que el coordinador general del projecte és Melchor José De Toca y Alameda, subsecretari del pontifici dicasteri de la Cultura.

La Specola, observatori astronòmic vaticà, situat al damunt del sostre del Palau de Castelgandolfo.

Un dels punts interessants exposats per Barrow va ser el paper que el principi antròpic té en la constitució del cosmos. Aquest principi, enunciat per primera vegada per Brandon Carter (de Meudon, París) el 1974, i reafirmat per Robert Dicke (de Cambridge) el 1961, va ser exposat amb detall el 1986 pel mateix Barrow, amb la col·laboració de Frank Tipler, en el llibre *The Anthropic Cosmological Principle*. Aquest principi exposa que lleugeríssimes variacions dels paràmetres o constants físiques (força de gravetat, massa dels electrons, edat més baixa de l'univers...) haurien donat per resultat un univers sense possibilitats de formar-s'hi la vida intel·ligent. Això és admès per tots els experts en cosmologia científica. També per Hawking en el seu llibre *El gran disseny* (pàg. 160 i sg). Ara bé, des del punt de vista purament científic s'hi poden dir dues coses: nosaltres existim perquè aquests valors (casualment) són el que són, o bé és que aquests valors havien de ser aquests a fi que nosaltres poguéssim existir. No són, doncs, científicament, una prova apodíctica de l'existència del Creador, però oi que els creients hi podem veure, amb raó, una manifestació de la intel·ligència i la providència divines?

L'univers de les galàxies

12. Supernoves famoses

Ja vam dir que el fenomen d'aparició d'una supernova és molt poc freqüent, ja que, després de les detectades en altres galàxies s'ha arribat a la conclusió que en una galàxia semblant a la nostra té lloc de cinc a sis vegades per mil·lenni, i això és tan poc que fa difícilíssim el seu estudi, i més si ara només en veiem en galàxies llunyanes. I encara més difícil era per als astrònoms dir-ne alguna cosa amb una certa seguretat quan només teníem les de la nostra galàxia. Afegim-hi que més de la meitat de les que s'hi han esdevingut han estat molt probablement invisibles per a nosaltres per trobar-se darrere del centre galàctic o tapades per una nebulosa fosca, o no han estat consignades per no haver-hi posat atenció la humanitat. És interessant repassar la història que en tenim dels dos últims mil·lennis: n'hi ha cinc que es poden considerar segures i tres de probables.

Primer a la Xina, després a Europa

A la cort imperial de la Xina cap als inicis de la nostra era cristiana ja hi havia uns astrònoms encarregats de mirar al cel. A més de compondre el calendari estaven obligats a consignar totes les novetats que hi veiessin. Que això ho feien escrupolosament ens consta per tot el que deixaren enregistrat. Concretament s'hi veuen consignades totes les aparicions del cometa Halley que, com hom sap, apareix cada 76 anys. Ara bé, aquesta llista de novetats conté unes relacions que parlen d'«estrelles hostesses», o sigui vingudes a casa, que, amb tota seguretat només poden referir-se a noves o supernoves. No podien ser cap altra cosa perquè en tenim constància pels efectes. Veureu.

La primera enregistrada correspon a l'any 185. S'hi diu: «Khei-hai del segon any de Chung-P'ing (primera dinastia Han) una estrella hostessa ha aparegut a Hang Mang, amb les dimensions de

1/2 node». Després explica que va ser visible durant 20 mesos. Els astrònoms actuals hi van veure, en aquesta narració, el fenomen d'una possible supernova. Però: com confirmar-ho? Se sap que aquestes explosions deixen al cel una nebulosa que es va expandint i les indicacions dels xinesos permetien trobar el lloc del firmament on havien vist l'hostessa, enfocuem-hi el telescopi, doncs, i... efectivament hi ha una nebulosa que segueix encara en expansió. La realitat de supernova quedava confirmada del tot.

Després d'aquesta primera i clara confirmació de la notícia enregistrada a la llista xinesa, mireu si hi ha més consignacions creïbles. Hi tenim dues hostesses més corresponents als anys 386 i 393, amb unes durades de visibilitat de 3 i 8 mesos respectivament, que no s'han pogut confirmar. Però la breu durada ja suggereix que probablement només van ser noves i no supernoves. Després hi ha la consignada a l'abril de l'any 1006 a la constel·lació de Lúpus que sí que ho havia de ser: va resplendir com mil vegades Sírius i es veié durant 25 mesos. Molt impressionant de debò. Però a Europa, que sapiguem, ningú no se n'adonà.

Ara bé, la supernova més cèlebre de les consignades a la Xina és la del 4 de juliol del 1054. De la nebulositat que deixà en el cel ja en parlen des del segle XVIII els astrònoms occidentals sense saber que procedia d'una supernova. Messier la posa la primera de totes al seu catàleg; és la M 1. S'anomena «nebulosa del Cranc» per la seva forma i s'hi ha pogut mesurar la velocitat d'expansió dels gasos que encara van allunyant-se del centre comú: a uns 1.300 km/seg. De la visió d'aquesta supernova del 1054 al món europeu només tenim la notícia que dona el metge cristià Ibn Buttan des de Constantinoble, que en una crònica parla d'una estrella espectacular apareguda el dit any. No és fins al 1920 que

s'identifica la nebulosa del Cranc amb el producte resultant de la supernova del 1054. Es troba a la constel·lació de Taurus prop de l'estrella Aldebaran, a uns 6.000 anys llum de nosaltres i té una extensió d'uns 6 a 9 anys llum, o sigui, més de 400.000 vegades la distància Terra-Sol.

A la llista xinesa encara hi ha una altra hostessa: la del 1181, de només 6 mesos de visibilitat. Podria haver estat simplement una nova, però els astrònoms no descarten del tot la possibilitat d'una altra supernova.

L'arribem a les supernoves vistes per europeus: el 1572 Tycho Brahe contempla aquella estrella «nova» que ja vam dir i el consagra com a astrònom. Va tenir uns 15 mesos de visibilitat i deixà una nebulositat que Tycho no podia veure a ull nu però que està ja ben estudiada pels astrònoms actuals. I al cap de pocs anys, el 1604, quan només en feia tres de la mort de Tycho, l'hereu de les seves observacions, Johann Kepler amb gran joia podia corroborar aquella troballa amb una altra de semblant a la constel·lació d'Ofiuc, que no va arribar a la brillantor de la vista per l'astrònom danès però poc se n'hi faltà. Va superar la de Sírius, això sí, i va tenir 12 mesos de visibilitat.

Però fins al 1608 no s'inaugurava la visió del cel amb telescopi per obra de Galileu, i des d'aleshores no hem tingut el goig de veure cap més supernova a la nostra galàxia.

Supernoves d'altres galàxies

La primera que es consignà va ser la de 1885 a la «nebulosa extragalàctica» (així es deia) d'Andròmeda que es troba a més de dos milions d'anys llum de nosaltres. Tan lluny i encara arribà a brillar com una estrella de sisena magnitud i això ens diu que resplendí com cent mil milions de sols. Però a aquella època ni es pensà que

fos tan lluny ni tan sols se sospità que fos una supernova. El primer astrònom que decidí fer una recerca de supernoves a galàxies de més enllà de la nostra va ser Fritz Zwicky (1898-1974), amb l'intent de fer-les servir com a patrons de distància. Com que sempre tenen un esclat superior a 250 milions de sols, per la llum que ens n'arribi podrem calcular-ne la llunyania. Aquest principi de Zwicky encara s'utilitza avui dia, però diferenciant els dos tipus de supernoves que dèiem al capítol anterior, que són de brillantor diferent.

El 23 de febrer del 1987 aparegué una supernova al «Gran Núvol de Magallanes» (galàxia que és a 170.000 anys llum de distància). Ho anuncià Ian Shelton des de l'Observatori de «La Silla» (Xile) a la comunitat astronòmica mundial, que tingué una gran alegria: per fi es podia estudiar una supernova no gaire llunyana. Ben aviat sorgí una dificultat: no encaixava del tot en cap dels dos tipus coneguts. Hi trobaren tantes particularitats que fins i tot es parlà d'un tipus III. I, encara, una altra dificultat: de quina estrella anterior procedia? Ni d'una geganta, ni de cap tipus senzill. Sembla que era una estrella blavenca sense arribar a la classe W. No va brillar tant com correspondria a tipus I, però ho va fer més que una del tipus II. Va brillar sense perdre llum durant més d'un mes i encara la va augmentar un xic abans de la davallada total. Els astrònoms estan estudiant ara el núvol ejectat que s'expandeix a 30.000 km/seg i hi resten encara molts interrogants.

Aplicant encara el principi de calcular distàncies per l'observació de supernoves del tipus Ia (ara es distingeixen els tipus Ia i Ib) en galàxies llunyanes, el 1998 els astrònoms americans Saul Perlmutter i Adam Riess anunciaren que havien deduït que l'expansió de l'univers s'està accelerant, cosa que, diuen, només es pot interpretar recurrent a una «energia fosca» del cosmos que en provoca aquesta acceleració. És una qüestió cosmològica interessant. N'hauré de parlar més endavant.

Ignasi Miranda i Carolina Costa.

David García, Sara Cruz i Ramon Castelló.

El món, des de Ràdio Estel

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

El primer cafè és el programa amb el qual Ràdio Estel s'obre a l'actualitat. Cada dia, des de les vuit del matí i durant dues hores, l'equip format per Ignasi Miranda, Carolina Costa, Sara Cruz i Ramon Castelló, amb l'ajuda de David García a la producció, informa del que passa al món, amb especial atenció a les notícies de tot ordre que es generen a Catalunya. El programa comença cada dia amb un resum informatiu que inclou dades d'última hora sobre el temps i el trànsit, continua amb una entrevista amb un personatge lligat a algun tema del dia, i dóna pas a la tertúlia que comença puntualment a dos quarts de nou. La llista de col·laboradors d'aquest espai és molt extensa: Salvador Aragonès, Daniel Arasa, Josep M. Balcells, Lluís Foix, David González, Josep Sabaté i Vicenç Villatoro, periodistes; Lluís Batlló, Laura Gaude, Juan Antonio Rueda, Ramon de Veciana, Lluís Vericat, advocats; Roberto Labandera, Josep Llobet, Joana Ortega, Joan Puigdollers, Meritxell Ruiz, Josep Rull, com a representants de les diverses forces polítiques; Antoni Bosch, Josep M. Nogué, economistes, són només alguns noms d'una llarga llista de col·laboradors que enriqueixen amb la seva presència les tertúlies matinals d'*El primer cafè* i en garanteixen la seva pluralitat. A partir de les nou del matí, amb Ramon Castelló i l'actualitat esportiva, el programa esdevé magazine per tractar temes d'actualitat i espais monogràfics cada dia diferents. Així, els dilluns, Àngel Miret presenta *Un món sense fronteres*; els dimarts *Pastoral Familiar i matrimonial*, amb la col·laboració dels Equips de Matrimonis de la Mare de Déu; els dimecres *Art, història i patrimoni*, amb Josep M. Martí Bonet; els dijous *Nutrició i Salut*, amb Maria Josep Rosselló i *Bioètica* amb X. Sobrevia i I. Viladomiu, i els divendres *Cinema i televisió*, amb Montse Bros i Carles Martínez, de Teleespectadors Associats de Catalunya. *El primer cafè* recull també l'opinió dels oients, especialment durant els últims deu minuts de programa.

Si ets de la comarca d'Osona pots sintonitzar Ràdio Estel al 98.4 de la FM i també a www.radioestel.cat

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0.00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0.00	
	l'Evangeli								
							De matinada		
1.00	Dietaris de música i músics							1.00	
2.00	Espurna d'Alba							2.00	
3.00	Informació							3.00	
4.00	Informació							4.00	
5.00	Informació							5.00	
6.00	L'albada							6.00	
7.00	Titulars							7.00	
	El Rosari								
	l'Evangeli								
7.30	Laudes des del monestir de Montserrat							7.30	
8.00	El primer cafè					El Campanar		8.00	
						Església viva	Església d'Urgell		
						Serveis (Temps)			
9.00						Sons de la terra	Tot sardana	9.00	
10.00	Informatiu					Santoral		10.00	
10.30	Santoral					A tota costa	Avui és festa	10.30	
							La taula de l'Evangeli		
11.00	Informatiu					Trotamundos	Missa Conventual des de Montserrat	11.00	
	Informatiu								
12.00	Àngelus					Cinema		12.00	
	Titulars								
	Informatiu								
12.30						Trotamundos	En concert	12.30	
13.00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat							13.00	
13.30	Informació					Tenim un problema	Rutes per Catalunya	14.00	
	Informació								
14.30	Reportatge					Fora d'àrea			
15.00	Informatiu					Clip de teatre		15.00	
15.30	Informació					Club+amics	Catalunya Cristiana	15.30	
16.00	Informatiu					Clip de cinema		16.00	
16.30	Comentari General							16.30	
17.00	Informació							17.00	
	Racó de premsa					Clip d'art			
17.30								17.30	
18.00	Informatiu						La taula de l'Evangeli	18.00	
	Serveis (Trànsit)								
18.30	l'Evangeli						Avui és el dia del Senyor	18.30	
18.45	Vespres des del monestir de Montserrat								
19.00									
19.30	Capvespre								
20.00	Nits estel					1 raó per viure	Cantate Domino	20.00	
21.00	Informatiu							21.00	
	Valors a peu de carrer	De cap i de nou	Plusvàlua	Mètode Guardiola	Catalunya sense barreres		Missatge en una ampolla		
22.00	Informatiu Andorra							22.00	
	Missatge en una ampolla	Buscant la llum	Punt ORG	Paraules d'Amor	Amb llum pròpia	Catalunya sense barreres	Escolta'm		
23.00	Informatiu Andorra							23.00	
	Kosmos	Tal com érem	Gent jazz	Escolta'm	Arsènic per compassió	Cantata del diumenge	Gent Jazz		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	

■ Espais de radiofórmula

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

INTERNET

- **CATEQUESI.**— El Secretariat de Catequesi de la diòcesi d'Alcalá de Henares ha estrenat una pàgina web, www.paraquetenganvida.com, on ofereix informació, materials i ajuda per a la transmissió de la fe.

ALTRES BISBATS

- **XAVERIANS.**— La institució xaveriana organitza, del **28 al 30 de gener**, un taller per a seglars sobre *Líderes en el camino y un camino propio a seguir*, a Galapagar. Més informació: www.javerianas.net/galapagar.

- **FOCOLARS.**— Els joves del Moviment dels Focolars organitzen la jornada festiva *Positive Revolution!* a Madrid, el **29 de gener**, amb la presència de Maria Emmaus Voce, presidenta del moviment. Més informació: www.positiverevolution.es.

- **NOVAHUMANITAS.**— Sessió *Aprender a analizarme*, dirigida per M. Ángeles de los Ríos, a València, els dies **4 i 6 de febrer**, i **11 i 13**. Informació i inscripcions: tel. 616 164 006, www.novahumanitas.org.

- **SAGRADA BÍBLIA.**— Del **7 al 8 de febrer** tindrà lloc a Madrid el congrés *La Sagrada Escritura en la Iglesia*, amb motiu de la presentació de la Bíblia de la Conferència Episcopal Espanyola. Més informació: www.sagradabibliacee.com.

- **MITJANS DE COMUNICACIÓ.**— Del **14 al 16 de febrer**, Assemblea de

delegats diocesans de Mitjans de Comunicació Social, a Madrid, sobre *Comunicación y cultura en la misión de la Iglesia*. Més informació: tel. 913 439 739, mediosprensa.cee@planalfa.es, www.conferenciaepiscopal.es.

- **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS.**— Del **21 al 25 de febrer**, dirigits per Bernardo Álvarez, a la casa diocesana d'espiritualitat i convivències de Logronyo. Més informació: tel. 941 236 121.

- **I CONCURS DE DISSENY GRÀFIC «SANT CAMIL».**— Els Camils convoquen aquest concurs per fomentar la creativitat publicitària i difondre la missió i espiritualitat camil·liana. El termini per a la presentació de les obres finalitza el **20 de març**. Més informació: info@sancamilo.org.

BARCELONA

- **JORNADA MUNDIAL DE LES MIGRACIONS.**— El **23 de gener**, de 12.00 a 21.00, IX Trobada diocesana amb el lema «Caminem junts en la diversitat». Més informació: tel. 933 176 397.

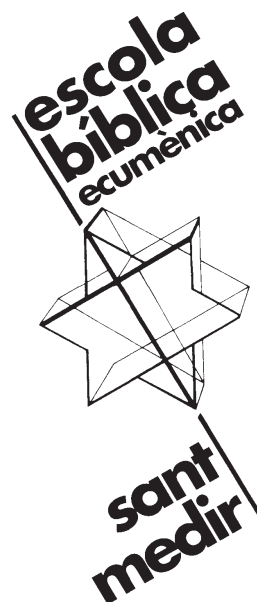
- **PARRÒQUIA DE MARIA REINA.**— El **23 de gener**, a les 17.30, celebració ecumènica (avinguda d'Esplugues, 103 – Barcelona) dins de la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians.

- **PARRÒQUIA DE SANT MIQUEL DELS SANTS.**— El **23 de gener**, a les 19.00, concert ecumènic coral. C/ Escorial, 136 – Barcelona.

- **CAIXAFORUM.**— El **24 de gener**, a les 19.00, conferència *El cançoner anònim oblidat*, amb Félix Grande (poeta, narrador i assagista); el **29 i 30**, a les 17.30 i 12.00 respectivament,

Un té a la menta. Músiques del Magrib. Av. Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 – Barcelona, tel. 934 768 600.

- **ASSOCIACIÓ CIC.**— Aula d'extensió universitària de la gent gran: el **24 de gener**, a les 17.00, *Fryderyk Chopin*, a càrrec de Joan Vives, historiador de la música; el **26**, visita guiada a la Casa Maragall. Més informació: Via Augusta, 228, baixos – Barcelona, tel. 932 013 701, associaciocic@terra.es, www.iccic.edu/acic.

- **ESCOLA BÍBLICA ECUMÈNICA SANT MEDIR.**— Participarà activament en la celebració ecumènica a la parròquia de Sant Medir el **25 de gener**, a les 20.00, dins de la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians. Parròquia de Sant Medir, c/ Constitució, 17 – Barcelona, tel. 934 216 527, www.parroquiasantmedir.cat.

- **CERCLE D'INVESTIGACIÓ I DOCUMENTACIÓ MEDIEVAL DE CATALUNYA.**— El **26 de gener**, a les 20.00, xerrada d'Agustí Esteve i Orozco de Nàjar (president del Cercle) sobre *Crismons medievals*. Serà a l'Associació Excursionista d'Etnografia i Folklore, c/ Avinyó, 19, pral. – Barcelona.

- **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **27 de gener**, a les 20.00, trobada sobre *El cinema com a vehicle d'evangelització (II)*. Convent dels frares franciscans, c/ Santaló, 80 – Barcelona.

- **COSMOCAIXA.**— Jornada *El coneixement previ de les erupcions volcàniques i dels terratrèmols: investigacions actuals*. XI Trobada de professorat de Ciències de la Terra i del Medi Ambient de batxillerat, el **28 de gener**, de 8.30 a 13.00. Més informació: c/ Isaac Newton, 26 – Barcelona, www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **COMUNITAT DE L'ANYELL.**— El **28 de gener**, a les 20.00, Escola de la Paraula (Mt 5,1-12a). Capella de Guadalupe, c/ Comtessa de Sobradí, 5 – Barcelona.

- **ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS.**— El **29 de gener**, a les 10.30, visita acompanyada a la basílica de la Mercè per Mn. Jordi Farré; a les 12.00, visita acompanyada a la parròquia de Sant Miquel del Port i Santa Maria de Cervelló per Mn. Antoni Oriol. Reserves: Àngelus, c/ València, 216 – Barcelona.

- **MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA.**— El **29 de gener**, a les 11.00, 12.00, 13.00 i 14.00, visita al refugi antiaeri del Poble-sec. Més informació: www.museuhistoria.bcn.cat.

- **DIÀLEG INTERRELIGIÓS.**— El **30 de gener**, de 10.00 a 13.30, trobada anual dels grups de diàleg interreligiós d'AUDIR i la Coral Interreligiosa de l'Associació Unescocat. Serà al carrer Nàpols, 346, 1r - Barcelona. Cal confirmar l'assistència: tel. 934 589 595, p.claret@audir.com.

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà en la celebració del **30 de gener**: a les 10.30, ofertori: *Bonum est confiteri* de Palestrina; comunió: *Illumina faciem tuam* de Gesualdo; sortida: *Jubilate Deo* de Halmos.

- **ELS PASTORETS DE MATARÓ.**— Darrera representació el **30 de gener**, a les 17.00. Més informació: tel. 937 908 502.

- **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— De l'**1 de febrer al 24 de maig**, els dimarts de 19.00 a 21.00, el professor Ramon Rosal (doctor en Psicologia i director de l'Institut Eric Fromm de Psicologia Humanista) imparteix el curs *Presentació de la fe cristiana a agnòstics, ateus i creients d'altres religions*. Requisits psicològics i ètics. Més informació: tel. 933 174 858, cep@cepastorals.cat.

- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— Curs de *Claus de lectura de la Bíblia (III. Nou Testament)*, coordinat per Pere Lluís Font, del **3 de febrer al 24 de març**, de 19.00 a 21.00. C/ València, 244, 2n - Barcelona.

- **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.**— Proper curs sobre *El itinerario espiritual de los libros sapienciales*, a càrrec del professor Javier Velasco. Tots els dijous, de 19.00 a 21.00, del **3 de febrer al 31 de març**. Més informació: Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231, tel. 934 514 942, de dilluns a dijous de 19.00 a 21.00.

- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Els dies **9, 16 i 23 de febrer**, i **2, 9 i 16 de març**, seminari *Curar ferides, refer l'autoestima*, a càrrec d'Eduard Fonts. Més informació i inscripcions: c/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona, tel. 933 172 338, info@fespinal.com, www.fespinal.com.

善行無轍迹。善言無
瑕譴。善數不用籌策。
善閉無關鍵而不可開。

Un bon caminant no deixa
petjades.
Un bon orador no ofereix blancs.
Un bon comptador no
necessita àbacs.
Un bon serraller no fa servir
forrellats i, no obstant això,
no es pot obrir.

CONVIVÈNCIES AMB PETER YANG

Del 28 al 31 de gener
a Sant Sebastià.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

JACK VALERO, IMPULSOR AL REGNE UNIT DE «CATHOLIC VOICES»

«Cal promoure la vocació de comunicador catòlic»

Samuel Gutiérrez

Amb 17 anys, Jack Valero (Barcelona, 1959) va marxar a estudiar Enginyeria a Anglaterra, país en el qual acabaria establint la seva residència definitiva. Avui és una de les veus catòliques més representatives del país. Des de l'any 2006 és el director de Comunicació de l'Opus Dei al Regne Unit. També ha estat recentment el responsable de premsa de la beatificació del cardenal Newman i un dels impulsors del projecte «Catholic Voices», un agosarat programa de formació de laics catòlics per a la seva intervenció sense complexos als mitjans de comunicació.

Com va sorgir la idea de «Catholic Voices» i quines eren les seves pretensions?

Poc abans de la visita de Benet XVI al Regne Unit, en una conversa informal entre amics, va sorgir el tema de la pobra imatge comunicativa que ofereix molts cops l'Església malgrat que compti amb el millor dels missatges possible. Aquesta constatació ens va dur a concebre la possibilitat de llançar «Catholic Voices». Es tractava d'una iniciativa l'objectiu principal de la qual era la formació de laics, gent del carrer, amb la seva feina i la seva família, que amb motiu de la visita papal poguessin fer-se presents en els mitjans i explicar la postura catòlica. Malgrat l'ambient enrarit que es vivia, a causa sobretot dels casos d'abusos sexuals arreu del món, estàvem convençuts que la presència històrica de Benet XVI al nostre país era una oportunitat única per posar l'Església al fòrum públic i poder oferir una imatge diferent de la que generalment es donava, vinculada

bàsicament a qüestions negatives.

Es van assolir els objectius previstos?

En una setmana, coincidint amb la visita del Papa al Regne Unit el setembre del 2010, es van produir gairebé cent intervencions de membres de «Catholic Voices» als mitjans de comunicació britànics. Des de llavors hem entrat a l'agenda dels mitjans i cada vegada que es produeixen notí-

cies importants vinculades a l'Església ens criden per intervenir i explicar de manera positiva, amb respecte però sense complexos, la postura catòlica. Avui podem dir que l'aparició de «Catholic Voices» a l'escena pública ha significat un gran èxit i els bisbes al Regne Unit han quedat realment contents. Cal dir, però, que es tracta d'un projecte privat, no vinculat jurídicament als bisbes ni a la diòcesi, perquè hem cregut que així pot tenir més força i credibilitat davant l'opinió pública. Ara l'objectiu és continuar formant gent i fins i tot donar suport a projectes com aquest en altres països. Ja m'he reunit amb gent interessada a Irlanda, Holanda i Espanya. El nostre

somni és crear el moviment mundial de «Catholic Voices», la missió principal del qual seria la promoció de la vocació del comunicador catòlic.

Quines són les claus de l'èxit d'aquesta iniciativa?

Bàsicament n'hi ha tres: la formació d'alta qualitat, tant pel que fa a continguts com a la forma d'expressar-los, perquè això et permet tenir una gran confiança; l'actitud positiva en relació amb els mitjans i al món, i finalment, els contactes amb els mitjans que et permetin entrar-hi i poder explicar la raonabilitat, malgrat que no sempre s'entengui, del missatge de l'Església.

Què vol dir quan parla d'actitud positiva davant dels mitjans?

Sobretot que els mitjans no són els nostres enemics, sinó una oportunitat. Són un camp obert en el qual tenim l'oportunitat d'expressar les nostres conviccions, encara que això sí, és important tenir molt clar què vols dir i com ho vols dir. Els mitjans tenen les seves regles i cal aprendre a jugar-hi. D'aquí la importància d'aprendre a comunicar bé, de manera clara i directa. La comunicació en l'Església no és un extra, sinó que forma part de la seva essència mateixa, de la seva missió. El que cal evitar és l'enfrontament o el fet d'ofendre's per la negativitat que hi pugui haver. No es tracta de guanyar cap batalla, simplement d'oferir la nostra postura. El nostre lema era: «Light, not heat.» Hem de donar molta llum, i menys escalfor. En l'entorn de l'Església hi ha molts temes polèmics, que generen molta escalfor, molt apassionament, i per això el nostre objectiu és fer baixar la temperatura com a conseqüència d'una llum més gran, és a dir, d'una comprensió més bona de la postura de l'Església.

Rauxa

No perdre cap ovella

És ben sabut que el bon professor no és aquell que fa que els alumnes brillants —els primers de la classe, els que ho entenen tot a la primera i no protesten mai— treguin excel·lents, sinó aquell que aconsegueix que els estudiants menys avantatjats i fins i tot díscols, entenguin la lliçó i arribin a aprovar. El mèrit veritable, doncs, és saber desenvolupar al màxim els dons de cadascú i fer que tothom sense excepció senti que forma part de la classe amb el mateix grau de dignitat. L'exemple pot servir també per a l'Església. Hi ha grups de fidels que estan disposats a estar sempre a primera

fila, que de seguida fan seves sense gaire dificultat les exhortacions, la voluntat, la disposició d'esperit i les fites eclesials assenyalades pel Vaticà. En canvi, n'hi ha que, en graus molt diversos, no hi són tan permeables, els costa d'acceptar-ho i fins i tot hi plantegen objeccions que poden ser incòmodes. Uns i altres, però, són fidels cristians amb el mateix grau de pertinença a l'Església. Per als nostres pastors sempre és molt més agraït, és clar, treballar amb els primers, però el que té més mèrit i demana més esforç és atansar-se i fer-se entendre als fidels que són més crítics.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

La solidaritat!

Una paraula que el papa Benet utilitza sovint en l'encíclica *Caritat en la veritat* és la paraula *solidaritat*, de tal manera que el lector arriba a una conclusió que sembla indiscutible: el desenvolupament de la persona i dels pobles seria un somni que no esdevindria mai realitat si no es fonamentés en la solidaritat.

Avui dia *solidaritat* és una paraula d'ús corrent en el món de les oenegés, moltes de les quals han nascut amb el signe de la solidaritat. Per això, és normal que les seves campanyes comencin o acabin amb aquesta paraula o amb altres de la mateixa família. Qui més qui menys, tothom ha estat invitat a participar en *sopars solidaris*, a celebrar un *Nadal solidari* i a afegir el seu nom a llistes de persones que donen suport a tota mena de *causes solidàries*. Per això, correm el risc de banalitzar l'ús de la paraula *solidaritat*. Imagino que aquest és el motiu que ha mogut el papa Benet a precisar el significat que ell atribueix a la paraula *solidaritat*, relacionant-la amb altres paraules i expressions a les quals sempre està vinculada, com són, per exemple, gratuïtat, justícia, bé comú i, evidentment, fraternitat. A l'hora de manifestar el seu pensament, el Papa ho fa sense embuts: «La solidaritat autèntica implica, primer i sobretot, que tothom se senti responsable de tothom.»

Aquesta frase no la podem llegir sense treure'n unes conseqüències que afectaran el nostre sentit de responsabilitat envers els altres. Heus aquí com el Papa relaciona la solidaritat amb les paraules i expressions citades abans: «L'activitat econòmica no pot prescindir de la gratuïtat, que fomenta i estén la solidaritat i la responsabilitat per la justícia i el bé comú entre tots els qui hi intervenen.» I afegeix: «Mentre abans es podia pensar que primer calia aconseguir la justícia i que la gratuïtat venia després, com a complement, avui hem de dir que sense la gratuïtat no s'aconsegueix ni tan sols la justícia.» Igualment, tampoc no podem parlar de solidaritat prescindint de la justícia i la gratuïtat.

No ens ha de sorprendre que el papa Benet es refereixi a la «urgent necessitat moral d'una renovada solidaritat»; i que afirmi que les relacions entre els pobles s'han de desenvolupar «sota el signe de la solidaritat, i no de la marginació», i que la gran família humana «s'ha de construir en la solidaritat, fonamentada en els valors de la justícia i la pau».